

Vícezdrojové financování neziskové organizace na příkladu Občanského sdružení CZECHDESIGN.CZ

Bc. Veronika Ošťádalová

Diplomová práce
2013

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Veronika Ošťádalová**
Osobní číslo: **M11368**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Více zdrojové financování neziskové organizace
na příkladu Občanského sdružení CZECHDESIGN.CZ**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Definujte cíle a metody práce.
- Provedte kritickou literární rešerši v oblasti více zdrojového financování neziskové organizace.

II. Praktická část

- Charakterizujte současnou strukturu financování občanského sdružení CZECHDESIGN.CZ.
- Zpracujte projekt financování občanského sdružení CZECHDESIGN.CZ.
- Prezentujte a zdůvodněte efektivnost navrhovaného projektového řešení spolu se závěrečným doporučením.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BOUKAL, Petr. Nestátní neziskové organizace: teorie a praxe. Praha: Oeconomica, 2009, 303 s. ISBN 978-80-245-1650-9.

OCHRANA, František. Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky: jejich tvorba, hodnocení a kontrola. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 219 s. ISBN 978-80-7357-644-8.

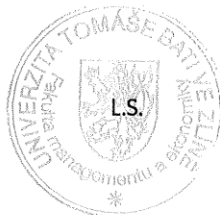
OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit. Praha: Grada, 2010, 261 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

STEJSKAL, Jan. Ekonomika neziskové organizace. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, Tiskové a distribuční centrum, 2010, 272 s. ISBN 978-80-86825-55-7.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Milana Otrusinová, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: 3. února 2013
Termín odevzdání diplomové práce: 2. května 2013

Ve Zlíně dne 3. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 2. května 2013

Veronika Čistáková

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k vyšší výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Hlavním cílem diplomové práce je zpracovat projekt financování *občanského sdružení CZECHDESIGN.CZ*. Teoretická část se zaměřuje na problematiku neziskových organizací a jejich možností financování. Autorka zde charakterizuje neziskový sektor, definuje působnost nestátních neziskových organizací a podrobně uvádí veškeré vhodné možnosti financování, které se vztahují pro danou organizaci. Praktická část dále obsahuje popis organizace a jejích projektů a rozbor současného financování organizace. Na závěr práce autorka ke konkrétnímu projektu, který ještě není spuštěný, následně navrhne vhodné možnosti financování a vytvoří konkrétní žádost na jeden z nich.

Klíčová slova:

Nestátní neziskové organizace, občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ, přístupný design, vícezdrojové financování, projektová žádost, dotace.

ABSTRACT

The main objective of this thesis is to develop project financing of *the civic association CZECHDESIGN.CZ*. The theoretical part is focused on non-profit organizations and funding opportunities. The author characterizes the non-profit sector, defines the scope of non-governmental organizations (NGOs) and details of all appropriate financing options that relate to the organization. The practical part contains a description of the organization and its projects and analysis of current funding of the organization. In conclusion, for a particular project that is not already running, the author proposes appropriate financing opportunities and develop specific request for one of them.

Keywords:

NGOs, the civic association CZECHDESIGN.CZ, equal design, multiple sources of financing, project application, grant.

Na tomto místě bych velice ráda poděkovala Ing. Milaně Otrusinové, Ph.D. za odborné vedení a cenné rady při konzultacích.

Mé díky náleží také Bc. et Bc. Kamile Matějkové, hlavní produkční občanského sdružení CZECHDESIGN.CZ za veškeré poskytnuté informace o činnosti sdružení a jeho projektech a za velice přátelskou spolupráci.

V neposlední řadě bych chtěla poděkovat své rodině, přátelům a svému příteli za bezmeznou podporu po celou dobu mého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 CÍLE A METODY PRÁCE	13
2 NEZISKOVÝ SEKTOR	14
2.1 SPECIFIKACE NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	15
2.2 RADA VLÁDY PRO NESTÁTNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE (RVNNO)	16
2.3 PŮSOBNOST NESTÁTNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	17
2.4 KLASIFIKACE NESTÁTNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	18
2.4.1 Občanská sdružení.....	20
3 MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE	22
3.1 VEŘEJNÉ ZDROJE	22
3.1.1 Příspěvky ze státního rozpočtu.....	23
3.1.2 Příspěvky z rozpočtů územně-samosprávných celků	25
3.1.3 Daňové zvýhodnění	27
3.2 SOUKROMÉ ZDROJE	28
3.2.1 Nadace a nadační fondy.....	28
3.2.2 Individuální dárcovství.....	29
3.2.3 Sponzoring	30
3.2.4 Veřejné sbírky	30
3.2.5 Firemní dárcovství.....	30
3.3 VLASTNÍ ZDROJE	31
3.3.1 Fundraising.....	32
3.3.2 Crowdfunding.....	32
3.3.3 Členské příspěvky	33
3.3.4 Dobrovolnictví	33
3.4 ZAHRANIČNÍ ZDROJE	34
3.4.1 Finanční podpora z Evropské unie	34
3.4.1.1 Operační programy - Praha	35
3.4.2 Finanční mechanismus EHP/Norska.....	36
3.4.2.1 Programy EHP/ Norska.....	37
II PRAKTICKÁ ČÁST	38
4 OBČANSKÉ SDRUŽENÍ CZECHDESIGN.CZ	39
4.1 POPIS ORGANIZACE - VZNIK, CÍLE A POSLÁNÍ.....	39
4.2 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA CZECHDESIGN.CZ	41
4.3 AKTIVITY OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ CZECHDESIGN.CZ	42
4.3.1 Projekty CZECHDESIGN	43
4.3.2 Portál CZECHDESIGN.CZ.....	45
4.3.3 GALERIE/CZD	46
4.3.4 Spolupráce s firmami	48

5	SOUČASNÁ STRUKTURA FINANCOVÁNÍ CZECHDESIGN.CZ	50
5.1	FINANCOVÁNÍ V LETECH 2009 - 2013	51
5.2	NÁKLADY NA CHOD ORGANIZACE	56
5.3	PRAVIDLA HOSPODAŘENÍ A FINANČNÍ KONTROLA.....	57
5.4	CELKOVÉ ZHODNOCENÍ ORGANIZACE POMOCÍ SWOT ANALÝZY.....	64
5.4.1	Silné stránky	66
5.4.2	Slabé stránky	67
5.4.3	Příležitosti	68
5.4.4	Hrozby	69
5.5	DÍLČÍ SHRNUÍ	70
5.6	MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ BUDOUCÍCH PROJEKTŮ	71
6	PROJEKT: MĚSÍC PŘÍSTUPNÉHO DESIGNU.....	76
6.1	PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU	76
6.2	VÝCHODISKA PROJEKTU	77
6.3	HLAVNÍ CÍL PROJEKTU	78
6.4	PROJEKTOVÝ TÝM	78
6.5	ČASOVÝ RÁMEC	79
6.6	POPIS AKTIVIT	80
6.7	VÝSTUPY PROJEKTU	81
6.8	PROPAGACE PROJEKTU	81
6.9	NÁKLADY PROJEKTU	83
7	REŠERŠE MOŽNOSTÍ FINANCOVÁNÍ PROJEKTU	84
7.1	NADACE ČEZ.....	85
7.1.1	Obecný návrh žádosti o poskytnutí finančního příspěvku	86
7.2	NADACE PRECIOSA	89
7.3	NADACE TELEFÓNICA.....	90
7.4	NADAČNÍ FOND FRAGILIS	91
7.5	NADAČNÍ FOND LASVIT.....	92
7.6	DÍLČÍ SHRNUÍ	92
8	ZHODNOCENÍ PROJEKTU MĚSÍC PŘÍSTUPNÉHO DESIGNU	94
	ZÁVĚR	97
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	99
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	105
	SEZNAM OBRÁZKŮ	106
	SEZNAM TABULEK.....	107
	SEZNAM PŘÍLOH.....	108

ÚVOD

Historie neziskového sektoru má na území České republiky dlouhého trvání, již osvědčené manželky našich panovníků prokazovaly svoji dobrou vůli tím, že pomáhaly chudému lidu stavěním přístřešků, invalidoven, a poskytováním jídla, šatstva a dalších podobných pomoci. A je to tak, s menšími rozdíly, prakticky i dodnes. Neziskový sektor doplňuje činnosti jak ze strany státu, tak ze strany firem. Neziskové organizace hrají v současné době nezastupitelnou roli. Jsou důležité nejen pro občany, kteří se díky nim mohou sdružovat a vyjadřovat společné zájmy, potřeby a požadavky, ale i pro celou společnost jako celek. Občané mají potřebu se sdružovat do různých komunit, a v případě, že stát nedokáže zajistit všechny veřejné statky či fungování nějakého sektoru, vznikají tak ve velkém množství právě různé občanské společnosti, jejichž základem je důvěra, solidarita, autonomie a touha pomáhat či zlepšit situaci ve společnosti.

V občanské společnosti je nejrozšířenější typ právní formy nestátních neziskových organizací občanská sdružení, jež zaujímají svým počtem nejvyšší příčku. Je to velmi využívaný typ právě z důvodu jeho snadného založení a rozmanitou škálou zájmů (vzdělávání, kultura, sport, životní prostředí a jiné) či zaměřením na obecně prospěšné činnosti (např. poskytování sociálních služeb).

Přesto, že jsou tyto organizace neziskové, je stále potřeba získávat zdroje pro jejich provoz a zajištění množství aktivit a služeb, které poskytují. Tento přístup bohužel mnoho organizací podceňuje a spíše se zaměřují pouze na své hlavní poslání. Umět zacházet se svými zdroji je důležité nejen pro podniky, ale také i pro instituce ve veřejné správě a pro neziskové organizace. Nejvhodnějším nástrojem pro dostatečnou finanční stabilitu je vícezdrojové financování, s jehož pomocí lze dosáhnout efektivnější práce při zajišťování svých aktivit.

Práci jsem si vybrala v rámci speciálních témat vypsanych Fakultou managementu a ekonomiky, kdy se tato témata více prolínala s praxí a stavěla na reálné spolupráci s organizacemi. Konkrétně se budu zabývat občanským sdružením CZECHDESIGN.CZ, které se snaží vytvářet užitný design pro všechny občany, včetně lidí s omezeními či seniorů a pomáhat tak k jejich lepšímu začleňování do společnosti. A zvyšovat povědomí ohledně přístupného designu mezi řady studentů a dobrovolníků se stejným zájmem.

Při přípravě své práce jsem se setkala s představitelkou CZECHDESIGN.CZ, se slečnou Bc. et Bc. Kamilou Matějkovou, která mi s tvorbou práce velmi pomohla a poskytla mi veškeré potřebné materiály a podklady.

V práci se zaměřím na definování neziskového sektoru a popisu činností nestátních neziskových organizací, dále se budu podrobně zabývat právě vícezdrojovým financováním, abych mohla v praktické části zpracovat projekt sdružení a najít k němu vhodné financování. Veškeré získané informace z tvorby této práce využiji na navržení vhodného financování konkrétnímu projektu s názvem „Měsíc přístupného designu“. Součástí mé práce jsou také návrhy dalších možností financování, pomocí kterých může sdružení dosáhnout optimální skladby více zdrojového financování budoucích projektů.

Předpokládaným výstupem diplomové práce je tedy nalezení vhodných možností financování projektu Měsíc přístupného designu a následně vytvoření návrhu žádosti na konkrétní grantový program. Doufám, že moje práce bude pro organizaci z hlediska hledání nových zdrojů financování a pomoci při tvorbě žádosti o finanční příspěvek prospěšná.

Práce vychází z platné právní úpravy k 31. 3. 2013.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CÍLE A METODY PRÁCE

Jak již vypovídá název práce, budu se zabývat vícezdrojovým financováním neziskové organizace. Pro aplikování teoretických poznatků do praxe a uplatnění nabytých vědomostí při tvorbě práce, jsem spolupracovala s Občanským sdružením CZECHDESIGN.CZ. Cílem mé práce je pro jejich konkrétní projekt, který v současné době ještě není spuštěn, najít vhodné finanční zajištění pro veškeré aktivity, které se budou v tomto projektu odehrávat a vytvořit návrh žádosti na konkrétní grantový program.

V teoretické části se zaměřím na představení neziskového sektoru, jeho rozdělení v národním hospodářství a posléze se budu věnovat nestátním neziskovým organizacím, především občanským sdružením. Dále se budu podrobně zabývat zdroji financování s důrazem na ty zdroje, které může občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ využít pro své aktivity. Tyto zdroje jsou rozděleny podle způsobu využívání na veřejné, soukromé, vlastní a zahraniční.

V praktické části se již budu věnovat samotné organizaci, její působnosti (vznik, cíle a poslání) a aktivitám, které provádí. Stručně shrnu její současné financování a podrobím ho analýze. Tu budu provádět pomocí SWOT analýzy. Menší kapitolu věnuji i pravidlům hospodaření a finanční kontrole. Na základě těchto poznatků navrhnu další možnosti financování, které organizace může v budoucnu využít.

Nakonec se budu už pouze věnovat projektu Měsíc přístupného designu, pro který budu hledat vhodné finanční prostředky. Závěrem práce zhodnotím efektivnost navrhovaného projektového řešení spolu se závěrečným doporučením a vytvořím návrh žádosti o konkrétní finanční příspěvek.

K dosažení stanovených cílů budu využívat metody rešerše odborné literatury zabývající se problematikou neziskovému sektoru a možnostmi vícezdrojového financování neziskových organizací. Následně v praktické části prostřednictvím analýzy finančních prostředků shrnu současné financování organizace a dále s pomocí koordinátorky projektu, Bc. et Bc. Kamilou Matějkovou, interních dokumentů a vlastních zkušeností, vyhledám co nejvíce možných zdrojů financování projektu Měsíc přístupného designu.

2 NEZISKOVÝ SEKTOR

Podle definice L.M.Salomona a H. K. Anheira musí neziskový sektor splňovat dle tzv. *strukturálně-operační definice* níže uvedená kritéria. Pomocí těchto klíčových funkcí jej definuje jako sektor skládající se z organizací, které se vyznačují následujícími charakterovými rysy. (1997, s. 33 - 34)

Organizace je definovaná jako „*nezisková*“ pokud je:

Organizovaná (*organized*), tj. do jisté míry institucionalizovaná. Organizace má v sobě zakotvenou formální organizovanost (nějaký stupeň organizační stálosti, neměnnosti).

Soukromá (*private*), tzn., že neziskové organizace jsou institucionálně oddělené od veřejné správy (neziskové organizace nejsou součástí vládního aparátu ani kontrolovány vládou)

Nezisková (*non-profit*), tedy že neziskové organizace nerozdělují zisk (případný zisk ze své činnosti nevracejí svým správcům či zakladatelům, ale vrací jej zpět na cíle dané hlavním posláním organizace).

Samosprávná (*self-governing*) a autonomně schopná řídit sama sebe a svoje aktivity. Neziskové organizace mají své vlastní interní postupy pro řízení a nejsou ovládány či kontrolovány vnějšími subjekty.

Vzniká **dobrovolně** (*voluntary*) a své činnosti vykonává na základě dobrovolného rozhodnutí nikoliv na nařízení státní moci. Dobrovolníci se účastní vlastní činnosti organizace, nebo mohou řídit i její záležitosti, např. správní rady, dozorčí rady.

Neziskový sektor je zaměřen na uspokojování potřeb občanů a to především v následujících oblastech: vzdělávání, kultura, zdravotnictví, sociální služby, charita, životní prostředí a veřejná správa. Cílovou funkcí neziskového sektoru je přímé dosažení užítku, který má často podobu veřejné služby. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 1)

Neziskové organizace, které se zabývají nějakými službami, jsou mnohem efektivnější a cílenější než služby veřejné správy, jelikož jsou postaveny blíže občanům a zaměřují se mnohem více na jejich skutečné potřeby než tomu tak dělá veřejná správa. Navíc oproti ní jsou organizace mnohem flexibilnější a pohotovější, a když se na obzoru objeví nová potřeba občanů, která není zatím uspokojena, podaří se ji organizacím uspokojit mnohem rychleji než veřejné správě. Mnohdy se může stát, že dříve než s tím veřejná správa vůbec něco udělá, je dávno již potřeba občanů uspokojena ze strany neziskového sektoru.

2.1 Specifikace neziskových organizací

Legislativa České republiky dosud jednoznačně nevymezila pojem „nezisková organizace“ v uceleném právním předpisu, ačkoliv je tak hojně používán. Neziskové organizace (dále jen „NO“) se však dají logicky vymezit jako organizace, které nejsou zaměřeny na dosahování zisku a přerozdělování mezi jejich vlastníky či zakladatele. To neznamená, že neziskové organizace nemohou zisk vytvářet, avšak případný zisk musí NO následně použít na financování hlavního poslání organizace.

Zmínku však můžeme najít v zákonu č. 586/1992 Sb. o dani z příjmů, nezisková organizace je rozdělena do více právních neziskových typů, aniž by zde byl pojem definován či blíže specifikován. Toto působí při interpretaci neziskové organizace problém. Definice neziskové organizace se v ČR v současné době odvozuje od právní formy jednotlivých typů organizací.

Dle **zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů** § 18, odstavce 7 je „nezisková organizace charakteru právnické osoby, která nebyla zřízena nebo založena za účelem podnikání“.

Jedná se o následující typy organizací (Česko, 1992):

- zájmová sdružení právnických osob,
- občanská sdružení včetně odborných organizací,
- politické strany a hnutí,
- státem uznávané církve a náboženské společnosti,
- nadace a nadační fondy,
- obce a kraje,
- organizační složky státu a územně samosprávných celků,
- příspěvkové organizace,
- státní fondy,
- obecně prospěšné společnosti,
- veřejné vysoké školy.

Dalším možným způsobem rozdělení neziskové organizace je na **státní neziskové organizace** (organizační složky státu, územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy) a **nestátní neziskové organizace** (církvní organizace, občanská sdružení, obecně prospěšné služby, nadace a nadační fondy), jejichž vznik je legislativně upraven zvláštními právními předpisy. Jedním specifickým typem neziskové organizace, který bude důležitý pro celou práci, se budu později ještě podrobně zabývat. (Takáčová, 2010, s. 6)

Podle Rektora lze neziskové organizace rozlišit dle níže uvedených kritérií zakladatele, financování a podle právně organizační normy. Globálně můžeme neziskové organizace rozdělit na **organizace veřejně prospěšné**, které jsou založeny za účelem produkce veřejných statků k uspokojování potřeb společnosti, a **organizace vzájemně prospěšné**, které jsou založeny za účelem vzájemné podpory občanů se stejnými zájmy. (2010, s. 40-41)

Dle **kritéria zakladatele** můžeme neziskové organizace členit na organizace založené:

- veřejnou správou, tj. státní správou (ministerstva nebo ústřední orgány státní správy) nebo samosprávou (obec, kraj) a nazývají se *veřejnoprávní organizace*,
- soukromou fyzickou nebo právnickou osobou, nazývané *soukromoprávní org.*,
- tzv. *veřejnoprávní instituce* - výkon účelu veřejné služby je dán jako povinnost ze zákona (např. veřejná vysoká škola).

Podle **kritéria financování** se neziskové organizace člení na:

- organizace financované *zcela z veřejných rozpočtů*,
- organizace financované *zčásti z veřejných rozpočtů* (tzn., že na příspěvek mají legislativní nárok),
- organizace financované *z různých zdrojů* (tj. dary, sbírky, granty, sponzoring apod.),
- organizace financované především *z výsledků realizace svého poslání*.

Podle **kritéria organizačně právní normy** se neziskové organizace člení dle platného zákona na:

- organizace založené podle *zákonů č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla a zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*,
- organizace založené podle ostatních zákonů platných pro neziskové organizace,
- organizace založené podle *zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník*.

2.2 Rada vlády pro nestátní neziskové organizace (RVNNO)

Rada vlády pro nestátní neziskové organizace byla zřízena usnesením vlády z 10. června 1992 č. 428 jako „Rada pro nadace“. Avšak následně dalším usnesením vlády z 30. března 1998 č. 223 byla poté transformována na „Radu vlády pro nestátní neziskové

organizace“ (dále jen „Rada“ nebo „RVNNO“). Hlavní posláním Rady je být stálým poradním, iniciativním a koordinačním orgánem vlády České republiky v oblasti NNO. Zabývá se všemi podklady pro lepší existenci NNO a vytváření jejich prostředí tak, že předseda Rady předkládá vládě různé materiály a podklady pro rozhodnutí vlády týkajících se legislativy činnosti NNO a mnoho dalších. (Rada vlády pro nestátní neziskové organizace, ©2009-2013)

RVNNO rozlišuje tyto organizace nestátní neziskové organizace:

- nadace,
- nadační fondy,
- občanská sdružení a jejich organizační jednotky,
- obecně prospěšné společnosti,
- církevní a právnické osoby zřizované církvemi a náboženskými společnostmi).

2.3 Působnost nestátních neziskových organizací

V této kapitole se budu podrobně zabývat nestátními neziskovými organizacemi, jak již vypovídá název kapitoly, ale ještě před tím je třeba vysvětlit, jak se na pojem nestátní neziskové organizace přišlo a kam je vlastně zařadit. Opět budu citovat J. Rejtoříka a jeho rozdělení národního hospodářství podle principu financování, který lze vidět níže na obrázku 1, na ziskový a neziskový sektor, a ten je dále členěn na neziskový veřejný sektor, soukromý sektor a sektor domácností. (2010, s. 14)

Obrázek 1 Členění národního hospodářství podle principu financování

Zdroj: Rejtořík, 2010, s. 14; vlastní úprava

Ziskový (tržní) sektor sdružuje subjekty ziskového sektoru, které jsou financovány prodejem statků, které produkují (či distribuují) za tržní cenu, která se na trhu vytváří na základě vztahu nabídky a poptávky. Cílem ziskového sektoru je tedy dosahovat zisk.

Neziskový (netržní) sektor zahrnuje subjekty, které získávají prostředky k financování své činnosti cestou přerozdělovacích procesů. Cílem u tohoto sektoru není dosažení zisku ale produkce užitku.

Neziskový veřejný sektor je částí neziskového sektoru, financovaná z veřejných financí a poskytující veřejné služby.

Neziskový soukromý sektor je financován jak soukromými a právnickými osobami, ale také veřejnými financemi, kde hlavním cílem není zisk ale tvorba užitku (dále uveden jako nestátní neziskový sektor, nebo se mu říká i tzv. třetí sektor).

Sektor domácností plní významnou roli svým začleněním do koloběhu finančních toků a vstupem na trh statků, výrobních faktorů a kapitálu.

2.4 Klasifikace nestátních neziskových organizací

Jak bylo již výše uvedeno, definice neziskové organizace není zakotvena v žádném právním předpisu. Avšak legislativní rámec pro činnost nestátních neziskových organizací (dále jen „NNO“) je v jistém smyslu vymezen. Fungování, respektive založení, provoz a likvidace všech právních neziskových typů, které na území České republiky působí, je ošetřeno speciálními zákony pro jednotlivé právní typy NNO. (Zprávy o stavu neziskového sektoru, 2010)

Přehled těchto zákonů uvádím v následující tabulce:

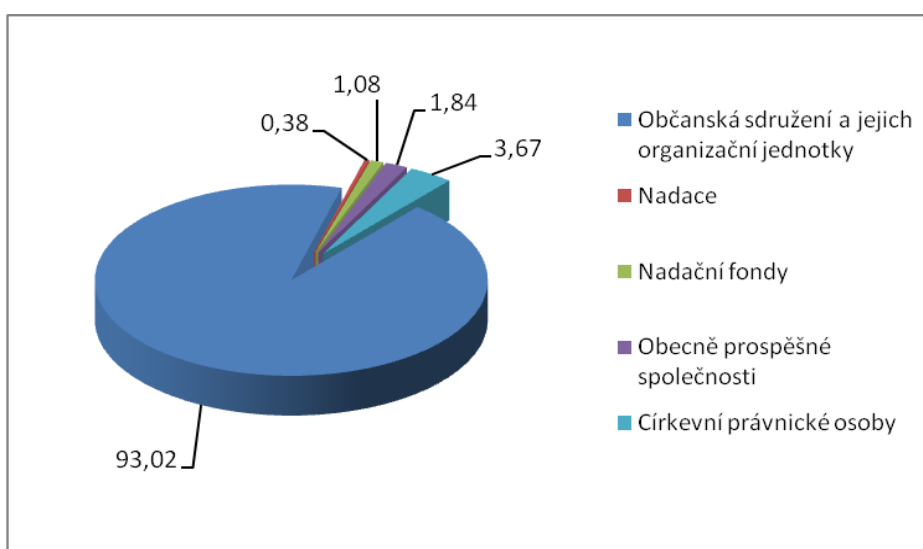
Tabulka 1 Specifikace NNO a jejich právních forem

Specifikace NNO	Právní norma
Nadace a nadační fondy	Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech
Občanská sdružení	Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů
Obecně prospěšné společnosti	Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech
Církevní právnické osoby	Zákon č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech

Zdroj: Vyhledáno a upraveno autorkou

Hojně využívaný všemi těmito uvedenými právními formami je i **zákon č. 198/2002Sb., o dobrovolnické službě**. Tento zákon zde uvádím z toho důvodu, že dobrovolníci, respektive dobrovolnická služba, je pro tyto výše uvedené právní typy neziskových organizací důležitý zdroj pracovníků a pomoci při realizaci jejich poslání. Proto musí být státem upravena do formy zákona, aby se nějakým způsobem nedala zneužít a mohla tak konat to, pro co byla utvořena a to, pomáhat sociálně slabším občanům, nezaměstnaným či pomoci při přírodních katastrofách a při zachování kulturního dědictví státu. (Česko, 2002)

Níže uvedený graf (obrázek 2) zobrazuje strukturu NNO k červnu roku 2012. Jejich celkový počet je 118 444. Z údajů Českého statistického úřadu lze vypočítat, že v posledních letech dochází opravdu k mohutnému nárůstu nestátních neziskových organizací.

Obrázek 2 Struktura nestátních neziskových organizací k roku 2012

Zdroj: Statistika počtu neziskových organizací, 2013; vlastní úprava

Jen při zběžném pohledu lze vidět, že většinu tvoří občanská sdružení a jejich organizační jednotky. Jedná se o nejběžnější typ NNO právě z důvodu jeho snadného založení (stačí 3 občané nad 18 let), jeho různorodosti zaměření (kultura, sport, sociální služby, ekologie) a navíc se jedná o první právní typ NNO, který působí již od roku 1990. Avšak teprve až od roku 2002 mohou občanská sdružení tvořit své organizační jednotky. Díky tomu se jejich počet o polovinu zvýšil.

Druhé místo v počtu NNO obsazují církevní právnické osoby a to se 4348 jednotkami. Tento počet je vysoký, vezmeme-li v potaz, že církve se mohou evidovat jako právnické osoby až od roku 2002 díky zákonu o církevních a náboženských společnostech.

Vznik prvních obecně prospěšných společností je datován k roku 1996, jelikož v platnost vstoupil nový zákon upravující jejich práva a povinnosti. Nyní tvoří z celého počtu pouze 1,84% a navíc jejich počet se zvyšuje jen velmi pozvolna oproti obrovskému nárůstu občanských sdružení.

Nadace začaly být zakládány od roku 1992 a nadační fondy až o 6 let později. Dohromady tvoří pouze 1,38 %, respektive 1736 jednotek. Zajímavý je vývoj nadací od roku 1992, kdy rostly v tisících, v roce 1997 vzrostl jejich počet dokonce až na 5238. S rokem 1998 přichází změna v legislativě, v platnost vstoupil nový zákon, který upravuje práva a povinnosti jak nadací tak nadačních fondů. Došlo tak k významné redukci počtu nadací na pouhých 55 a vzniku nadačních fondů. (Statistika počtu neziskových organizací, 2013)

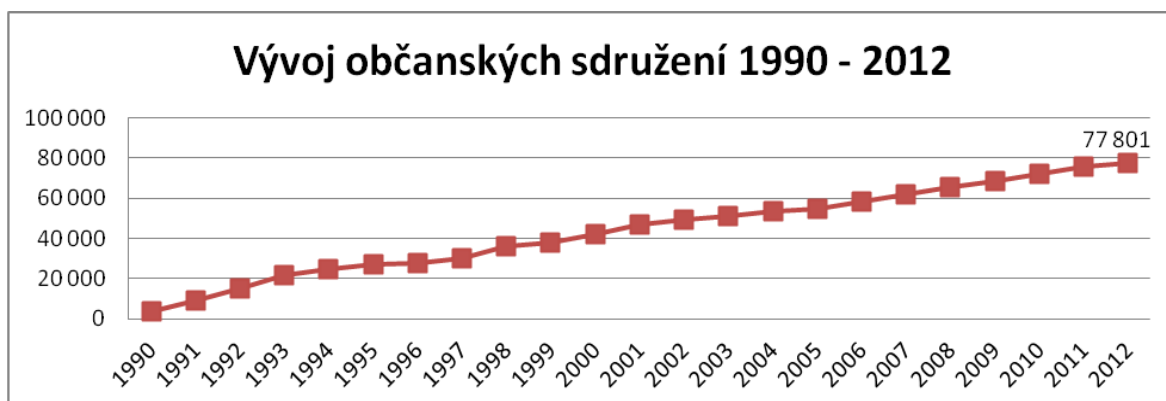
2.4.1 Občanská sdružení

Jelikož se diplomová práce bude zabývat především organizací typu občanského sdružení, bude zde věnován krátký úvod, který přiblíží tento typ čtenáři.

Občanská sdružení včetně odborových organizací patří mezi neziskové soukromoprávní organizace, jež spadají pod **zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů**. Registrace a zápis nových občanských sdružení zajišťuje Ministerstvo vnitra, respektive *Odbor veřejné správy a eGovernmentu*. Občanská sdružení a další NNO můžeme nalézt i na internetové stránce Ministerstva vnitra s názvem Portál veřejné správy v „Evidenci nestátních neziskových organizací.“ Zákon o sdružování občanů uvádí, že občané mají právo se svobodně sdružovat bez povolení státního orgánu. Zákon se však netýká politických stran a hnutí, církví a náboženských společností a nevztahuje se ani na sdružování občanů k výdělečné činnosti anebo k zajištění řádného výkonu určitých povolání (například armády, policie a justice). Občanské sdružení je samostatnou právnickou osobou s přiděleným identifikačním číslem od Českého statistického úřadu. (Česko, 1990)

Návrh na registraci občanského sdružení podávají nejméně tři občané, alespoň jeden z nich musí být starší 18 let. Při vzniku musí sdružení sepsat stanovy, ve kterých je uvedeno sídlo, název, orgány a vymezen předmět činnosti občanského sdružení. Sdružení zaniká dobrovolným rozpuštěním nebo sloučením s jiným sdružením. Občanské sdružení lze zrušit i pravomocným rozhodnutím Ministerstva vnitra o jeho rozpuštění, pokud zjistí, že organizace vyvíjí činnost, která porušuje zásady, nebo provozuje činnosti vyhrazeny jiným NNO. Občanská sdružení zanikají výmazem z evidence. (Takáčová, 2010, s. 29)

Podle nejaktuálnějších dat Českého statistického úřadu z června 2012 bylo v ČR celkem 118 444 občanských společností, z čehož občanská sdružení tvoří většinu v počtu celých 77 801. Lépe je vývoj počtu občanských sdružení znázorněn v níže uvedeném grafu. (Statistika počtu neziskových organizací, 2013)

Obrázek 3 Vývoj počtu občanských sdružení v letech 1990 - 2012

Zdroj: Statistika počtu neziskových organizací, 2013; vlastní úprava

Jak vyplývá ze statistik (viz. obrázek 3), vývoj občanských sdružení má od roku 1990 rostoucí tendenci až do současnosti. Když však vezmeme v úvahu rozdíly jednotlivých období, přírůstky občanských sdružení jsou kolísavé. Největší nárůst je zaznamenán v období prvního vzniku občanských sdružení, tedy mezi lety 1990 a 1993, kdy se z 3 879 navýšil počet na celých 21 694 sdružení.

Poté se přírůstky občanských sdružení snížily o polovinu a růst byl pomalejší. Nejnižší přírůstek občanská sdružení zaznamenaly v roce 1996 (v tomto roce začaly vznikat obecně prospěšné společnosti).

Důležitým milníkem byl i rok 2002, kdy začala občanská sdružení tvořit své organizační jednotky. Od roku 2006 rostla občanská sdružení až do roku 2011 průměrně v počtu 3 444 ročně.

3 MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE

Nezisková organizace, ať už jakákoliv, by neměla být závislá pouze na jednom zdroji, který bude zajišťovat její činnost, ale měla by se ohlédnout po rozličných zdrojích a zaměřit se na **vícezdrojové financování** svých aktivit. Ale je třeba vzít v úvahu i složení zdrojů, ze kterých organizace čerpá. Kdykoliv se může stát, že se například změní podmínky pro čerpání grantů nebo dotací, ať už u nás nebo v Evropské unii nebo státní správa razantním způsobem sníží podporu pro neziskové organizace. Co se tedy poté stane, když bude organizace ve velké míře závislá na tomto zdroji a ten ji zmizí a sama není schopna získat prostředky vlastní činností? Závislost pouze na jednom hlavním zdroji činí neziskovou organizaci velice nestabilní a pro její zakladatele může být destruktivní. Proto je důležité se soustředit na vícezdrojové financování, které organizaci činí méně náchylnou vůči negativním vnějším vlivům.

Zdrojem příjmů pro neziskové organizace mohou být nejen prostředky z veřejných zdrojů (státní rozpočet, rozpočet obcí a krajů), ale i z různých soukromých zdrojů nebo zdrojů získaných vlastní činností. Velké možnosti skrývají i zahraniční zdroje, zejména operační programy (strukturální fondy) Evropské unie a Finanční mechanismus Norska a EHP. V této kapitole se budu blíže zabývat všemi těmito možnostmi financování, které neziskové organizace mohou v různé míře využívat k zajištění svého poslání a dalších aktivit.

Nyní se na tyto potencionální zdroje podíváme podrobněji. Budu se zabývat především financováním pro potřeby občanského sdružení v oblasti designu, kterému je podmíněna celá praktická část. V ní se budu zabývat **CZECHDESIGN.CZ, o. s.** sídlícím v Praze, který se zaměřuje na pořádání různých workshopů, přednášek a výstav v oblasti designu. Proto veškeré uváděné dotace, granty a další programy získávání finančních prostředků budou zaměřeny na tyto oblasti.

3.1 Veřejné zdroje

Významným zdrojem financování neziskových organizací jsou veřejné rozpočty, do kterých patří především státní rozpočet a rozpočty územně-samosprávných celků, neboli rozpočty obcí a krajů. Avšak podpora ministerstev (státní správa), krajů a obcí (samospráva) se liší jednak objemem prostředků, jednak stanovenými podmínkami pro žádost o dotaci či o grant.

3.1.1 Příspěvky ze státního rozpočtu

Státní dotační politika vůči NNO je ukotvena v „Zásadách vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy“ podle usnesení vlády ČR ze dne 7. února 2001 č. 114, v návaznosti na zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Dotace se poskytují občanským sdružením, obecně prospěšným společnostem, církevním právnickým osobám a dalším právnickým osobám, založeným za účelem poskytování služeb v oblasti zdravotnictví, kultury, vzdělávání, sociálních služeb a za účelem poskytování sociálně-právní ochrany dětí, pokud o tom rozhodne ústřední orgán státní správy. Dotace lze poskytnout na projekty NNO, které jsou v souladu s cíli státní politiky, avšak není na ně právní nárok. (Rakušanová a Stašková, 2007, s. 45). Dle usnesení vlády ČR ze dne 7. února 2001 č. 114 „dotace poskytuje ústřední orgán, do jehož působnosti předkládaný projekt věcně patří a pouze do 70 % rozpočtových výdajů na schválený projekt. Dotace je poskytována účelově, a lze ji tudíž použít jen na účel uvedený v rozhodnutí.“ (Česko, 2001)

Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO pro rok 2013:

Schváleno Vládou ČR Usnesením vlády ze dne 13. června 2012 č. 410. (Česko, 2012)

1) Tělesná výchova a sport	6) Národnostní menšiny a etnické skupiny	11) Ochrana spotřebitele a nájemních vztahů
2) Kultura	7) Romská menšina	12) Vzdělávání a lidské zdroje
3) Životní prostředí a udržitelný rozvoj	8) Péče o zdraví a zdravotní prevence	13) Děti a mládež
4) Sociální služby	9) Rizikové chování	14) Rodinná politika
5) Zahraniční aktivity	10) Protidrogová politika	15) Ostatní (nezařazené)

Ministerstvo kultury a jeho grantové programy

Výběrová dotační řízení jsou každoročně vyhlašována v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a dále v souladu s *Hlavními oblastmi státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím*, které vydává Rada vlády pro nestátní neziskové organizace. Dotace jsou poskytovány na základě Zásad vlády pro poskytování dotací ze

státního rozpočtu ČR nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy, které vláda schválila usnesením č. 92 ze dne 1. 2. 2010 a jsou přílohou tohoto usnesení, a na základě interních předpisů Ministerstva kultury. (Granty a dotace, © 2007)

Program „Kulturních aktivity“ v oblasti profesionálního výtvarného umění

Samostatné oddělení umění Ministerstva kultury vyhlašuje každý rok toto dotační řízení, které je určeno fyzickým a právnickým osobám působícím v oblasti kultury a jeho cílem je podpořit tyto subjekty poskytující veřejnou kulturní službu. Pro rok 2013 bylo ustanoveno 6 tematických okruhů, které lze nalézt v tabulce 2. (Granty a dotace, © 2007)

Tabulka 2 Druhy podporovaných aktivit na rok 2013

1. Výstavní projekty	Dotace je určena na realizaci nadstandardního výstavního projektu.	4. Odborná periodická publikace v tištěné či elektronické podobě	Dotace je určena vydavatelům odborného periodika.
2. Celoroční výstavní činnost	Dotace je určena na realizaci celoročního výstavního programu.	5. Odborná neperiodická publikace v tištěné či elek.podobě	Dotace je určena nakladatelům a vydavatelům původní či překladové publikace.
3. Nevýstavní a nepublikační projekty	Dotace je určena na realizaci: soutěží, tvůrčích dílen, symposií, konferencí, seminářů, přednáškových cyklů, apod.	6. Dokumentační a informační činnost	Dotace je určena na podporu dokumentační a inf. činnosti o výtvarném umění, jež je prováděna soustavně (např. archivy, webové portály).

Zdroj: Granty a dotace, © 2007; vlastní úprava

Celkový počet žádostí pro okruh 1-3 byl 179, podpořeno 77 žádostí, a pro okruh 4-6 bylo podáno 88 žádostí a podpořeno 39 žádostí. Celkový objem požadovaných finančních prostředků pro okruhy 1-6: 99 415 020 Kč a vyplaceno bylo 22 600 000 Kč. Vzhledem k velkému množství žadatelů o dotaci v oblasti profesionálního výtvarného umění a k finančním možnostem rozpočtu Ministerstvo kultury, nemohly být v požadované výši podpořeny všechny úspěšné projekty. (Granty a dotace, © 2007)

Státní fond kultury

Státní fond kultury (dále jen „SFK“) vznikl v roce 1992 na základě **zákona České národní rady č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury ČR** jako mimorozpočtový nástroj finanční podpory umění. Fond je právnickou osobou zaevidovanou v obchodním rejstříku. Správcem fondu je Ministerstvo kultury, přičemž za hospodaření s prostředky získanými fondem nese zodpovědnost ministr kultury. Dle zákona o SFK je orgánem rozhodujícím o způsobu a výši čerpání prostředků fondu je *Rada fondu*, která má nanejvýš 13 členů a je volena na tři roky. Okruh případných žadatelů o peníze z fondu není nijak omezen, takže se výběrová řízení nevypisují a podle zákona se může žádost podat kdykoliv. Prostředky fondu lze poskytnout na kulturní projekty formou účelové dotace, půjčky nebo návratné finanční částky. (Česko, 1992)

Příjmy do fondu plynou z komerčních pronájmů nemovitostí, autorských práv děl bez dědiců, poplatků za přijaté žádosti a po novele zákona o České televizi č. 302/2011 Sb., byl stanoven příjem z výnosů reklam vysílaných na programu ČT 2. Rada SFK zasedala naposled na přelomu roku 2005 a 2006 kdy udělila granty ve výši 10,4 milionu korun, protože kvůli nešťastnému projektu skončil fond s dluhem 286 milionů. Fond měl každý rok na podporu kulturních projektů pouze 6 mil. korun, avšak prostředky vplácet nemohl z důvodu neexistence Rady. (Kulturní politika v ČR, 2011) Dokonce se diskutovalo i o zrušení fondu pro nedostatek finančních prostředků. Avšak v září roku 2009 bylo rozhodnuto, že fond zrušen nebude. Dne 15. prosince 2011 Sněmovna ČR zvolila všech 13 nových členů Rady fondu. V roce 2012, tedy po celých šesti letech, kdy má SFK opět fungující Radu, bylo rozděleno 20 mil. Kč na podporu kulturních projektů. Na rok 2013 bylo zatím vyplaceno 5 mil. Kč. (ČT24: Kultura, 2012)

3.1.2 Příspěvky z rozpočtů územně-samosprávných celků

Podle **zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů** mohou obce, svazek obcí a kraje v rámci své samostatné působnosti zřizovat peněžní fondy pro konkrétní účely anebo bez účelového určení. V § 5 tohoto zákona je uvedeno, že zdrojem peněžních fondů mohou být zejména přebytky hospodaření z minulých let, příjmy běžného roku, které nejsou určeny k využití v běžném roce a převody prostředků z rozpočtu během roku do účelových peněžních fondů. Každoročně jsou uvedeny příspěvky rozdělené podle konkrétních oblastí z rozpočtu obce či kraje, ze kterých lze čerpat dotace. (Česko, 2000)

Magistrát města Prahy

Magistrát vyhlašuje každý rok grantové programy v oblasti kultury a umění, které se liší dobou trvání projektů, tedy se člení na jednoleté a víceleté granty. Na jednoleté grantové programy vyčleňuje částky do nebo nad 200 000 Kč a jsou vyhlašovány každoročně. Aktuálně se čerpá z víceletého programu pro období 2014 - 2017. Dne 5. 3. 2013 zastupitelstvo hlavního města Prahy (dále jen „HMP“) vyhlásilo nové granty na rok 2014 v oblasti kultury a umění. Termín uzávěrky žádostí je 29. dubna 2013. (Granty 2014, 2013)

Víceleté granty/podpora kontinuální víceleté činnosti uměleckých a kulturních subjektů/akcí pro léta 2015 - 2018 (maximálně čtyřletý grant)

Činnost je prováděna buď v objektech ve vlastnictví HMP (tedy i ten majetek, který není svěřen městským částem) a v ostatních objektech.

Jednoleté granty/projektové financování celoroční činnosti/jednotlivé umělecké projekty

Do této skupiny patří i žádosti začínajících umělců, projekty na podporu neprofesionálního umění na území HMP, významné projekty jednorázového charakteru, zahraniční reprezentace hl. m. Prahy a mezinárodní projekty konané na území města.

Městská část Praha 1

Granty v oblasti kultury a rozvoje občanské společnosti Městská část Praha 1 (dále jen „MČ Praha 1“) vyhlašuje vždy začátkem nového roku, tj. přelom měsíce ledna a února.

Grant v oblasti kultury v roce 2013

Smyslem a cílem grantů je podpořit široké spektrum nabídky kulturních příležitostí (existující funkční aktivity i začínající subjekty), jenž slouží ke kulturnímu vyžití především občanům Městské části Praha 1. Maximální částka na podporu jednoho projektu je: 150.000,- Kč. Žádosti se předkládají úřadu MČ Praha 1 do 15. února 2013. (Granty, 2013)

Grant v oblasti rozvoje občanské společnosti a spolkové činnosti v roce 2013

Smyslem a cílem grantového systému je podpořit rozvoj občanské společnosti a spolkové činnosti, podpora informovanosti, vzdělávání občanů, osvětových akcí, podpora neziskových organizací zaměřená na volnočasové, mimoškolní aktivity dětí a mládeže, jenž slouží k vyžití občanům MČ Praha 1. (Granty, 2013)

3.1.3 Daňové zvýhodnění

Stát dále podporuje neziskové organizace také nepřímo, a to prostřednictvím různých daňových úlev a osvobození. Podle zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu si mohou fyzické osoby odečíst od základu daně hodnotu darů poskytnutých právnickým osobám na financování kultury, školství, na ochranu a podporu mládeže, na ochranu životního prostředí, na humanitární, sociální, zdravotnické účely apod. Nejvíce lze však odečíst 10% ze základu daně ročně. (Rakušanová a Stašková, 2007, s. 48)

Dle § 18 **zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů** je uvedeno, že u poplatníků, kteří nejsou založeni nebo zřízení za účelem podnikání (resp. neziskové organizace) jsou předmětem daně vždy příjmy z reklam, z členských příspěvků a příjmy z nájemného. Avšak předmětem daně nejsou příjmy z činností vyplývajících z jejich poslání daného jejich statutem, pokud jsou náklady, vynaložené na tyto činnosti, vyšší; a dále nejsou předmětem daně příjmy z dotací ze státního rozpočtu či z rozpočtu krajů a obcí a příjmy z úroků z vkladů na běžném účtu. Od daně z příjmů jsou dle § 19 tohoto zákona osvobozeny členské příspěvky přijaté občanským sdružením, veškeré příjmy plynoucí nadacím z jejich nadačního jmění, úroky plynoucí z prostředků veřejné sbírky a příjmy související s výkonem dobrovolnické služby. Dle § 20 odst. 7 mohou neziskové organizace snížit základ daně až o 30% nebo odečíst částku 300 tis. Kč (organizace si může z těchto dvou odpočtů vybrat, který je pro ni v dané situaci výhodnější). Maximálně lze odečíst od základu daně 1 mil. Kč nebo do výše základu daně. Organizace však musí prokázat, že tyto prostředky použila ke krytí nákladů, které nejsou předmětem daně. (Česko, 1992)

Dle § 20 **zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí**, jsou od prvních dvou zmíněných daní osvobozena bezúplatná nabytí majetku určená na financování veřejně prospěšných aktivit, pokud je nabyvatelem právnická osoba, zřízená za účelem poskytování takových služeb. Stejně tak jsou od této daně dle § 20 odst. 4 tohoto zákona osvobozena bezúplatná nabytí majetku obecně prospěšnými společnostmi a nadacemi či nadačními fondy, pokud je tento majetek určen na jejich činnost. Od daně darovací je dle § 20 odst. 14 osvobozeno bezúplatné nabytí majetku na humanitární nebo charitativní účely, nabytí majetku v souvislosti s výkonem dobrovolnické služby a nabytí majetku z veřejných sbírek. (Česko, 1992)

Jako další druh daňových úlev lze použít **zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí**. Od daně z pozemků i od daně ze staveb, jsou v této souvislosti dle § 4 odst. 1 písm. f) a g) osvobozeny nemovitosti ve vlastnictví občanských sdružení a obecně prospěšných společností, nemovitosti sloužící zařízením sociální péče, nadacím a nemovitosti sloužící výlučně k účelům zlepšení stavu životního prostředí. (Česko, 1992)

Neziskové organizace se nepovažují za osoby povinné k dani z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) dle **zákona č. 235/2004 Sb. o DPH**, pokud nevykonávají ekonomickou činnost. Dle § 5 odst. 2 zákona o DPH se ekonomickou činností rozumí soustavná činnost (...), uskutečňovaná samostatně a vykonávaná za účelem získání příjmů. Od daně jsou osvobozeny tyto činnosti: výchova a vzdělávání, zdravotnické služby, sociální pomoc, převod a nájem pozemku, staveb a bytů, při poskytnutí služeb jako protihodnoty související s ochranou dětí, kulturou a sportem. Nezisková organizace, i když se stane osobou povinnou k dani (respektive organizace začne vykonávat ekonomickou činnost), je osvobozena od DPH, pokud její obrat nepřesáhne za nejbližších 12 předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsících částku 1 mil. Kč. (Česko, 2004)

3.2 Soukromé zdroje

3.2.1 Nadace a nadační fondy

Nadace a nadační fondy jsou podle **zákona č. 227/1997 Sb.** účelová sdružení majetku zřizovaná pro dosahování obecně prospěšných cílů. Dle § 1 tohoto zákona se obecně prospěšným cílem myslí zejména rozvoj duchovních hodnot, ochrana lidských práv nebo jiných humanitárních hodnot, ochrana přírodního prostředí, kulturních památek a tradic a rozvoj vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu. (Česko, 1997) Při oslovování nadace je nutné vycházet z faktu, že se nejedná o dárce, nýbrž samostatný neziskový subjekt, který sleduje vlastní poslání. Pokud se NNO podaří najít soulad mezi vlastním posláním a posláním nadace, může očekávat úspěch podaných žádostí. (Boukal, 2012)

Nadace jsou seriózní organizace, které se snaží financovat seriózní projekty a programy. Proto pro neziskové organizace, jako potenciálního zájemce o grant z nadace, může být proces vyplňování žádosti a jejího podávání docela obtížné. Na rozdíl od evropských institucí, nepoužívají nadace jednotná a standardizovaná výběrová kritéria. Proto by daná nezisková organizace měla předem znát specifické požadavky nadace ještě před podáním

jakéhokoliv návrhu projektu. (Průvodce fondy EU pro neziskové organizace, 2005, s. 42) Nyní uvedu pár příkladů nadací a jejich grantové programy v praxi. Ze širokého spektra nadací a nadačních fondů jsem se rozhodla blíže popsat Nadaci ČEZ.

Nadace ČEZ

Nadace ČEZ vznikla v roce 2002 a od svého založení podpořila již téměř 4 000 projektů. Díky podpoře svého zřizovatele a donátora, energetické společnosti ČEZ, může Nadace ČEZ každoročně podporovat řadu projektů v grantových řízeních, která reagují na aktuální potřeby společnosti. **Oranžové schody** pomáhají integrovat žáky a studenty se zdravotním handicapem, **Oranžové učebny** podporují výuku technických předmětů na základních a středních školách, **Podpora regionů** zase dává příležitost rozvoji komunitního života. Pro tuto práci se nejvíce hodí grantový program „Podpora regionů“, který je zaměřen na podporu veřejně prospěšných projektů. Projekty se týkají podpory dětí a mládeže, zdravotnictví, sociální péče, osob s handicapem, vědy, vzdělání, kultury, sportu či životního prostředí. (O nadaci, © 2013)

3.2.2 Individuální dárcovství

Drobné individuální dary jsou v neziskovém sektoru velmi časté, protože poskytnutí daru neziskové organizaci není ničím omezeno a může tak učinit každý. Jedná se o dárcovství jednotlivců, kdy k aktu darování vedou každého člověka jeho osobní, vnitřní motivy. Nejčastěji jde o formu dárcovské SMS zprávy (neboli DMS) či příspěvek přes internet. Jednotlivci zpravidla přispívají nižšími částkami než firemní dárci. (Boukal, 2009, s. 80) Individuální dárcovství je však založeno i na aktivním přístupu neziskové organizace, která cíleně oslovuje osoby o příspěví na daný prospěšný účel. (Stejskal, Kuvíková a Mat'átková, 2012, s. 113) Darem se rozumí bezúplatný převod majetku a jedná se především o peněžní prostředky, movitou věc či nemovitost nebo jiný majetkový prospěch, který se realizuje na základě darovací smlouvy dle § 628 - 630 občanského zákoníku (zákon č. 40/1964 Sb.). Dle tohoto zákona, darovací smlouvou dárce něco bezplatně přenechává nebo slibuje obdarovanému, a ten dar nebo slib přijímá. Jedná-li se o nemovitost, musí být darovací smlouva písemná nebo u movité věci, která není přítomna při odevzdání a převzetí. (Pojem sponzorství a dárcovství, © 2004 - 2010)

3.2.3 Sponzoring

Od darování je nutné odlišit sponzorování, které je založeno na jiných motivech a to na poskytnutí propagační nebo reklamní služby neziskovou organizací sponzorovi, jde o zcela jasný komerční vztah. Sponzorem je fyzická nebo právnická osoba, která finančně či věcnými dary podporuje nějakou činnost (Martincová, 1998, s. 280). Sponzorský příspěvek je poté chápán jako platba za poskytnutí takovéto služby, jedná se tedy o reciproční (obchodní) vztah mezi neziskovou organizací a sponzorem. Smlouva v tomto případě není smlouvou darovací, ale smlouvou o reklamě dle obchodního zákoníku (zákon č. 513/1991 Sb.) podle § 269. Zdanění sponzorských příspěvků podléhá zákonu č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí a zákonu č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. (Pojem sponzorství a dárcovství, © 2004 - 2010)

3.2.4 Veřejné sbírky

Veřejné sbírky jsou dané **zákonem č. 117/2001 Sb.**, kde se dle § 1 veřejnou sbírkou myslí „*získávání a shromažďování dobrovolných peněžitých příspěvků od předem neurčeného okruhu přispěvatelů pro předem stanovený veřejně prospěšný účel, zejména humanitární nebo charitativní, rozvoj vzdělání, tělovýchovy nebo sportu, nebo ochrana kulturních památek, tradic nebo životního prostředí*“. Sbírkou je oprávněna konat pouze právnická osoba. (Česko, 2001)

Podle Pěnkavové a Wagnerové z Ministerstva vnitra ČR je veřejnou sbírkou podle tohoto zákona výlučně shromažďování peněžitých prostředků. Shromažďování např. věcných darů tomuto zákonu nepodléhá. Neurčitý okruh přispěvatelů je takový okruh přispěvatelů, který není předem znám. Není přitom rozhodné, zda je výzva k poskytnutí příspěvku činěna na veřejných prostranstvích nebo třeba v budovách různých institucí, jsou-li přístupné veřejnosti. Za veřejnou sbírku je tak nutno považovat i adresné oslovování osob za účelem poskytnutí finančního příspěvku či zaslání složenek. (Pěnkavová a Wagnerová, 2005)

3.2.5 Firemní dárcovství

Jako firemní dárcovství se označují dobrovolné aktivity firem ve veřejně prospěšných činnostech, které nejčastěji realizují ve spolupráci s neziskovými organizacemi. Možností, jak se mohou firmy zapojit do těchto aktivit, je celá řada od poskytnutí daru, služby až po finanční podporu, jež je nejvíce využívána českými firmami. Takzvaná firemní filantropie se

považuje za součást společenské odpovědnosti firem – to znamená, že vedle vytváření vlastního zisku se společensky odpovědné firmy podílejí i na řešení společenských problémů, ať už lokálních, nebo globálních. (Firemní dárcovství, 2013)

Evropská komise publikovala v červnu 2001 Zelenou knihu navrhující „Evropský rámec pro společenskou zodpovědnost firem¹“. CSR je tedy koncepcí, založená na dobrovolné bázi, pomocí níž firmy zahrnují do svých obchodních aktivit i ohledy na sociální problematiku či životní prostředí a další společenské problémy. (Green Paper, 2001)

Nejčastější způsob podpory ze strany firem je peněžní dárcovství, především zaměřené na dobročinné účely a je vynaložen větší objem peněz než u individuálního dárcovství. Finanční podpora je realizována jako sbírka mezi zaměstnanci, firemní nadace, charitativní aukce či výstava nebo přímá podpora firmy. Vedle finanční podpory je tu i nepeněžní dárcovství formou různého vzdělávání, firemní dobrovolnictví, účast firmy na benefiční akci NO či poskytnutí zázemí firmy pro různé akce pořádané NO. (Firemní dárcovství, 2013)

3.3 Vlastní zdroje

Tento způsob financování z uvedených možností se zdá být pro organizace výhodný v tom, že jej může sama ovlivnit a sama se postarat o to, aby tržby z vlastní činnosti mohla použít na další aktivity. Problém je v tom, že neziskové organizace nejsou prioritně zakládány za účelem zisku, a právě proto je trochu v rozporu jejich výdělečná aktivita, i když si myslím, že pokud mají organizace málo prostředků, je třeba mít nějaký vlastní zdroj, který bude generovat tržby a ty pak vkládat zpět do organizace k financování svých aktivit. Důležité je i zaměření organizace, např. pokud je organizace zaměřená na sportovní aktivity, může si přivydělávat prostřednictvím pořádáním různých závodů, táborů či dalších soutěží nebo prostě pronajímat tělocvičnu nebo jiné prostory, které mají k dispozici.

Nezisková organizace by měla zahájit vedlejší hospodářskou činnost (např. pořádat poradenské služby a konzultace, otevřít obchod s reklamními věcmi a suvenýry, další služby v rámci zaměření organizaci) pouze tehdy, pokud je řízení této organizace dostatečně přesvědčeno o dostatečné ziskovosti dané výdělečné aktivity.

¹ Neboli anglicky Corporate Social Responsibility, dále jen „CSR“

3.3.1 Fundraising

Fundraising je možné definovat jako systematické získávání finančních i nefinančních zdrojů, které mají pomoci především neziskovým organizacím k zajištění jejich činnosti. Jedná se o získávání dobrovolných příspěvků od různých individuálních dárců, nadací, charitativních organizací či podniků. Zároveň je nutno pokrýt i provoz organizace, který bezprostředně souvisí s naplněním poslání NNO. (Boukal, 2009, s. 102)

Mezi hlavní způsoby získávání finančních zdrojů patří:

- *přímý poštovní styk, osobní dopis*
- *vyhlášení veřejné sbírky sdělovacími prostředky*
- *benefiční akce*
- *telefonický rozhovor (tzv. telefonní fundraising)*
- *písemná žádost o grant*
- *fundraising „od dveří ke dveřím“*
- *osobní návštěva*
- *dobrovolné vstupné (výstavy atd.)*
- *nabídka klubového členství*
- *prodej vlastních výrobků*
- *mediální kampaň*

Úspěšný fundraising se odvíjí od schopností zaměstnance NNO, zabývající se získáváním zdrojů (fundraisera), vyhledat mimo jiné dostatek informací ohledně čerpání finančních prostředků z grantových programů. V dnešní době je tento způsob fundraisingu nejvíce využívaný a NNO získává zdroje lépe než jiné způsoby. (Boukal, 2009, s. 104)

3.3.2 Crowdfunding

Nejnovější cestou pro snadné získávání prostředků při realizaci projektů se stal tzv. crowdfunding. Toto je zcela nový pojem, který se začíná objevovat ve světě a do konce i v České republice crowdfunding zakořenil v mnoha portálech. Samotný název se skládá ze dvou anglických slov - „*crowd*“, znamená dav a „*funding*“ zase financování. Závěrem jde tedy o financování davem. Překlad je poněkud krkolomný, ale přes to výstižný. Crowdfunding se využívá především v kulturní sféře (oblast hudby a filmu). Mezi úplně první aktivity patří činnost britské rockové skupiny Marillion, jejichž fanoušci vysbírali v roce 1997 zhruba 1, 2 mil. Kč na pokrytí nákladu turné této kapely po Spojených státech amerických. (Crowd Funding, © 2013)

Díky crowdfundingu mohou ti, kteří potřebují finanční podporu pro nejrůznější účely, sdílet své příběhy na internetových portálech, a lidé z nejrůznějších koutů světa je mohou podpořit. Jak? Žadatelé o příspěvek vyvěsí na konkrétní internetové portály (např. Kreativci sobě, HitHit, Kickstarter a další) svůj projekt s jeho popisem, harmonogramem a rozpočtem. Projekt si může kdokoli prohlídnout, a komu se projekt líbí, může jej přes portál finančně podpořit z tepla svého domova. Z úspěšných českých projektů uvedu např. písničkáře Xaviera Baumaxu, kterému se povedlo na portálu HitHit vybrat 275 tisíc korun na nahrání svého nového alba. Aktuálně nejambicióznější projekt HitHit už vybral celkově skoro 750 tisíc korun, další server Kreativci sobě už pomohl realizovat projekty za více než 250 tisíc korun a prvnímu vybranému statisíci se blíží i komplexní hudebně orientovaný portál Music Cluster. Většina crowdfundingových webů funguje na principu „všechno nebo nic“, takže pokud se do předem stanoveného data nestihne vybrat konkrétní částka, vložené prostředky se vrátí zpět přispěvateli. V případě úspěšné sbírky může vzniknout reálný projekt podle představ autora, aniž by byl kýmkoli omezován. (Česká pozice, 2013)

3.3.3 Členské příspěvky

Další možností získání finančních prostředků vlastní činností je například i vytvoření klubu přátel dané neziskové organizace nebo členského programu. Členské programy sdružují občany se stejným zájmem, a ti následně pomáhají organizaci v jejích aktivitách. Program funguje na základě vybírání tzv. členských příspěvků (či poplatků) v konkrétně stanovené výši, které organizaci pomohou s jejím hospodařením. Do této oblasti lze zařadit i třeba účastnické poplatky za vzdělávací semináře, workshopy a další aktivity. V praxi mohu uvést například nevládní neziskovou organizaci Amnesty International ČR, která je součástí mezinárodní organizace a funguje pouze na základě vybírání členských příspěvků, aby si tak zachovala nezávislost na vládě, politických stranách, ekonomických subjektech, ale také i náboženstvích či ideologiích všeho druhu.

3.3.4 Dobrovolnictví

Dobrovolnictví, respektive služba vykonávaná ze svobodné vůle bez nároku na odměnu, nelze brát jako jeden z možných způsobů financování neziskové organizace, ale je to i přesto velice důležitá součást jejího poslání a naplňování množství aktivit, které organizace produkuje. Dá se říct, že dobrovolnictví je jeden z charakteristických rysů NNO. V české

legislativě je dobrovolnictví ukotveno v **zákoně č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě**. Dle tohoto zákona je dobrovolník ten, kdo vykonává nějakou činnost, a to dobrovolně, mimo běžné pracovní poměry, a to bez nároku na peněžní či jinou odměnu. (Česko, 2002) Dobrovolníci neziskové organizaci velice pomáhají, protože nejen že se ztotožňují se směřováním organizace, ale pomáhají jí dosáhnout i její vize. Dobrovolnické práce se nemusí týkat pouze některých aktivit organizace, ale i jejího chodu, včetně fundraisingu, plánování aktivit či organizačním a logistickým zajištění organizace. Organizaci mohou pomoci i odborníci z různých oborů ekonomických, sociálních apod. Nevýhodou dobrovolnické služby je však její častá fluktuace, jelikož je většina dobrovolníků studenti píšící svou kvalifikační práci, takže po dopsání je tato práce už moc nezajímá a někteří už prostě nemají tolik volného času.

3.4 Zahraníční zdroje

Tuto kapitolu jsem zde vložila ne z důvodu obecného popisování Evropské unie (dále jen „EU“) a finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru (dále jen „EHP“) a Norska, nýbrž k představení konkrétních programů zaměřujících se na financování aktivit neziskových organizací. Ve využívání zahraničních zdrojů vidím velký potenciál, jelikož nabízejí různě zaměřených programů a s tím i odpovídající finanční pomoc.

3.4.1 Finanční podpora z Evropské unie

Významným zdrojem prostředků pro rozvoj v mnoha oblastech se po vstupu České republiky do Evropské unie v roce 2004 staly strukturální fondy. Jedná se o jeden z hlavních nástrojů evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti, jejímž cílem je snižování disparit v regionech s nižší hospodářskou vyspělostí členských států. Tento klíčový rok se stal důležitý i pro mnohé neziskové organizace, když se tak otevřely nové možnosti financování. Začala éra hromadného čerpání finančních zdrojů z fondů EU formou různých operačních programů. V rámci systému finančních podpor méně vyspělých regionů hrají hlavní roli 3 fondy. Jedná se o Evropský fond pro regionální rozvoj (dále jen „ERDF“) a Evropský sociální fond (dále jen „ESF“), které patří do strukturálních fondů a posledním je Fond soudržnosti (dále jen „FS“). (Ochrana, Pavel a Vítek, 2010, s. 235)

3.4.1.1 Operační programy - Praha

Hlavní město Praha má jako jediný region soudržnosti ČR (tzv. region NUTS II) nárok realizovat programy pomoci v rámci druhého cíle - Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, protože jeho HDP překračuje 75 % průměru HDP EU, což je podmínka pro čerpání z tohoto cíle. Pro programové období 2007 - 2013 byly připraveny pouze 2 operační programy pro Prahu. Řídícím orgánem odpovědným za řádnou realizaci OP pro Prahu je Ministerstvo práce a sociálních věcí, zprostředkujícím subjektem je Magistrát hl. m. Prahy.

OP Praha - Adaptabilita (dále jen „OPPA“)

Tento operační program, který je financován z ESF, je zaměřen na podporu konkurenceschopnosti, boje proti sociálnímu vyloučení a vstupu na trh práce obyvatel města Prahy. Cílem programu je tedy podpořit profesní potenciál zaměstnanců, pomoci lidem, kterým ve vstupu na trh práce brání nějaká překážka (sociální vyloučenost, invalidita, absolventi, důchodci a jiné.), a v neposlední řadě investovat do rozvoje škol, nových studijních programů a vzdělávání učitelů. Program OPPA má celkem 3 oblasti, na které se zaměřuje, avšak já se zde zaměřím pouze na prioritní osu 1 s názvem: *Podpora rozvoj znalostní ekonomiky*. Cílem této oblasti je zmenšit riziko ztráty zaměstnání a zlepšit pracovní dovednosti lidí v zaměstnání. Podporovány jsou například kurzy zvyšování odbornosti či jazykové kurzy. (OPPA, 2012)

OP Praha - Konkurenceschopnost (dále jen „OPPK“)

Program OPPK, který je financován z ERDF, má za cíl prostřednictvím investic do dopravní infrastruktury, životního prostředí, vědy, výzkumu a rozvoje podnikání zlepšit a zkvalitnit život občanů hlavního města Prahy. Program OPPK je taktéž rozdělen do tří základních oblastí a zde se zaměřím pouze na prioritní osu 3: *Inovace a podnikání*. Tento cíl se zaměřuje na zvýšení konkurenceschopnosti Prahy pomocí investic do rozvoje a efektivního využití inovačního potenciálu. Podpora směřuje do zavádění nových technologií a zařízení u malých a středních podniků, do nákupu zařízení a vybavení u vědeckovýzkumných institucí a také k navázání spolupráce mezi výzkumnou a podnikatelskou sférou. (OPPK, 2012)

Mládež v akci

Program „*Mládež v akci*“ (2007 - 2013) je nejnovějším programem Evropské unie zaměřený na volnočasové aktivity mladých lidí. Navazuje na předešlý program s názvem „*Mládež*“ (2000–2006) a nadále pokračuje v podpoře mezinárodní výměny mládeže, Evropské dobrovolné služby, iniciativ mládeže a aktivit zaměřených na rozvoj kvalifikace pracovníků s mládeží. Program je určen mladým lidem ve věku od 13 do 30 let, kteří mají trvalé bydliště v některé ze členských zemí, které jsou zapojeny programem, nebo z partnerských zemí. Program je otevřen nejen všem mladým lidem, ale také i pracovníkům s mládeží. Rozpočet na celé sedmileté období je 885 milionů EUR. Tyto peníze jsou určeny neziskovým organizacím na realizaci veřejně prospěšných projektů, ale i skupinám mladých lidí. Cílem programu *Mládež v akci* je mimo jiné podpořit vzájemné porozumění mezi mladými lidmi z různých zemí a rozvíjet u nich toleranci, solidaritu a přispět tak ke zvýšení sociální soudržnosti EU. To vše podníká rozvoj evropské spolupráce v oblasti mládeže a taktéž i rozvoj neziskových organizací působících v této oblasti. (O programu *Mládež v akci*, © 2007 - 2013)

3.4.2 Finanční mechanismus EHP/Norska

Stranou od finančních prostředků z fondů EU, existuje další možnost financování, kterou je čerpání z fondů Evropského hospodářského prostoru a Norska, který byl založen v květnu 2004 třemi nečlenskými státy EU. Zakládajícími členy byly Island, Knížectví Lichtenštejnsko a Norské království. Celková výše podpory pro Českou republiku, pro období 2009 – 2014, je 131,80 mil. eur. Podporovány budou zejména projekty zaměřené na ochranu životního prostředí, uchovávání kulturního dědictví, zdravotnictví, vědu a výzkum, rozvoj občanské společnosti, rovné příležitosti, ohrožené děti a mladistvé a spolupráci škol. (Podpis Memorand o porozumění s Norskem, Islandem a Lichtenštejnskem, 2011)

Prostřednictvím EHP a Norských fondů přispívá Norsko spolu s Islandem a Lichtenštejnskem ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů v Evropském hospodářském prostoru a k posilování spolupráce s patnácti státy ve střední a jižní Evropě. (EHP a Norské fondy v České republice, 2012)

Finanční mechanismus EHP/Norska je spravován Kanceláří finančních mechanismů, která se nachází v Bruselu. V souladu s Usnesením vlády č. 242 ze 17. března 2004 zabezpečuje Ministerstvo financí funkci Národního kontaktního místa (National Focal Point, dále jen

„NKM“) pro programy z těchto norských fondů. Ministerstvo financí jako NKM je celkově zodpovědné za řízení aktivit Finančních mechanismů EHP/ Norska v České republice v souladu s Memorandem o porozumění a Pravidly a postupy dále ustanoví i Monitorovací výbor pro celkové monitorování a řízení přípravy a realizace projektů financovaných z norských fondů. (Finanční mechanismus Evropského hospodářského prostoru a Norska, 2010)

Podpora je rozdělena do 15 programů, z nichž většinu spravuje Ministerstvo financí ve spolupráci s příslušnými rezortními ministerstvy. Zřízeny jsou speciální programy pro neziskové organizace, vědecké a výzkumné subjekty a vzdělávací instituce. Na implementaci vybraných programů se podílí partnerské instituce z donorských zemí. Novinkou jsou tzv. předem definované projekty realizované prostřednictvím státních institucí. Pro neziskové organizace budou v rámci několika programů otevřená tzv. malá grantová schémata. Otevřené výzvy pro jednotlivé programy budou vyhlašovány postupně od 1. pololetí 2013. (EHP a Norské fondy v České republice, 2012)

3.4.2.1 Programy EHP/ Norska

Program pro nevládní neziskové organizace

Tento program patří pod fondy EHP a je zaměřen na podporu NNO prosazujících veřejný zájem. Hlavními tématy jsou podpora demokracie, lidských práv a generové rovnosti, posilování kapacit NNO. Na program je vyčleněné 9,81 mil. Eur. (EHP a Norské fondy v České republice, 2012)

Kulturní dědictví a současné umění

Jak už název napovídá, program obsahuje dvě oblasti podpory. Pro účely této práce se nejvíc hodí oblast „Podpora rozmanitosti v kultuře a umění v rámci evropského kulturního dědictví“. Tento program je taktéž pod fondy EHP a je zaměřen na prezentaci současného umění (divadlo, výstavy, hudební akce a jiné). Na program je vyčleněno 21,49 mil. Eur. (EHP a Norské fondy v České republice, 2012)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 OBČANSKÉ SDRUŽENÍ CZECHDESIGN.CZ

4.1 Popis organizace - vznik, cíle a poslání

CZECHDESIGN.CZ je nevládní nezisková organizace, která podporuje a prezentuje design. Občanské sdružení založili v roce 2003 studenti, dobrovolníci a nadšenci designu, kteří cítili potřebu zvýšit povědomí široké veřejnosti o české designéřské tvorbě. Zakladatelkou organizace je Veronika Loušová, v době založení studentka Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze. Nyní působí jako profesionální designérka, avšak aktivitám CZECHDESIGN se stále věnuje z pozice předsedkyně a konzultantky. Podpora a propagace kvalitního designu je hlavním posláním sdružení dodnes. Za kvalitní design sdružení považuje především ten, který přispívá ke zkvalitnění každodenního života společnosti, je schopný obstát v čase i proti tlaku společnosti, která vyznává mediálně prosazovaný lifestyle a stále prahne po nových produktech. V rámci těchto snah sdružení prosazuje filozofii tzv. **Equal designu**, který zohledňuje potřeby co nejširší skupiny lidí bez ohledu na jejich věk, fyzické proporce, schopnosti či omezení. Neklade tak překážky znevýhodněným osobám a nediskriminuje žádné skupiny obyvatel. Na tuto filozofii navazuje i projekt, který sdružení letos chystá a je uveden i v této práci a kterému se budu později blíže věnovat. (Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ)

Nejdůležitější aktivitou sdružení je provoz webového portálu czechdesign.cz, věnovaný designu, který vznikl již při založení sdružení, tedy v roce 2003 a je tak i první svého druhu v České republice. Velké rozšíření aktivit proběhlo v letech 2005 - 2010 kdy sdružení zavedlo výstavní a vzdělávací projekty, které budou posléze rozvedeny v dalších kapitolách. Zlomová chvíle nastala v roce 2010, kdy CZECHDESIGN získal vlastní prostory v podobě kanceláře a malé galerie ve Vojtěšské ulici na Praze 1. Pravidelně se zde konají výstavy, přednášky, besedy a workshopy pro designéry i veřejnost. Neméně důležitou aktivitou sdružení je také spolupráce s designéry a výrobními firmami, čímž se snaží pozitivně působit na uplatnění kvalitního designu při tvorbě produktů a zvyšovat tak konkurenceschopnost českých firem. (Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ)

Zpočátku bylo sdružení CZECHDESIGN.CZ zaměřeno na podporování designu především mezi studenty vysokých uměleckých škol, můžeme říci, že působilo na straně studentů jako

alternativa k organizaci Design Centrum ČR, která v oblasti designu a umění působila na státní úrovni a poskytovala veřejnou podporu malým a středním podnikům.

Design centrum ČR (dále jen „DC ČR“), organizační složka státu, poskytovala informační, poradenské, popularizační a vzdělávací služby k rozvoji a uplatňování designu ve výrobě, obchodu a službách. Cílem bylo začlenit design do těchto všech míst, aby se stal součástí životního stylu a zvýšil tak i konkurenceschopnost produkce české ekonomiky. Organizace Design centrum ČR prezentovala český design v tuzemsku i zahraničí, propojovala firmy a designéry, provozovala vzdělávací a osvětové aktivity, pořádala výstavy i soutěže. (Tetřevová, 2009, s. 128)

Bohužel Ministerstvo průmyslu a obchodu zrušilo Design centrum ČR k 31. 12. 2007, navzdory názorům odborné veřejnosti, která tento krok ostře kritizovala. Část agendy Centra (konkrétně propojování podniků a designérů) přešla pod vládní agenturu CzechTrade jako „Design pro export“, ale ostatní aktivity, tedy vzdělávací, osvětové, výstavní činnost a soutěže zanikly. Veronika Loušová, zakladatelka CZECHDESIGN, vyjádřila na Design portálu svůj názor ohledně této situace ve smyslu, že v době, kdy sousední země obdivují české Design centrum, které dokonce dostalo podporu i ze strany Evropské unie, se ministr průmyslu a obchodu Říman rozhodl Design centrum zrušit. Na rozdíl od evropských států, kde se design a investice do kultury stávají stálou rozpočtovou položkou, se bohužel Česká republika v tomto případě ubírá opačným směrem. (Konec Design centra ČR, 2007) Tento rozporuplný krok Ministerstva průmyslu a obchodu otevřel prostor pro další možnosti působení neziskových organizací v této oblasti.

Od začátku fungování sdružení CZECHDESIGN byly budovány kontakty s českými i zahraničními firmami, a hlavně s designéry a vytvářen tak prostor pro vzájemnou spolupráci. Vznikla tak například spolupráce designéra Jana Čapka s firmou Mattoni či Martina Verneira s firmou Red Bull. V dubnu roku 2006 získalo Občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ cenu za propagaci designu od tehdy ještě fungujícího Design centra České republiky. (Matějková, 2012, s. 26)

Vedení sdružení se v roce 2010 ujala Jana Vinšová, a již během svého prvního roku působení dokázala sestavit nový team mladých lidí, kteří s organizací spolupracují. Získávají tak praktické zkušenosti s vedením projektů, přípravou grantů, organizací výstav nebo redakční činností. (Kde je ten CZECHDESIGN, 2011)

4.2 Organizační struktura CZECHDESIGN.CZ

Aktivní jádro CZECHDESIGN.CZ dnes představuje 40 členný tým, který v organizaci působí převážně na dobrovolnické bázi. Jde o absolventy a studenty teoretických disciplín v oblasti designu, architektury a umění, dále humanitních či ekonomických oborů, ale i ateliérů designu, kteří pravidelně dochází do centra CZECHDESIGN na Vojtěšské v Praze a pomáhají s různými projekty. Organizace sdružuje více než 500 studentů a čerstvých absolventů uměleckých škol a profesionální designéry působící na celém území České republiky. V níže uvedené tabulce 3 jsou vyjmenováni členové sdružení CZECHDESIGN.CZ a podpůrný tým, který se stará o redakci a další spolupracovníci. Oficiálně zaměstnává sdružení pouze 3 pracovníky (informace k roku 2013), zbytek jsou dobrovolníci. (Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ)

Členové Občanského sdružení CZECHDESIGN.CZ:

Tabulka 3 Členové CZECHDESIGN.CZ, o. s.

Jméno a příjmení člena	Funkce
Veronika Loušová	Zakladatelka CZECHDESIGN.CZ
Jana Vinšová	Manažerka sdružení CZECHDESIGN.CZ
Michal Aichinger	Technická podpora CZECHDESIGN.CZ
Michael Vašků	Zahraniční zastoupení CZECHDESIGN.CZ, kurátor a manažer projektu „Stolečku prostří se“
Michaela Juřenčáková	Produkce projektu „Stolečku, prostří se“
Radka Pitrmucová	Projektová manažerka a grafička CZECHDESIGN.CZ
Kamila Matějková	Hlavní produkční CZECHDESIGN.CZ, fundraising, produkce GALERIE/CZD
Ludmila Boháčová	Manažerka „Equal design“ projektů
Mikuláš Hapka	Produkce projektu „Equal design“
Filip Dědic	Manažer IDEA
Jana Mattasová	Ředitelka GALERIE/CZD
Dagmar Macáková	Workshopy
Anna Fulíková	Workshopy
Karolína Matějková	Účetnictví, Design consulting
Zdeněk Špaček	Design consulting
Lucie Nohejlová	Produkce redakce
Markéta Neťuková	Produkce redakce
Klára Mergerová	Manažerka projektu „Mladý obal“

Zdroj: Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ; vlastní úprava

Redakce:

Veronika Loušová, Jana Vinšová, Filip Dědic, Barbora Ševčíková, Mikuláš Hapka, Jan Hromádka a další

Spolupracovníci a další kolegové:

Sarah Sajid, Laura Lahdenpera, Žaneta Vávrová, Romana Loušová, Blanka Procházková a další

4.3 Aktivity občanského sdružení CZECHDESIGN.CZ

Občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ provozuje Galerii/CZD, kde pořádá výstavy, přednášky a workshopy pro designéry i veřejnost, a také prostřednictvím svého portálu je informuje a vzdělává v oblasti designu. Novinkou je možnost sledovat přednášky, besedy či různé workshopy i online na stránkách CZECHDESIGN.TV. Hlavní smysl organizace spočívá v podpoře designérů, především studentů a absolventů uměleckých škol. CZECHDESIGN.CZ spolupracuje s uměleckými školami, univerzitami, výrobními firmami a navazuje jejich spolupráci s designéry. Dále navazuje mezinárodní spolupráci a propaguje tak český design v zahraničí. Neposlední aktivitou je i výzkum v oblasti designu. Sdružení se především snaží vyvíjet pozitivní tlak na designéry, architekty, výrobní firmy, ale i vzdělávací instituce v této oblasti, aby i oni ve svých výstupech uplatňovali filozofii rovného přístupu. Pro zajímavost uvádím logo sdružení CZECHDESIGN (obrázek 4). (Interní zdroje CZECHDESIGN)

Občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ v dnešní době prezentuje český design na celostátní úrovni. Společně v tomto odvětví aktivně působí i jiné organizace, kterými jsou Design Cabinet či Profil Media, avšak ne v takovém měřítku jako CZECHDESIGN.CZ.

Obrázek 4 Logo Občanského sdružení CZECHDESIGN.CZ

Zdroj: CZECHDESIGN.CZ, 2003 - 2013

4.3.1 Projekty CZECHDESIGN

CZECHDESIGN vymezuje svoje projekty do několika oblastí - prezentace a workshopy v prostoru GALERIE/CZD ve Vojtěšské ulici v Praze, mediální aktivity prostřednictvím portálu www.czechdesign.cz a další projekty sdružení. Pro lepší představení činnosti sdružení nyní lehce představím její úspěšné projekty v minulých letech.

Design Match (2006 & 2008)

Design Match je unikátní mezinárodní projekt, který velice neotřelou formou konfrontuje design jednotlivých zemí – proto také název Design Match – jedná se o přátelský zápas designérů v tvorbě designových výrobků na určité téma. První ročník se pořádal v roce 2006, a jelikož byl velice úspěšný, pokračování nemohlo chybět. Podruhé se Design Match pořádal o dva roky později, tedy v roce 2008 a toho projektu se mimo Českou republiku zúčastnilo taktéž Slovensko, Maďarsko a Rakousko. Projekt taktéž i cestoval ve formě výstavy po zúčastněných zemích a také pomohl městu Košice k získání titulu Evropské hlavní město kultury a otevíral maďarský Design week jako jeden z hlavních projektů. Návštěvnost 2. ročníku byla 37.000 návštěvníků. Uvádím zde i logo soutěže. (Design Match, 2008)

Obrázek 5 Logo soutěže Design Match 2008

Zdroj: Design Match, 2008

Design for all/ Kreativní workshopy

Jedná se o pravidelný cyklus workshopů pro designéry i veřejnost. V rámci roku 2011 vzniklo 10 workshopů s doprovodnými přednáškami na různá témata napříč vybranými oblastmi designu. Důležitým cílem projektu bylo vytváření lepších podmínek pro osoby s omezenými příležitostmi. Právě mladí designéři, kteří navrhují předměty pro výrobní firmy, musejí brát v potaz, že osoby s různými zdravotními omezeními mají zvláštní potřeby, a že předměty každodenního života, které nedělají problém zdravým lidem, mohou však klást překážky osobám s omezeními. Proto při navrhování je potřeba dbát na maximální užitnost. (Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ)

Design Interview

Projekt „Design Interview“ navazuje na besední cyklus „Český design“, který probíhal v Centru současného umění DOX. Jedná se o besedy s vybranými zahraničními i českými designéry, konané nadále v prostorách DOX ve spolupráci s CZECHDESIGN. Hosty besed jsou jak produktoví, interiéroví, grafičtí a módní designéři, tak zástupci designérských institucí. Projekt je zaměřen na praktické zkušenosti, překážky, které musí designéři překonávat, a jejich názory, jak dalece spolu kreativní a obchodní prostředí souvisí. Besedy probíhají formou živých rozhovorů, které moderují kurátorky CZECHDESIGN. Cyklus se koná pravidelně již od května 2009 každou třetí středu v měsíci. Partnerem cyklu je i Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze. (Hroši v DOXu, 2010)

Mladý obal

Mladý obal je mezinárodní soutěž určena mladým tvůrcům do 30 let v oblasti obalového designu. Součástí soutěže bývá i výstava úspěšných výrobků v GALERII/CZD. První ročník soutěže proběhl již v roce 1995 a hned si soutěž vydobyla mezinárodní reputaci a významné postavení mezi ostatními soutěžemi. Každý rok se do ní hlásí několik set účastníků z desítek zemí světa. Mladý obal je zaměřen především na výrobky z papíru. Do soutěže jsou přijímány návrhy z vlnité a hladké lepenky a jiných papírových materiálů, které nacházejí široké uplatnění v obalovém designu. Od roku 2009 tuto soutěž organizuje CZECHDESIGN. Letošní rok je téma soutěže „obal pro seniory“. V obalovém designu je přístupnost uživateli obzvláště důležitá a CZECHDESIGN se tímto námětem snaží dále propagovat filozofii Equal designu, tedy designu pro všechny a seniory nevyjímaje. Pro zajímavost uvádím i originální logo této soutěže. (Mladý obal, © 2009-2012)

Obrázek 6 Logo soutěž Mladý obal 2013

Zdroj: Mladý obal, © 2009-2012

4.3.2 Portál CZECHDESIGN.CZ

Internetový portál www.czechdesign.cz byl spuštěn v roce 2003 jako první český portál zaměřený na design a funguje doposud (obrázek 7). Nachází se zde více než 2000 článků a 330 portfolií českých designérů i studií. Hlavním impulsem pro vznik tohoto portálu byla snaha informovat veřejnost o novinkách v oblasti designu, jeho historii i vývoji a také snaha vytvořit možnost prezentovat práci mladých designérů. Je rozdělen na dvě základní části: *magazín* a *adresář*. V magazínové části jsou informace o výstavách, rozhovory s designéry a oddíl věnovaný odborným článkům. Čtenáři zde mohou najít informace o nových trendech, technologiích, soutěžích a historii designu. Pravidelně jsou zde zveřejňovány pozvánky na různé akce, výstavy, reportáže a recenze z domácích i zahraničních akcí, například z Designbloku, Milánského týdne designu a dalších. Adresář designérů sdružuje přes 400 studentů designu a profesionálních designérů. Designéři zde mohou svoje portfolio umístit bezplatně včetně informací o sobě a svých pracích. Adresář slouží nejen k prezentaci designérů, ale i firmám a jednotlivcům k výběru vhodného návrháře pro interiér nebo pro průmyslový výrobek. (CZECHDESIGN, © 2013)

Portál každý měsíc navštíví průměrně 25 000 unikátních čtenářů, celková měsíční průměrná návštěvnost je v současnosti 150 000 čtenářů. Ročně jej pak shlédne přes 120 tisíc návštěvníků z celého světa. (Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ)

The image shows a screenshot of the CZECHDESIGN.CZ website. At the top, there is a navigation bar with the text "Živě Teorie Praxe Adresář 100 let designu O projektu" and the CZECHDESIGN.CZ logo. Below this is a large yellow banner with the text "ROZHOVORY S MLADÝMI DESIGNÉRY". Underneath the banner are four small images with captions: "Autodesign Prague 2012", "Vstupte do světa designu. Vítejte na Dutch Design Weeku 2012!", "Adresář designérů", and "CZECHDESIGN.TV". To the right of these images is the "mladý obalyoung package" logo. Below the banner, there are two columns of text. The left column is titled "Novinky na CZECHDESIGN.CZ" and contains a section for "Designéřská soutěž" with details about a competition for young designers. The right column is titled "Navštivte akce na poslední chvíli" and lists several events, including "Típos Latinos - písmo, které píše za vás!", "Přednáškový cyklus 3x20", and "Made in Hungary 1880-2010". At the bottom right, there is a logo for "PROJEKTY CZECHDESIGN" and "EQUAL DESIGN".

Obrázek 7 Portál CZECHDESIGN.CZ

Zdroj: CZECHDESIGN.CZ, 2003 - 2013

4.3.3 GALERIE/CZD

V závěru roku 2010 otevřelo Občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ vlastní prostory ve Vojtěšské ulici v Praze, jejichž součástí se stala i GALERIE/CZD. Na realizaci celého prostoru se podílelo mnoho českých výrobců a designérů, ale také i samotných čtenářů portálu. Galerie slouží jako prostředník mezi designéry, veřejností a výrobci. Součástí je i odborná knihovna s materiály, katalogy a publikacemi, které jsou věnované designu (obrázek 8). V současnosti je v knihovně na dvě stě odborných publikací a kolem čtyřiceti periodik. Pravidelně se zde konají komorní výstavy, přednášky, besedy a workshopy určené pro odbornou i širokou veřejnost. Díky tomuto širokému rozmezí aktivit slouží Galerie především jako místo setkávání výrobců s designéry. (Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ)

Obrázek 8 Prostory GALERIE/CZD a odborná knihovna věnovaná designu

Zdroj: Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ

Dobrovolníci a členové CZECHDESIGN, kteří se sdružením spolupracují, zde vytvořili příjemné místo otevřené pro setkávání nejen designérů, firem a veřejnosti, ale také pro výstavní a vzdělávací činnost studentů vysokých uměleckých škol, pořádání přednášek, besed a workshopů. Díky tomuto prostoru se aktivity sdružení ještě více rozrostly a z organizace provozující pouze webový portál o designu a produkující výstavní a vzdělávací projekty se spolupracujícími partnery, vznikla organizace se širokým spektrem aktivit a s vlastní základnou v centru Prahy. (Matějková, 2012, s. 27)

Vedení GALERIE/CZD vytváří pravidelně roční plán pro uskutečňování výstav s různým zaměřením v oblasti designu. V tabulce 4 lze shlédnout výstavní program a doprovodné akce galerie v letech 2005 až do současnosti. Galerii mohou využívat i různé výrobní firmy, které spolupracují s CZECHDESIGN a používat tak velké výstavní prostory galerie ke svému zviditelnění. GALERIE/CZD se tak stala malým vesmírem umělců v centru Prahy, kde mladí designéři a studenti najdou vždy inspiraci a pomoc. Níže uvádím i její logo.

Obrázek 9 Logo GALERIE/CZD

Zdroj: Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ

Výstavní program a doprovodné akce GALERIE/CZD:

Tabulka 4 Výstavní program v letech 2005 - 2013

Výstava	Datum realizace	Místo konání
CZECH THIS OUT!	12. - 20. 3. 2005	Vídeň
Výstava bytového textilu	4. - 15. 10. 2005	Laufen Bathroom Gallery, Praha
Czech Design Area	3. - 5. 7. 2005	London Interior, Londýn
Design Match	20. 4. - 21. 5. 2006	Veletržní palác NG, Praha
Manifesto GenArt, Laufen	25.9. - 20. 10. 2006	Designblok, Praha
Design Match	13. 3. - 2. 11. 2008	Praha, Bratislava, Košice, Budapešť
A Touch of Praha	10. - 30. 10. 2008	Soul Design Olympiad, Jižní Korea
Design Mate	5. - 21. 10. 2010	Galerie/CZD, Praha
talentDesign	7. 12. 2010 - 28. 2. 2011	Galerie/CZD, Praha
Mladý obal	2. 6. - 14. 7. 2011	Galerie/CZD, Praha; Slovenské centrum dizajnu, Bratislava
Kde je ta grafika?	27. 9. - 9. 10. 2011	Galerie/CZD, Praha
Analog in the city	20. 1. - 24. 2. 2012	Galerie/CZD, Praha
Na koho to slovo padne	13. 3. - 24. 4. 2012	Galerie/CZD, Praha
Velká porce elánu	10. - 31. 5. 2012	Galerie/CZD, Praha
Graduation Projects	14. 3. - 13. 5. 2013	Galerie/CZD, Praha; Polský institut v Praze

Zdroj: Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ; vlastní úprava

4.3.4 Spolupráce s firmami

Mezi důležité aktivity sdružení CZECHDESIGN patří taktéž i spolupráce s firmami a propojení podnikatelského prostředí se studenty vysokých uměleckých škola a s mladými designéry. Sdružení se tak snaží pozitivně působit na uplatnění kvalitního designu při tvorbě produktů a zvyšovat tak konkurenceschopnost českých firem. CZECHDESIGN aktivně spolupracuje s výrobními firmami z oblasti designu a konzultuje s nimi možnosti inovace produktu a jejich design, čímž sdružení získává vlastní zdroje financování. Firmy taktéž využívají prostor GALERIE/CZD jako tzv. showroom pro prezentaci jejich výrobků ve výloze. (Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ)

Partnery CZECHDESIGN.CZ jsou: *Antalis, Anvi Trade, Canon, DeDietrich, Demos, Düfa, Eaton, Etna, Grayling, Hanák, Ikea, Indeco, Jika, Klarton, Laufen, mmcité, Model, Moravská galerie v Brně, OCÉ, Prodimo, Propo Floors, Rendl Light studio, Svět bedýnek, Techo, Tescoma, Ton, Uměleckoprůmyslové museum, VŠ uměleckoprůmyslová v Praze.*

Palladium magazine

Od roku 2009 dostalo sdružení obrovskou příležitostí ukázat svůj potenciál a to být autorem a producentem Palladium magazine. Magazín vychází dvakrát ročně a organizace se stará nejen o produkci, ale i tzv. art directing² a redakci. Takže se zde mohou projevit i mladí designéři se svými nápady a mají i možnost prezentovat své práce přímo v magazínu. Tento projekt představuje významnou část příjmů sdružení CZECHDESIGN.CZ. Magazín vychází ve spojitosti s obchodním centrem v Praze 1 (ve stejné lokalitě sídlí i sdružení) s názvem Palladium, které pořádá i mnoho výstav zaměřených na umění a design. Avšak nyní, v roce 2013 se aktuálně řeší, zda bude obchodní centrum Palladium nadále pokračovat ve spolupráci s občanským sdružením CZECHDESIGN.CZ. (Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ)

² Je to název pro řadu obdobných pracovních funkcí v divadle, reklamě, marketingu, publikační, filmové a televizní činnosti.

Meet Up projekty

Tento projekt je ve stylu neformálních setkání, workshopů, přednášek a prezentací propojující designéry a výrobce a firmy. Představují se zde zajímavé produkty, nové materiály či technologie vhodné pro designérskou tvorbu. Tímto způsobem byl v prostoru GALERIE/CZD představen kvalitní papír Munken (Graphic Design Paper), dánská nábytkářská značka BoConcept prostřednictvím Dne dánského designu, modernizaci lázeňského prostředí v Karlových Varech nazvaného Imperial Design Symposium, nebo tvořivé umění s plechovkami Redbull známé jako Redbull Art of Can. Níže lze shlédnout na obrázcích povedená díla studentů při soutěži s Redbull. (Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ)

Obrázek 10 Tvorba českých designérů v soutěži Redbull Art of Can

Zdroj: Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ

Czechdesign Consulting

Nově se připravuje projekt s názvem Czechdesign Consulting, který má za úkol zúročit zkušenosti a kontakty sdružení CZECHDESIGN v oblasti designu. Bude se jednat o spolupráci firem a sdružení přímo v oblasti designu a tvorby projektů. Tuto činnost sice sdružení provozuje již od svého vzniku, avšak nikdy jí nebyla dána konkrétní podoba a nebyla na veřejnosti propagována. CZECHDESIGN bude nabízet svoje služby produkce a organizace výstav, výstavních projektů, tvorby výstavních koncepcí, produkce a organizace přednášek, workshopů, veletrhů a další činnosti. Dále je prostřednictvím CZECHDESIGN možné zprostředkovat tendr, vytvořit PR kampaň či připravit tiskovou konferenci. Sdružení tak nabízí nejen své prostory, ale i kompletní organizaci, produkci a propagaci akce. (Matějková, 2012, s. 31)

5 SOUČASNÁ STRUKTURA FINANCOVÁNÍ CZECHDESIGN.CZ

Občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ je založeno především na dobrovolnické práci a spolupracuje se čtyřiceti dobrovolníky. V současné době využívá relativně dostatek finančních zdrojů k zajištění své činnosti, tedy uplatňuje vícezdrojové financování. Aktivity a projekty sdružení jsou financovány jak z veřejných tak soukromých zdrojů.

Finanční prostředky nejsou potřeba jen pro realizaci projektů, ale jsou důležité i pro samotný chod organizace, tedy aby byla sama schopna uhradit náklady na provoz CZECHDESIGN.CZ a GALERIE/CZD ve Vojtěšské ulici v Praze.

V této kapitole se budu věnovat hospodaření sdružení v letech 2009 - 2012. Informace ohledně rozpočtu (rozvahy a výkazu zisků a ztráty) jsem získala od hlavní produkční CZECHDESIGN.CZ Kamily Matějkové, s níž jsem byla během celé doby přípravy této práce v kontaktu. Slečna Matějková má právě na starost veškeré financování organizace a shánění nových zdrojů, neboli fundraising, především z veřejných zdrojů.

Dále se podívám jak je zajištěný provoz sdružení, především se budu zabývat výškou nákladů, kterou organizace vynaloží na svůj chod a z jakých zdrojů financuje své projekty, následně ještě menší kapitolu věnuji finanční kontrole a rozbor účetních výkazů. Na závěr této kapitoly zhodnotím celý současný stav organizace pomocí SWOT analýzy.

Pro přehlednost uvádím v bodech financování sdružení v níže uvedené tabulce 5, neboli z jakých zdrojů sdružení financuje své aktivity a hraří náklady na provoz.

Tabulka 5 Financování občanského sdružení CZECHDESIGN.CZ

Soukromé zdroje	Veřejné zdroje		Zahraniční zdroje
samofinancování	Městská část Praha 1	Ministerstva kultury	Evropská unie
sponzoring	Magistrát hl. m. Prahy	Státní fond kultury	

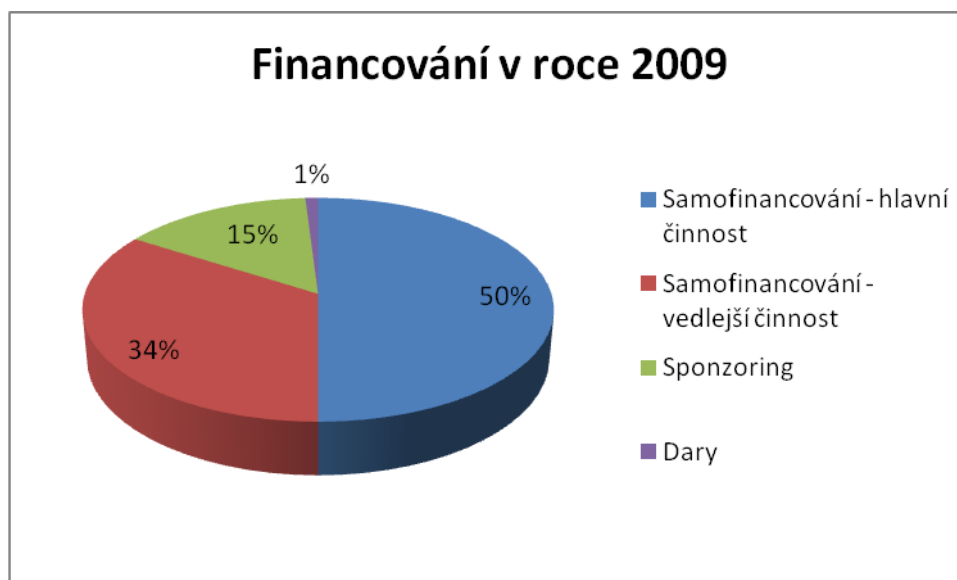
Zdroj: vlastní zpracování

5.1 Financování v letech 2009 - 2013

Jak už kapitola napovídá, budu se věnovat financování sdružení CZECHDESIGN.CZ. Je důležité si uvědomit, že jako malá organizace, navíc z většiny tvořená studenty, to má v oblasti financování těžké. I proto je tak obdivuhodné, že je sama schopna získat většinu potřebných financování k zajištění svých aktivit.

V roce 2009 získalo sdružení dva významné zdroje příjmu, které lze zařadit jako určitý typ samofinancování. Sdružení CZECHDESIGN se stal autorem a producentem Palladium Magazinu, který vychází dvakrát ročně (viz. kapitola 4.3.4 - Spolupráce s firmami). Dále bylo sdružení osloveno společností Model obaly, aby každoročně organizovalo soutěž Mladý obal. Tato soutěž obalového designu je spojena i s výstavou, která se pořádá v GALERII/CZD a dalších galeriích v České republice. Oba tyto výše uvedené projekty naplňují poslání organizace a to propagovat a prezentovat kvalitní design. Těmito činnostmi zároveň CZECHDESIGN získává finanční prostředky na provoz webového portálu a další nekomerční aktivity. Celkové výnosy v tomto roce činily 596 000 Kč. (Matějková, 2012, s. 34)

Následující graf (obrázek 11) zpracovaný na základě interních dokumentů CZECHDESIGN zobrazuje poměr finančních zdrojů v roce 2009.

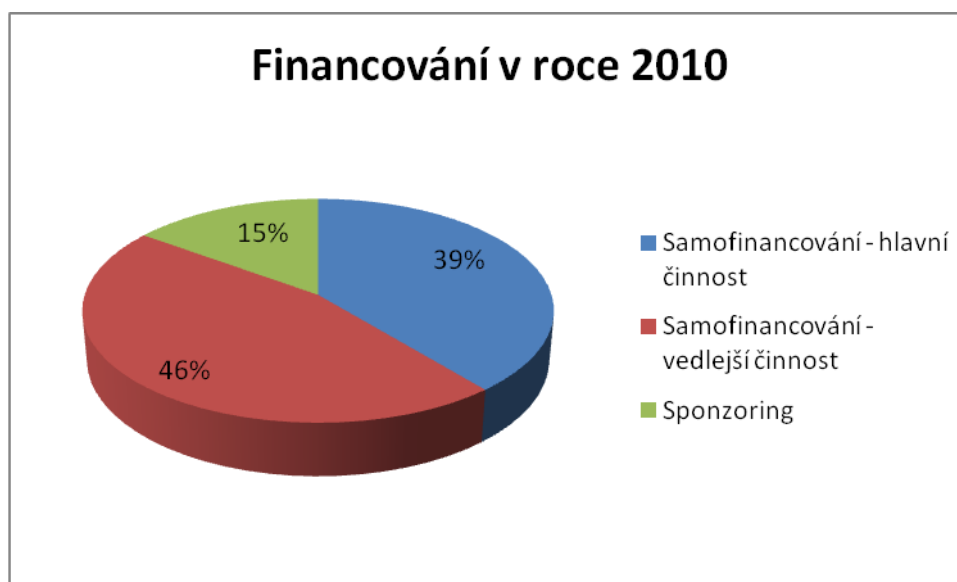

Obrázek 11 Financování CZECHDESIGN.CZ, o. s. v roce 2009

Zdroj: Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ; vlastní úprava

Již na první pohled jde vidět, že většina příjmů v roce 2009 byla získána samofinancováním organizace, především hlavní činností (50 % zdrojů), avšak vedlejší činnost a její příjmy dosahují taktéž vysokého podílu, a to 34%. Organizaci dále finančně podporují i soukromí sponzoři, avšak již v menší míře ve výši 15% všech zdrojů. Zbývající 1 % připadá na dary fyzických a právnických osob. Organizace v tomto roce hospodařila velice úspěšně a to proto, že získala dva stabilní zdroje, ve kterých i nadále pokračuje. V prvním roce spolupráce však příjmy nedosahovaly takových rozměrů jako v letech následujících, změnu lze vidět v následujících grafech 2010 a 2011.

Jak ukazuje následující graf (obrázek 12) příjmy ze samofinancování v roce 2010, především z vedlejší činnosti, se rapidně zvýšily oproti minulému roku. Jak jsem již zmiňovala výše, je to z důvodu zajišťování dvou projektů (Palladium magazine, Mladý obal). Výše příjmů z vedlejší činnosti je 46 % a výše hlavní činnosti je 39 % z celkových výnosů, které tvoří 1 319 000 Kč. V tomto roce bohužel sdružení nezískalo již žádné dary a sponzoring činí 15 %. Sponzoři spolupracují se sdružením především přes barter, který více rozvedu později. Co se týče veřejných zdrojů, dosud sdružení těchto možností nevyužilo. Ale v roce 2011 se tato situace změnila.

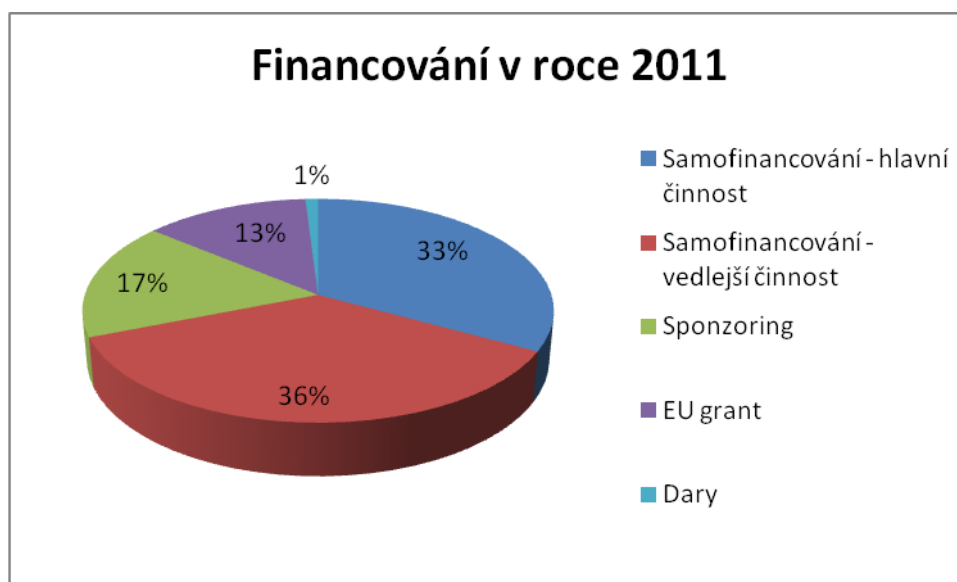

Obrázek 12 *Financování CZECHDESIGN.CZ, o. s. v roce 2010*

Zdroj: Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ; vlastní úprava

Dle rozdělení financování v tomto roce lze říci, že organizace byla velice aktivní ve svých činnostech, což dosvědčuje i zvýšení příjmů v samofinancování. Další věc co velice ovlivní získávání finančních prostředků je publicita sdružení. Sdružení sice v oboru designu působí již od roku 2003, avšak významné projekty k financování vlastní činnosti získala až v roce 2009. Od té doby se povědomí o CZECHDESIGN.CZ rozšířil a sdružení se stalo velice vyhledávanou výrobními firmami i dobrovolníky a podařilo se mu uspět i ve výběrovém řízení na získání žádosti z veřejných zdrojů. To již lze blíže vidět v následujícím grafu (obrázek 13)

V roce 2011 sdružení započalo soustavnější a intenzivnější aktivitu zajišťující získávání finančních prostředků z veřejných a zahraničních zdrojů. Celkové výnosy v tomto roce byly 1 280 000 Kč. První úspěch přineslo získání grantu z komunitárního programu Evropské unie Mládež v akci na jaře roku 2011. Sdružení tak získalo prostředky na pořádání série workshopů pro designéry i širokou veřejnost s názvem Design for all/ Kreativní workshopy (viz. kapitola 4.3.1 - Projekty CZECHDESIGN). Výše grantu z programu Mládež v akci byla 7400 EUR (přepočteno kurzem ČNB za rok 2011 tato částka činí 166 400 Kč). (Matějková, 2012, s. 37) Grant z EU tvoří celých 13 % všech zdrojů v tomto roce.

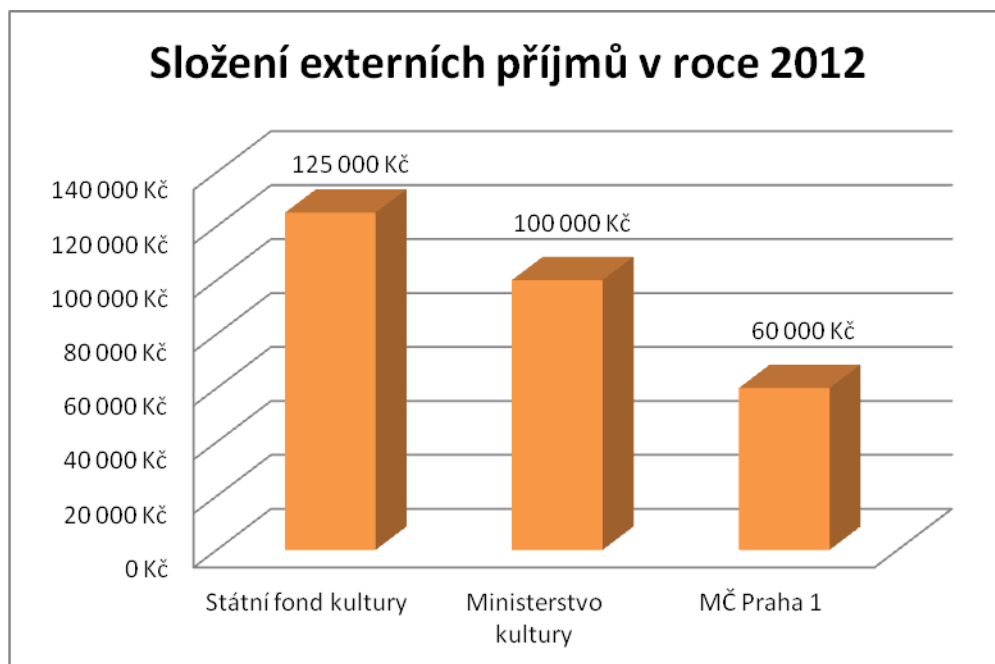
Obrázek 13 *Financování CZECHDESIGN.CZ, o. s. v roce 2011*

Zdroj: Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ; vlastní úprava

Největší podíl zdrojů zajišťuje opět samofinancování. V roce 2011 jsou tyto příjmy přibližně stejné a činí 33% hlavní a 36% vedlejší činnost. Nárůst můžeme zaznamenat i u sponzoringu, který činí 17% z celkových příjmů. Organizace opět obdržela dary ve výši 1% z celkově získaných zdrojů. Již v tomto roce se sdružení ucházelo o granty na zabezpečení provozu GALERIE/CZD na celý rok 2012.

Pro rok 2012 sdružení úspěšně získalo dotaci v oblasti profesionálního výtvarného umění z Ministerstva kultury ČR na celoroční výstavní program Galerie/CZD. Z požadované dotace 309 000 Kč však organizace získala pouze 100 000 Kč. Dále žádala o grant v oblasti kultury Městské části Praha 1 na výstavní projekt s názvem „*My v Praze*“ - prezentace mimo-pražských ateliérů uměleckých škol ve výši 100 000 Kč, přičemž obdržela 60 000 Kč. Navíc se sdružení podařilo získat podporu z nově ustanoveného Státního fondu kultury Ministerstva ČR na celoroční výstavní program GALERIE/CZD ve výši 125 000 Kč. Celkově tedy z veřejných prostředků získalo sdružení na rok 2012 celých 285 000 Kč, především na výstavní program v galerii. Bohužel jsem neměla k dispozici celkovou strukturu finančních prostředků za tento rok. Celkové příjmy se vyšplhaly na 2 123 000 Kč. (Matějková, 2012, s. 37)

V grafu (obrázek 14) lze vidět struktura externích příjmů v tomto roce.

Obrázek 14 Složení externích příjmů v roce 2012

Zdroj: Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ; vlastní úprava

Na rok 2013 zatím sdružení získalo následující prostředky:

Všechny zde níže uvedené granty obdrželo občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ na celoroční výstavní program GALERIE/CZD.

- Grant v oblasti kultury Magistrátu hlavního města Prahy - **310 000 Kč**
- Grant v oblasti profesionálního umění Ministerstva kultury ČR - **80 000 Kč**
- Grant v oblasti kultury Městské části Praha 1 - **14 000 Kč**

Od sponzorů organizace obdržela podle posledních informací zatím 60 000 Kč, v čemž je započítaný i barter, kterým se budu více zabývat v následující kapitole.

Sdružení žádalo již v roce 2012 z Grantu kultury **Magistrátu hlavního města Prahy** o příspěvek 347 000 Kč na svoji výstavní činnost. Zastupitelstvo HMP rozhodlo vyhovět sdružení částkou 310 000 Kč, což je obdivuhodný úspěch pro tak malou organizaci. Zastupitelstvu se především líbil kvalitně připravený a kurátorský zajištěný program GALERIE/CZD. Sdružení žádalo o grant z HMP poprvé, ale za to velmi úspěšně. (Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ)

O grant na podporu celoročního výstavního programu **Ministerstva kultury** žádalo sdružení již minulý rok a podařilo se mu získat 100 tis. korun (z požadovaných 309 tis. korun). Na rok 2013 sdružení vypočítalo náklady výstavní činnosti na 818 000 Kč a žádalo o 382 000 Kč. Bylo mu však vyhověno částkou ve výši 80 000 Kč. Je to pravděpodobně z důvodu zmiňovaném již v teoretické části, vzhledem k velkému množství žadatelů o dotaci v oblasti profesionálního výtvarného umění nemohly být podpořeny všechny projekty v požadované výši, kvůli finanční vyčerpání ministerstva. (Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ)

Co se týče Grantu v oblasti kultury vyhlášený **Městkou částí Praha 1** opět na celoroční výstavní program GALERIE/CZD, podařilo se sdružení dosáhnout stoprocentní úspěšnosti, tedy z požadovaných 14 000 Kč tuto částku od úřadu obdrželo. Hlavní důvod obdržení tohoto grantu je velký přínos sdružení pro občany Prahy 1. (Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ) Podle Mgr. Pechové z úřadu Městské části Praha 1 bývají granty vyhlášovány začátkem nového roku, tj. přelom měsíce ledna a února. Lhůta na podání žádosti u *Grantů v oblasti Kultury a Spolkové činnosti* bývá zhruba dva měsíce. Žádné aktuální programy pro neziskové organizace se nevyvíjejí. (Interní zdroje MČ Praha 1)

5.2 Náklady na chod organizace

Provozní měsíční náklady organizace jsou vyčísleny zhruba na 30 000 Kč. Náklady zahrnují především nájem prostor na Vojtěšské ulici v Praze, dále je v nich zahrnut provoz kanceláře, spotřební materiál na drobnější údržbu a energie. Finanční prostředky na úhradu nákladů jsou zajišťovány částečně z grantů a dále z konzultačních činností CZECHDESIGN.CZ. (Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ)

Dalším možným způsobem úhrady nákladů na chod organizace je sponzoring. Jde ale převážně o bartery³, takže prakticky nepředstavuje reálné finanční zdroje, ale pouze hmotné zajištění projektů CZECHDESIGN.CZ a také případné vybavení jejich prostorů. Ale samozřejmě sponzoři doplňují celkové příjmy sdružení a pomáhají tak zajišťovat její aktivity, ale i chod celé organizace. (Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ)

Navázanou spoluprací s firmami a sponzory využilo sdružení především v době, kdy CZECHDESIGN budoval svůj vlastní prostor v centru Prahy. Sdružení se podařilo získat za zvýhodněných podmínek pronájem kanceláře s menší výstavní místností, později pojmenovanou jako GALERIE/CZD. K vybavení prostoru se organizace rozhodla oslovit firmy s nabídkou spolupráce ve formě barteru. Na základě této výzvy poskytlo celkem 26 firem své výrobky a služby a z nich byl vytvořen výstavní prostor, vybavena kancelář a knihovna, jako lze vidět i dnes. Tak se z CZECHDESIGN stalo velice žádané a často navštěvované místo k prezentaci výrobků designérských firem. S takto navázanou spoluprací má sdružení možnost zajistit svoje činnosti a chod celé organizace, ale také vybavovat svoji kancelář i výstavní prostor. (Matějková, 2012, s. 35)

Občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ hospodaří s vyrovnaným rozpočtem. Jeho práci zajišťují především dobrovolníci, avšak k projektům organizaci jsou přizváváni i různí odborníci. CZECHDESIGN je schopen zajistit kompletní organizaci akce, její medializaci a další šíření.

³ Barter je systém výměny zboží nebo služby za jiné zboží, resp. služby bez použití peněz.

5.3 Pravidla hospodaření a finanční kontrola

Hlavní zásady finančního řízení a hospodaření v nevydělečné sféře jsou, dle **zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě**, založeny na „*Principu 3E*“ (neboli anglicky Economy, Effectiveness, Efficiency). Prvním principem je hospodárnost neboli snaha minimalizovat náklady pro danou činnost při dodržení odpovídající kvality. Druhý princip se zaměřuje na efektivnost, která značí vztah mezi výstupy a vstupy použitými k jejich vyprodukování. Posledním principem je účelnost, která se snaží o zajištění optimální míry dosažení cílů při splnění stanovených úkolů. (Česko, 2001) Avšak řízení hospodaření neziskových organizací ovlivňuje mnoho dalších faktorů a tak je možné princip 3E rozšířit na 6E, neboli ke stávajícím principům se připojí (Otrusínová a Kubíčková, 2011, s. 8):

- *Equity* (spravedlnost) - snaha dělat věci správně, zejména ve vztahu k okolí, aby nedocházelo k diskriminaci a nepoctivosti.
- *Environment* (prostředí) - odpovědný přístup ve vztahu k pracovnímu a životnímu prostředí.
- *Ethics* (etika) - důraz na právní a morální chování managementu a zaměstnanců.

Hlavní cíle finanční kontroly je zajištění ochrany veřejných prostředků proti různým rizikům a včasné a spolehlivé informování vedoucích orgánů veřejné správy o nakládání s veřejnými prostředky, jako poslední je to dodržování právních předpisů. (Česko, 2001)

Finanční kontrola se podle tohoto zákona vykonává mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Kontrolovanou osobou je mimo jiné právnická nebo fyzická osoba, která je právě žadatelem o tuto veřejnou finanční podporu nebo příjemcem. Kontrola může být vykonávána kontrolními orgány (neboli veřejnosprávní kontrola), podle mezinárodních smluv nebo vnitřní kontrolní systém. (Česko, 2001) Jelikož sdružení využívá od roku 2012 veřejných zdrojů, je kontrolovanou osobou veřejnosprávní kontroly, ale spadá také pod kontrolu zahraničních prostředků poskytnutých EU v roce 2011. Myslím si, že sdružení je příliš malé, aby mělo zavedený vnitřní kontrolní systém, který zahrnuje řídicí kontrolu a interní audit. Nás v tomto případě bude zajímat pouze kontrola žadatelů nebo příjemců finanční podpory, ať už z veřejných či zahraničních zdrojů.

Občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ účtuje dle **zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví** a dle prováděcí vyhlášky Ministerstva financí České republiky č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení tohoto zákona, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Tato vyhláška stanoví mimo jiné také metody, kterými se tyto účetní jednotky při vedení účetnictví musí řídit.

Ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 zákona o účetnictví jsou všechny účetní jednotky povinny „ (...) vést účetnictví tak, aby účetní závěrka sestavená na jeho základě podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky.“ Občanská sdružení mají povinnost sestavovat účetní závěrku, která zahrnuje rozvahu, výkaz zisků a ztráty a přílohu, ve zjednodušeném rozsahu. Již nemají povinnost sestavovat výkaz o peněžních tocích a výkaz změny vlastního kapitálu. (Česko, 1991) Pro občanské sdružení, stejně jako pro podniky, platí stejná daňová pravidla. Jsou tu ovšem nějaká zákonná zvýhodnění, které jsem již podrobně rozebrala v teoretické části. Určité daňové zvýhodnění neziskových organizací upravují i další zákony. Patří mezi ně zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích a zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. (Financování neziskových organizací, 2012)

V pozici **finančního kontrolora** bych se věnovala u tohoto sdružení především kontrole vícezdrojového financování.

Nejprve bych se věnovala kontrole čerpání dotací a to jak z rozpočtů územních celků Městské části Praha 1 a Magistrátu hlavního města Prahy, tak ze státního rozpočtu Ministerstva kultury ČR a Státního fondu kultury. Tato oblast spadá pod veřejnosprávní kontrolu. Dotace z územních rozpočtů a státního rozpočtu sdružení čerpá až od roku 2012. Tedy pouze rok využívá této možnosti a je k uvažování, zda se vyzná v problematice dotačního managementu a zda vše řádně vykazuje.

V roce 2011 sdružení získalo grant komunitárního programu Evropské unie Mládež v akci na podporu projektu Design for all/ kreativní workshopy, jehož náplní je pořádání workshopů zaměřených na setkávání veřejnosti s designem a rozvíjení sociální odpovědnosti designérů. Čerpání z grantu EU spadá do předmětu kontroly dle mezinárodních smluv. Dle obecných zásad se schválené dotace z EU účtují jako pohledávka a při čerpání se účtuje do výnosů.

Jak organizace hospodaří se svými prostředky lze částečně vysledovat z účetních závěrek, avšak jelikož organizace nesestavuje výroční zprávy, ze kterých by se tyto údaje daly vyčíst, je tato práce poněkud těžší.

Pro účely této práce jsem zjednodušila rozvahu a výkaz zisků a ztráty CZECHDESIGN.CZ, aby se v těchto výkazech mohlo lépe orientovat. Položky těchto účetních výkazů jsou uvedeny v tisících korunách. Rozvaha je obecně členěna na období běžné a minulé a je sestavována vždy k 31.12. Nejprve se budu zabývat rozvahou na straně aktiv a pasiv a nakonec výkazem zisku a ztráty, tedy náklady a výnosy. Pro lepší zhodnocení výkazů se budu zabývat pouze nejdůležitějšími položkami.

Tabulka 6 Zjednodušená rozvaha CZECHDESIGN.CZ v letech 2009 - 2012

ROZVAHA	2009	2010	2011	2012
AKTIVA				
DLOUHODOBÝ MAJETEK	0	96	72	48
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	-	108	108	108
Oprávkový	-	-12	-36	-60
KRÁTKODOBÝ MAJETEK	138	276	327	436
Odběratelé	42	83	49	105
Poskytnuté provozní zálohy	15	30	51	43
Jiné pohledávky	-	-	-	6
Pokladna	4	98	119	21
Bankovní účty	63	49	85	249
Náklady příštích období	14	16	23	11
Σ AKTIVA CELKEM	138	372	399	484
PASIVA				
VLASTNÍ ZDROJE	71	147	26	259
Vlastní jmění	44	44	147	26
Výsledek hospodaření celkem	28	103	-121	233
CIZÍ ZDROJE	67	225	373	225
Dohadné účty pasivní	-	-	12	51
Dodavatelé	7	15	5	27
Zaměstnanci	-	-	-	4
Ostatní přímé daně	-	-	-	3
Výnosy příštích období	60	210	356	140
Σ PASIVA CELKEM	138	372	399	484

Zdroj: Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ; vlastní úprava

Při zběžném pohledu na rozvahu (tabulka 6) nelze vyčíst příliš zajímavých informací z toho důvodu, že se jednotlivé položky prakticky mění pouze o malé částky. Nejvíce hýbá rozvahou na pasivní straně výsledek hospodaření, který je obrazem rozdílu výnosů a nákladů. A na aktivní straně se jedná o změnu peněžních prostředků (pokladna a bankovní účet).

Do roku 2009 sdružení nevlastnilo žádný dlouhodobý hmotný či nehmotný majetek. V roce 2010 získalo sdružení vlastní kancelář a prostory pro galerii. Čtvrtinu svých prostředků použilo na vybavení těchto prostor, částečně i s pomocí sponzorů prostřednictvím barteru. Další významné investice do vybavení sdružení zatím neprovedlo a samostatné movité věci a soubory movitých věcí pouze ročně odepisuje (oprávky ve výši 12 tis. korun). Může však hrozit zastarání a opotřebení movitých věcí, proto by mohlo sdružení zvážit, zda stávající vybavení dostatečně splňuje svoji funkci nebo zda není potřeba obnovy či vylepšení stávajících prostor.

Nejvýznamnější položkou aktiv jsou peněžní prostředky. Peníze v pokladně a na bankovním účtu mají rostoucí trend (z 67 tis. korun v roce 2009 na 270 tis. korun v roce 2012). Je dost zarážející, že převážnou část peněžních prostředků, v letech 2010 a 2011, mělo sdružení uložené v pokladně. To se změnilo v roce 2012.

Podíl odběratelů na celkových aktivech je v roce 2009 - 30%, 2010 - 22,3%, 2011 - 12,3 a v roce 2012 - 21,7%. Průměrně 21,5% z aktiv celkově tvoří pohledávky za odběrateli. To by mohlo být pro organizaci dost rizikové, v případě že by tyto částky nemohly být odběrateli umořeny.

Doteď jsem se zabývala aktivy a nyní se podíváme na druhou stranou rozvahy. Pasiva jsou čistě determinována hospodářským výsledkem, respektive zisk zde ovlivňuje nejen vlastní jmění v podobě nerozděleného zisku minulých let, je ve výsledku hospodaření a ve výnosech příštích období.

Vlastní jmění je v prvních dvou letech neměnné ve výši 44 tis. korun, a následně v dalších letech se do něho započítává výsledek hospodaření předchozích období. V roce 2011 výkazy zaznamenaly zhoršení hospodářského výsledku, poprvé se dostaly do ztráty ve sledovaném období, ale zase to nemusí vypadat tak špatně, protože podstatně vzrostly výnosy příštích období. Stalo se to především z toho důvodu, že se sdružení připravovalo na náročnější projekt.

Závazky k dodavatelům v letech 2009 - 2012 kolísají přibližně stejným trendem jako pohledávky k odběratelům. Procentuální nárůst obou položek je ve stejném poměru. To svědčí o postupném nárůstu aktivity sdružení

V rozvaze z roku 2010 i 2011 jsem zjistila menší chyby ohledně správného sečtení nákladů a výnosů ve výkazu zisků a ztráty, kde celková částka neseděla o jeden tisíc korun v obou letech. Stačí malý překlep právě v tomto výkazu a je špatně i výsledek hospodaření, který se vypočítá právě jako rozdíl výnosů a nákladů. Chyba následně pokračuje do rozvahy, kde se do oddílu pasiv tento výsledek hospodaření uvádí. Organizace by tak měla dbát větší pozornosti při sestavování účetní závěrky.

Nyní budu pokračovat s výkazem zisků a ztráty, nejdřív na straně nákladů a poté výnosů. V tabulce 7 jsou uvedeny náklady pouze za hlavní činnost, ve vedlejší činnosti sdružení náklady nevykazuje.

Tabulka 7 Zjednodušené náklady CZECHDESIGN.CZ v letech 2009 - 2012

NÁKLADY	2009	2010	2011	2012
	Hlavní činnost			
Spotřebované nákupy celkem	37	216	307	419
Spotřeba materiálu	37	211	260	338
Spotřeba energie	-	5	48	81
Služby celkem	177	799	931	1242
Opravy a udržování	-	59	37	1
Cestovné	-	-	76	173
Náklady na reprezentaci	22	80	155	138
Ostatní služby	155	659	663	930
Osobní náklady celkem	163	-	-	157
Mzdové náklady	163	-	-	157
Daně a poplatky celkem	-	-	-	3
Ostatní daně a poplatky	-	-	-	3
Ostatní náklady celkem	5	10	7	20
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravné položky celkem	-	12	24	24
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	-	12	24	24
Poskytnuté příspěvky celkem	186	207	131	25
Σ NÁKLADY CELKEM	568	1244	1400	1890

Zdroj: Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ; vlastní úprava

Výrazně největší položkou představují ostatní služby, které obsahují propagaci, výstavy, telefonní služby atd. Tento náklad se významně podílí na celkových nákladech od roku 2010 v souvislosti s tím, že sdružení začalo využívat vlastních prostor na pořádání výstav a různých besed či workshopů. S tím se pojí i náklady na reprezentaci. S udržováním prostor souvisejí i náklady na spotřebu energie, které se každý rok zvedaly s využíváním kanceláře. V roce 2010 to bylo 5 tis. korun, dále 48 tis. a nakonec 81 tis. korun. V neposlední řadě s tím souvisejí i spotřeba materiálu a opravy a udržování, které se také ve zmiňovaných letech vykazovaly.

Opravdu rok 2010 byl pro sdružení zlomovým rokem spojený s pronájmem vlastních prostor, jejího zajištění a vybavení zázemí, se kterým se od toho roku pojí většina vysokých nákladů. Všechno vesměs souvisí se zabezpečením vlastních prostor.

Zajímavostí je, že sdružení v letech 2010-2011 nedosahovaly žádných mzdových nákladů, i když v roce 2009 vykázaly 163 tis. korun a v roce 2012 157 tis. korun. V letech 2009 a 2012 nebyla v rozvaze vykázána položka Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění, takže jsou zaměstnanci pravděpodobně zaměstnáni na základě Dohody o provedení práce. Ono to také souvisí s tím, že sdružení zaměstnává pouze tři pracovníky, kteří jsou nebo byli studenty v té době. Nízké mzdové náklady poukazují i na to, že organizace dává důraz především na práci dobrovolníků.

V roce 2011 a 2012 sdružení vykazovalo částky na cestovné, které souvisí s projekty a výstavami mimo sídlo organizace a mimo Prahu.

Jelikož jsou náklady vykazovány pouze v hlavní činnosti, i když sdružení vykonává i vedlejší činnosti, ve kterých vykazuje výnosy, je trochu s podivem, že neklíčuje náklady mezi jednotlivé druhy v hlavní činnosti a vedlejší činnosti. Například, pokud různé firmy využijí prostor GALERIE/CZD jako tzv. showroom, tedy že zde ukazuje své výrobky, za něž organizace pobírá nějaké výhody, tak by měli tyto náklady rozklíčovat i do vedlejší činnosti. Především nejdůležitější je držet náklady hlavní činnosti odděleně od vedlejší činnosti, pokud vznikají.

Nyní se podíváme na druhou stranu výkazu zisků a ztráty. Výnosy již sdružení člení na hlavní činnost (v tabulce HČ) a vedlejší činnost (v tabulce VČ), které jsou uvedeny níže v tabulce 8.

Tabulka 8 Zjednodušené výnosy CZECHDESIGN.CZ v letech 2009 - 2012

VÝNOSY	2009		2010		2011		2012	
	HČ	VČ	HČ	VČ	HČ	VČ	HČ	VČ
Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	389	203	930	300	1091	126	1042	277
Tržby z prodeje služeb	389	203	930	300	1091	126	1365	277
Tržby za prodej vlastních výrobků	-	-	-	-	-	-	37	-
Ostatní výnosy celkem	1	-	1	-	-	-	-	-
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	1	-	1	-	-	-	-	-
Přijaté příspěvky celkem	3	-	88	-	9	-	44	-
Provozní dotace celkem	-	-	-	-	54	-	400	-
Σ VÝNOSY CELKEM	393	203	1019	300	1154	126	1846	277
Hospodářský výsledek po zdanění (VÝNOSY-NÁKLADY)	175	203	-225	300	-247	126	-44	277
CELKEM (rozdíl HČ a VČ)	28		75		-121		233	

Zdroj: Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ; vlastní úprava

Nejvýraznější položkou ve výnosech jsou tržby z prodeje služeb, v roce 2012 dokonce i z prodeje vlastních výrobků. Tržby z prodeje služeb má za sledované období výrazně rostoucí tendenci a to jak v hlavní činnosti, tak i lehce kolísavě ve vedlejší činnosti. Nejvyšší částky jsou zaznamenány v letech 2011 a 2012, v tomto roce vykázalo sdružení 1365 tis. korun z prodeje služeb, což je nejvíce za sledované období.

I zde je vidět, že nejvýraznější je rok 2010 jako zlom ve fungování sdružení, kdy pronajalo místnost pro vykonávání svých aktivit. Výnosy v tomto roce vzrostly na více jak dvojnásobek předchozího roku. Sdružení má nyní prostor pro rozšiřování svých aktivit a tím se tržby rok od roku zvyšovaly.

Celkově nejvíce přijatých příspěvků mělo sdružení v roce 2010, kdy obdrželo 88 tis. korun od sponzorů a dárců, jenž lze vidět i v grafech v kapitole financování v tomto roce. A další vysokou částkou v této oblasti obdrželo sdružení v roce 2012. V tomto roce obdrželo sdružení vysokou provozní dotace v částce 400 tis. korun, které pokryly část nákladů, a díky tomu mohlo dosáhnout vyššího zisku.

V souvislosti s tím, že sdružení nemá žádné finanční výnosy, vyvozují, že peněžní prostředky organizace leží na jejich účtech bez zhodnocení. Doporučuji proto organizaci začít využívat přebytků svých peněžních prostředků ke zhodnocení na finančních trzích, nejlépe s pomocí bezpečných a velmi likvidních instrumentů.

Na konci bych chtěla ještě vysvětlit kolonku s názvem „CELKEM“, kde jsem uvedla rozdíl hlavní a vedlejší činnosti u hospodářského výsledku po zdanění. Tedy nejdříve se vypočítal výsledek hospodaření jako rozdíl výnosů a nákladů a následně se tato částka odečetla s výnosy z vedlejší činnosti. Tato částka se pak vykazuje v rozvaze jako hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení.

Organizace správně člení výnosy hlavní činnosti odděleně od výnosů vedlejší činnosti. Další neméně důležitou záležitostí je časové rozlišení nákladů a výnosů. Je třeba hlídat, kdy se přesně náklady/výnosy uskutečnily a kdy byl realizován příjem/výdej.

Důležité je zmínit i to, že Občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ není plátcem DPH. Takže mu odpadá povinnost vytvářet daňové přiznání z DPH. Avšak je plátcem daně z příjmu právnických osob, jak již napovídá statut sdružení. Tohle by mohlo být taktéž součástí předmětu finanční kontroly. Sdružení není registrované k další jiné přímé dani.

Na závěr této části chci uvést, že sdružení hospodaří s vyrovnaným rozpočtem a jeho práci zajišťují především dobrovolníci a k projektům jsou přizváváni různí odborníci. Sdružení využívá rozmanitých zdrojů financování, které se mu naskytnou pro zajištění své činnosti.

5.4 Celkové zhodnocení organizace pomocí SWOT analýzy

Celkové zhodnocení, ať už celé organizace nebo jejího financování, rozpracují metodou SWOT analýzy. Jejím cílem je zhodnotit celkový objekt, jeho přednosti nebo naopak nedostatečné využívání nabízených zdrojů nebo aktivit organizace, které nové možnosti lze objevit a na jaké hrozby si dávat pozor. Zaměřím se na silné a slabé stránky a na příležitosti a ohrožení organizace a jejího financování.

Tuto analýzu jsem vypracovala z poskytnutých podkladů CZECHDESIGN.CZ a z poznatků získaných při analýze současného financování sdružení. Analýza bude uvedena nejdříve v bodech a poté bude rozepsána v bližším popisu (tabulka 9). V popisu jednotlivých oblastí, tedy jak organizace, tak financování, uvádím i svá doporučení.

Podle výsledných údajů zhodnotím stávající stav financování sdružení a následně na konec této části navrhnu nové možnosti získání prostředků na chod organizace a realizaci jejích budoucích projektů.

Tabulka 9 Struktura SWOT analýzy

SILNÉ STRÁNKY	
v organizaci:	ve financování:
- know how v oblasti designu	- dostatečné vlastní prostředky
- filozofie přístupného designu	- získání grantu z EU
- spolupráce s výrobními firmami	- dotační programy veřejných zdrojů
SLABÉ STRÁNKY	
v organizaci:	ve financování:
- absence informací o financování a hospodaření organizace	- pouze jeden zaměstnanec na oblast fundraisingu
- nedostatek prostoru pro větší projekty	- sponzoring zaměřen pouze na barter
PŘÍLEŽITOSTI	
v organizaci:	ve financování:
- mnoho potenciálních dobrovolníků (především studenti vysokých škol)	- využívání soukromých a zahraničních zdrojů
HROZBY	
v organizaci:	ve financování:
- odchod zaměstnanců ze sdružení a fluktuace dobrovolníků	- přílišná administrativa při čerpání ze strukturálních fondů Evropské unie
- nestálost politické scény	- změna v pravidlech užívání dotačních/grantových programů

Zdroj: vlastní zpracování

5.4.1 Silné stránky

Silné stránky organizace

Jedinečnou stránkou občanského sdružení CZECHDESIGN.CZ je jeho know-how pro působení v oblasti designu a vzdělávání studentů se spoluprací zahraničních odborníků. Myslím si, že sdružení má úžasný potenciál pro práci v oblasti designu, pořádání výstav a různých workshopů, besed a vzdělávání v této oblasti. Díky vlastním prostorům se můžou aktivity rozšiřovat i do dalších oblastí, které budou sdružení zajímat. Další silnou stránkou je pevná celková filozofie, která se prolíná celou organizací a která se zaměřuje na kvalitní design a samozřejmě i jeho kvalitní využití pro celou společnost, aby byl především přístupný širokému okruhu uživatelů i se zdravotním či jiným omezením, od teenagerů po seniory. Úspěšnost koncepce dokazuje i vysoký počet zájemců o činnost sdružení v oblasti nejen přístupného designu, ale i o poskytování vzdělávacích služeb pro děti, mládež, studenty a seniory a aktivní spolupráce s výrobními firmami, které sdružení považují za velice vhodného partnera a jeho názory v oblasti designu jsou velice žádané. Pevnost přesvědčení organizace lze vystopovat i v takových věcech jako je bezbariérový přístup do sídla organizace, do GALERIE/CZD i na ostatní projekty sdružení. Ve zkratce, kvalitní služby a příjemné zázemí, to vše lze najít v CZECHDESIGN.CZ.

Silné stránky v oblasti financování

Co se týče současného financování, veliký úspěch sdružení oslavilo, když v roce 2011 získalo grant z komunitárního programu Evropské unie na program Mládež v akci, ze kterého financovalo různé workshopy a přednášky zaměřené na design. Silnou stránkou organizace je schopnost zajistit si potřebné prostředky z vlastních činností, ať už to jsou konzultace s výrobními firmami, tvorba magazínu či pořádání soutěží. Většinu své působnosti v neziskovém sektoru organizace doposud nepotřebovala externí zdroje. Avšak v loňském roce začala organizace pracovat na více projektech a nyní má v plánu spoustu finančně nákladných projektů, proto je potřeba se ohlížet se po nových zdrojích.

Od roku 2012 začala organizace využívat i domácích veřejných zdrojů, je to především čerpání z dotačního programu Ministerstva kultury ČR, Městské části Praha 1 v letech 2012 - 2013 na financování celoročního výstavního programu GALERIE/CZD, a další

dotace na ten samý účel získalo sdružení v roce 2012 ze Státního fondu kultury ČR a v roce 2013 z Magistrátu hlavního města Prahy.

Organizace je dále podporována formou darů, ale v porovnání s ostatními příjmy je to částka veskrz zanedbatelná. Velmi dobře rozpracovanou spolupráci má sdružení se soukromými sponzory a výrobními firmami založenou na základě barterů, tedy na výměně hmotného zajištění pro organizaci za umístění loga, či výrobků sponzorů do výloh v galerii. Úspěchy v uplatňování tohoto systému, tedy barteru, by mohly být dobrým základem k soustavné a efektivní spolupráci s podnikatelským prostředím. Finanční příspěvky je nejvíce vhodné získat prostřednictvím firemního dárcovství a bylo by vhodné navázat spolupráci i s individuálními dárci. Avšak toto jsou pouze nápady na budoucí činnost fundraiserů organizace, protože když tento stávající systém sdružení vyhovuje, není třeba hledat jiný způsob.

5.4.2 Slabé stránky

Slabé stránky organizace

Co se mi spíše nelíbí, jsou chybějící informace ohledně financování a nezveřejňování hospodaření organizace. Pokud by jakýkoliv laik, či student vysoké školy chtěl nalézt nějakou pro něj zásadní informaci buď pro sebe, nebo do seminární práce ve škole, nepodaří se mu to. Nejsou k tomu určeny ani webové stránky organizace, jelikož se na nich zaměřují pouze na design a nadcházející akce ať už pořádané sdružením nebo jinými organizacemi. Doporučovala bych do příští aktualizace portálu czechdesign.cz vytvořit záložku, kde by byli kompletní informace o organizaci, ať už historie, realizované projekty a současné či budoucí aktivity, ale také i hospodaření organizace.

Po své návštěvě v GALERII/CZD, jsem shledala nedostatek prostoru, pokud by organizace pořádala větší projekty. Zatím tyto prostory postačují na výstavu různých projektů studentů vysokých uměleckých škol či výrobních firem, pokud by se však chtěla organizace v budoucnosti pustit do větších a prostorově náročnějších projektů, mohla by omezenost stávajících prostor být velkou brzdou. Ovšem je třeba vzít i v úvahu, že v Praze není jednoduché hledat velký prostor a nízký nájem a že současné umístění organizace v centru je velice výhodné.

Slabé stránky v oblasti financování

Jak již bylo párkrát zmiňované, občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ je založeno na dobrovolnické práci. Na jednu stranu je dobrovolnická služba pro neziskové organizace velkým přínosem a navíc ušetří na platech zaměstnanců, ale co se týče odbornosti či znalosti oblastí ekonomie či dalších okruhů, ne všichni dobrovolníci je ovládají. Organizace má stanovenou jednu osobu, která se zabývá fundraisingem a je zaměstnancem sdružení, avšak hledat nové možnosti financování a k tomu sledovat mnoho odlišných dotačních/grantových programů může být na jednoho člověka až moc. V tomto ohledu je financování organizace velmi slabé, jelikož jeden člověk může mít problém zvládnout veškerou činnost a jeví se tu riziko odchodu tohoto člověka z organizace, způsobilo by to vážné ohrožení financování sdružení. Navíc ne každý z dobrovolníků ovládá fundraising nebo dotační management, aby mohl zastoupit jeho místo.

Barterový systém jsem již zmiňovala v kapitole 5.2.1 - Náklady na chod organizace, kde je uvedeno, že organizace spolupracuje se sponzory na základě výměně služeb či různých hmotných zajištění kanceláře a galerie, oplátkou za zviditelnění sponzora na svém portále. Dle slov hlavní produkční je tento systém pro sdružení výhodný, avšak podle mého názoru by měla organizace popřemýšlet i o možnostech širšího finančního zajištění jejích akcí a projektů sponzoringem, jelikož mnohdy více pomůže finanční výpomoc než dodání kancelářských potřeb.

5.4.3 Příležitosti

Příležitosti pro organizaci

Občanské sdružení CZECHDESIGN využívá ve svých aktivitách především práci dobrovolníků, což v dnešní době je zcela nevyčerpatelný zdroj a mnoho potencionálních dobrovolníků může organizaci najít ve studentech uměleckých oborů, architektury ale i v laické veřejnosti, která se zajímá o umění, ale dokonce i ve studentech středních škol. Opravdu možností má organizace mnoho a nejlepší příležitost je, podle mého názoru, pro nábor nových dobrovolníků je propagace sdružení na různých jarmarcích neziskových organizací, veletrzích, výstavách a dalších příležitostech. Rozhodně by organizace měla popřemýšlet i o rozšíření nabídky volnočasových aktivit pro mládež a seniory. Myslím si, že organizace by mohla zapojit i další školy do aktivit sdružení mimo oblast designu. Pokud se například rozebíhá projekt zaměřený na přístupný design a na lidi s omezeními a seniory, stálo by za

to oslovit i studenty škol zaměřené spíše na sociální oblasti, pokud by měli zájem takhle si v praxi vyzkoušet, co se naučili ve škole.

Příležitosti v oblasti financování

Obrovský a dosud nevyužitý potenciál mají v dnešní době nejen soukromé, ale i zahraniční zdroje. Dosud sdružení využilo pouze komunitárního programu EU, ale jsou tu i další vhodné dotační programy, které by organizace mohla využít. Ovšem pro malou organizaci je problémové vyznat se v takovém množství operačních programů, které EU nabízí. Jelikož je však sdružení CZECHDESIGN umístěno v Praze, spadají k ní pouze dva operační programy, ve kterých by se mohlo najít něco, co by organizace využila. Více se o tomto rozepíši v další části, kde právě budu rozebírat nové možné zdroje financování. Ovšem velký potenciál skrývá i individuální dárcovství, kterého organizace doposud nevyužila.

5.4.4 Hrozby

Hrozby pro organizaci

Když vezmeme v úvahu, že organizace využívá přes čtyřicet dobrovolníků, ale pouze 3 zaměstnance, je tu celkem velké riziko, že pokud najednou odejdou dobrovolníci ze sdružení, organizace nebude schopna dostát svých závazků a naplnění svého poslání, jelikož nebude mít dostatek pracovních sil z řad dobrovolníků a další placené pracovníky si nemůže dovolit. Dalším velkým rizikem je určitá fluktuace dobrovolníků, což může ohrozit kvalitu nabízených služeb.

Neustále nově vznikající legislativa může klást překážky neziskovým organizacím a tvořit vysoké nároky na administrativu a navíc odčerpává pozornost, kterou musí pracovníci věnovat změnám v legislativě. Také nestálost politické scény a hrozící rozpad vlády by mohl uškodit při žádostech o poskytnutí příspěvků.

Hrozby v oblasti financování

Velkou hrozbou v oblasti financování je byrokracie v administrativě, tím myslím dokládání veškerých dokumentů k podrobnému průběhu projektu, ať už je čerpán z fondů EU, grantových programů nebo dotací z veřejných zdrojů. Jakákoliv sebemenší chyba v žádosti o

dotaci může celou snahu žadatele zhatit. Avšak vždycky může ještě nastat nějaká nepředvídatelná situace, která zamezí přísunu finančních prostředků z grantových programů veřejných zdrojů či změna v pravidlech užívání dotačních programů Ministerstva kultury, Magistrát HMP, MČ Praha 1 či Státního fondu kultury a jejich následné nedosažení při potřebě finanční pomoci.

5.5 Dílčí shrnutí

Jelikož jsem se výše podrobně věnovala současnému financování sdružení a v minulých letech (2009 - 2012), nákladech na chod organizace a finanční kontrole, je třeba vše shrnout pro zjištění výsledků. Toho jsem se snažila docílit pomocí SWOT analýzy v oblasti fungování organizace a zajištění finančních prostředků.

Sdružení od roku 2009 aktivně spolupracuje s firmami v oblasti designu a zúčastní se pořádání různých soutěží či tvorbě a redakci magazínu. Tím získává nejvíce finančních prostředků k zajištění těchto aktivit a případně i na tvorbu dalších projektů. Nejvyšší částky během sledovaných období tvoří samofinancování sdružení, jak v hlavní tak ve vedlejší činnosti. Podle mého názoru by mělo sdružení více využívat i zahraničních zdrojů, ve kterých je ohromný potenciál. Již sice mělo zkušenosti s komunitárním programem EU, ale bylo to pouze jednorázové. V této oblasti má sdružení málo zkušeností a je třeba zkoušet více zahraničních programů. Od minulého roku začalo využívat veřejných zdrojů - Městské části Praha 1, Magistrátu města Prahy, Ministerstva kultury a Státního fondu kultury. Veškeré získané dotace z těchto zdrojů je určeno pouze na celoroční výstavní program GALERIE/CZD, bohužel tím nemůže sdružení financovat ostatní aktivity.

Závěrem lze říci, že CZECHDESIGN je schopen zajistit kompletní organizaci akce, její medializaci, včetně finančního zajištění. Dle výsledků SWOT analýzy je sdružení silné v jeho rozsáhlé základně dobrovolníků a jejich nadšení způsobuje i úspěchy na poli designu, vzdělávání a pořádání různých akcí. I když je to pro sdružení velkou výhodou, může se z toho stát i hrozba, v případě odchodu většiny schopných dobrovolníků. Podle mého názoru je potřeba, aby organizace počítala se všemi možnostmi a nebyla v případě takového problému zaskočena. Zaměstnává pouze tři zaměstnance, takže s rostoucí aktivitou sdružení je potřeba se zamyslet, zda by nebylo vhodné zaměstnat více stálých zaměstnanců. Dalším možným řešením je odměňovat i dobrovolníky za dobře udělanou práci v případě úspěšných projektů a tím si je zajistit a motivovat na budoucí spolupráci.

5.6 Možnosti financování budoucích projektů

Na základě poznatků, které jsem získala při tvorbě této práce v oblasti vícezdrojového financování a v závislosti na podrobnou analýzu současného financování občanského sdružení CZECHDESIGN.CZ jsem se rozhodla uvést návrhy na nové možnosti ohledně financování jak chodu organizace, tak i jejich aktivit a projektů pro budoucí využití. Tyto návrhy nelze využít pro projekt, kterým se zabývám v následující kapitole, ale sdružení je může využít pro financování vlastní aktivit nebo ostatních plánovaných projektů.

Operační programy Prahy

Již v teoretické části jsem zmiňovala tyto programy určené pouze hlavním městu Praha. Sdružení může využívat obou operačních programů a níže uvedu, na které prioritní osy by se měla organizace zaměřit. Pro mnoho NNO, které čerpaly z fondů EU a rozvíjely s jejich pomocí své aktivity, je konec roku 2013 velkým rizikem, protože v tomto roce končí projektové období a panuje nejistota ohledně programů budoucích. Především spousta z nich začala vytvářet nové aktivity z důvodu zaměření operačního programu, např. vzdělávání, poradenské činnosti. Je třeba vzít v úvahu, co se bude dít, když konče tímto rokem se výrazně omezí finanční prostředky poskytované operačními programy EU. Samozřejmě se musí vzít v úvahu pravidlo $n+2$, tedy i když organizace podá žádost o příspěvek letos, má ještě 2 roky na dodělání projektu a výplatu finančních prostředků.

V současné době se již pracuje na nových operačních programech pro období 2014 - 2020 a podle informací Ing. Petra Zahradníka, MSc. - člena Národní ekonomické rady vlády, se celkový počet OP z počtu 26 sníží na pouhých 9. Programy speciálně pro Prahu by měly být zachovány, ale kdo ví v jaké podobě. Proto je třeba stále hlídat aktuálnost programů a vyhlášené výzvy. Jednotlivé územní operační program pro jednotlivé regiony soudržnosti se spojí v jeden celek, ale to by operační programy pro Prahu ovlivnit nemělo.

Pro čerpání z OP Praha - Adaptabilita a OP Praha - konkurenceschopnost je třeba umět pracovat s elektronickým formulářem *Benefit 7*, který lze najít na stránkách www.eu-zadost.cz. Prostřednictvím tohoto portálu žadatel vyplní bez větších komplikací žádost o dotaci a veškeré potřebné údaje o svém projektu a pak jej přímo odeslat zprostředkujícímu subjektu. Pro kvalitní vyplnění formuláře si doporučuji stáhnout i příručku žadatele.

Pro čerpání z **operačního programu Praha - Adaptabilita** by sdružení mohlo využít především *Prioritní osu 1 - Podpora rozvoje znalostní ekonomiky*, která je zaměřena na zvyšování

vání kvalifikace a zlepšení možností na trhu práce, což občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ splňuje svými vzdělávacími aktivitami ve formě přednášek, workshopů, různých soutěží a kurzy pro mladé začínající designéry. Na Podporu rozvoje znalostní ekonomiky je určeno přibližně 38% celkových prostředků OPPA a jedná se o 48,7 mil. EUR. (OPPA, 2012) V současnosti není zveřejněna žádná výzva, proto doporučuji bedlivě sledovat stránky tohoto programu, jestli ještě do konce roku bude nějaká výzva.

Operační program Praha - Konkurenceschopnost by mohl podpořit specifické aktivity sdružení, jejichž snahou je vytvářet sítě vztahů a působit tak jako prostředník a spojovací článek mezi designéry, designérskými studiemi a výrobními firmami s cílem implementovat kvalitní design do výroby a tím posílit konkurenceschopnost českých výrobků. (Matějková, 2012, s. 41)

Vhodnou podporou je právě *Prioritní osa 3 – Inovace a podnikání*, a to ve dvou oblastech podpory. První z nich je oblast 3.1 - Rozvoj inovačního prostředí a partnerství mezi základnou výzkumu a vývoje a praxí, zaměřené na rozvoj inovačního prostředí, inovačních aktivit a partnerství mezi výzkumnou a vývojovou základnou a podniky. Druhou oblastí je 3.2. - Podpora příznivého podnikatelského prostředí, zaměřené na podporu zlepšení prostředí pro podnikání a podnikatelské aktivity. Alokace OPPK činí celkem 310,7 mil EUR na sedmileté období, z ERDF a zdrojů ČR. (OPPK, 2012) U této priority taktéž není vyhlášena žádná nová výzva, avšak do konce roku 2013 je ještě spousta času a organizace by měla sledovat pravidelně aktuality na stránkách operačních programů pro Prahu.

Finanční mechanismus EHP a Norska

Příležitostí jsou i Finanční mechanismy Evropského hospodářského prostoru Norska, jehož současné programové období 2009 – 2014 bude nejspíš prodlouženo, jelikož Memorandum o porozumění pro implementaci bylo zúčastněnými stranami podepsáno až 16. června 2011, první výzvy z těchto fondů mohly být vyhlášeny až v roce 2012. Jedním z prioritních sektorů je podpora Občanské společnosti, v rámci něhož se lze hlásit na *program pro nevládní neziskové organizace*. Dalším programem, který jsem taktéž uváděla v teoretické části je *kulturní dědictví a současné umění*, který patří do programové oblasti 17. Předpokládaná výzva pro oba programy bude zhruba v druhé polovině roku 2013. (EHP a Norské fondy v České republice, 2012)

Poradenský servis pro oblast financování projektů s dotacemi ze strukturálních fondů EU i jiných zdrojů zajišťuje například Komerční banka ve svém speciálním programu „KB EU POINT“. Poskytuje nejen poradenské služby, ale i osobní konzultace, dotační průzkum a navrhne optimální financování projektu a to vše zcela zdarma. Pro neziskové organizace je to velmi výhodná pomoc. (KB EU Point, © 2013)

Nadace pro současné umění Praha

Cílem činnosti Nadace pro současné umění Praha (dále jen „NSU“) je podpora rozvoje současného výtvarného umění jako důležité součásti harmonicky se rozvíjející občanské společnosti. Program nadace je navržen jak k podpoře svobodné, ideologií ani komerčními tlaky neovlivněné tvořivosti individuálních umělců, tak k posílení sociální role výtvarného umění. Od počátku programu do roku 2011 bylo v jeho rámci uděleno 638 grantů v celkové částce 45 532 000 Kč (v průměru 71 tis. korun na jeden grant). NSU uděluje tyto granty (NSU, © 2006)

- Výroční grant na podporu konkrétního výstavního projektu v oblasti současného výtvarného umění
- Výroční grant na realizaci uměleckého díla ve veřejném prostoru
- Výroční grant na podporu uměleckých projektů sociálních minorit
- Doplnkový grant udělovaný čtyřikrát ročně v maximální výši 20.000 Kč

Grantové programy NSU jsou svým tématem velmi vhodné pro občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ. Bohužel žádosti pro rok 2013 se odevzdávaly do **31. 1. 2013**. Pokud bude mít sdružení zájem o některý grantový program, bude muset zažádat o grant příští rok do 31. 1. 2014.

Nadace VIA

Nadace VIA je soukromá nezávislá česká nadace, která vznikla v roce 1997, aby navázala na činnost české pobočky americké nadace *The Foundation for a Civil Society*, která působila v Československu od roku 1990. Hlavním posláním nadace je pomáhat rozvíjet komunitní život českých měst a obcí, posilovat neziskové organizace a investovat do

jejich profesionálního rozvoje a pomáhat obnovovat zpřetrhané tradice filantropie a dárcovství v České republice. Nadace VIA patří mezi největší a nejaktivnější české nadace. Od svého vzniku podpořila více než 2 650 dobročinných projektů částkou přesahující 227 milionů Kč (v průměru 85 tis. korun na jeden grant) a stala se největším soukromým podporovatelem komunitního rozvoje v Čechách a na Moravě. Ostatní neziskové organizace podporuje Nadace VIA pomocí grantových programů a specializovaných workshopů zaměřených na koučing, konzultace či vzdělávání pracovníků neziskových organizací. (Kdo jsme, ©2008)

Nadace nabízí mnoho programů a vzdělávacích projektů pro zaměstnance NNO, avšak pro potřeby diplomové práce a sdružení je nejvhodnější program s názvem: **Pomáhej**, který vyhláší Nadace spolu s ČSOB a je zaměřen na rozvoj filantropických aktivit dětí a mládeže, kladoucí důraz na vlastní iniciativu, kreativitu a dobrovolnickou práci. Cílem programu je ocenit odvalu a kreativitu dětí a mladých lidí, kteří sbírají finanční prostředky pro dobrou věc. Neformální skupiny, které se programu zúčastní, tak mohou získat pobídkový grant zdvojnásobující všechny již získané dary až do celkové výše 10 000 Kč a drobný finanční příspěvek na aktivity, doprovázející sběr darů. Bohužel uzávěrka tohoto programu byla již **28. 2. 2013**, proto doporučuji sdružení hlídat tento program pro příští rok s novými projekty. (Pomáhej, 2013)

Nadace Vodafone Česká republika

Nadací Vodafone jsem se zabývala již v teoretické části a zlehka jsem načala i její grantové programy. Nyní se podíváme, jaké možnosti může nadace nabídnout pro tento či příští rok. Pro sdružení je nejvíce vhodný program s názvem: **Vpohybu**, o který mohou zažádat nestátní neziskové organizace, které jsou vedené mladými lidmi. Každý rok Nadace vyhláší dvě grantová kola. Jedno má uzávěrku na konci června, druhé na konci října. Program je zaměřen na rozvoj kreativity, leadershipu a komunikačních dovedností mladých lidí ať už se jedná o jednodenní akci nebo o roční projekt. Minimální výše grantu je 50 000 Kč a maximální výše není stanovena. Nadace Vodafone financuje až 100 % nákladů projektu. Příjem přihlášek do dalšího grantového kola začíná 1. června 2013 a končí 30. června 2013 v 15 hodin. (Vpohybu, © 2013)

Vládní výbor pro zdravotně postižené občany

Vládní výbor vyhlašuje každý rok dotační řízení na program: „Podpora veřejně účelných aktivit občanských sdružení zdravotně postižených“, který je určen na výdaje spojené s realizací programů a aktivit pro osoby se zdravotním postižením. Pro zájmy sdružení je ideální oblast tohoto programu s názvem: „*Účast na tvorbě, realizaci a monitorování ucelených plánů vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.*“ Poskytnutí dotace sleduje vytváření rovných podmínek pro osoby se zdravotním postižením prostřednictvím účasti na tvorbě a rozvoji komunitních plánů, plánů sociálních služeb, provádění výzkumů a reprezentativních šetření, monitorování právních předpisů týkajících se osob se zdravotním postižením, obhajoby jejich práv a zájmů, monitorování případů diskriminace a další. (Dotační řízení 2013, 2012)

Dárcovská SMS

Rozvoj individuálního dárcovství předpokládá maximální zjednodušení celého procesu pro jednotlivé dárcy. Jednou z možností jsou tzv. dárcovské SMS (neboli DMS). DMS je jednoduchý způsob, který umožňuje jednou textovou zprávou podpořit konkrétní veřejně prospěšnou věc. Cílem služby DMS je nabídnout NNO možnost získávat příspěvky od jednotlivců prostřednictvím mobilního telefonu formou SMS zpráv. Více informací poskytuje stránka www.darcovskasms.cz, kde se do projektu se může přihlásit každá NNO a získat tak finanční prostředky prostřednictvím DMS. (Boukal, 2009, s. 80)

Crowdfunding

Pokud se sdružení bude líbit nápad individuálního dárcovství, ale nechce přímo využít dárcovské SMS, může využít tento nový způsob získávání finančních prostředků. Crowdfunding má v dnešní době obrovský potenciál a bylo by na škodu jej nezkusit. V dnešní době, dokonce i v České republice, působí mnoho portálů, které nabízejí zveřejnění projektů a tím i získávání dostatečného množství finančních prostředků. Jak jsem již zmiňovala v teoretické části, mezi nejpoužívanější české portály patří: Kreativci sobě, HitHit a Kickstarter. Pomoc nabízí i portál Retel.cz, který pomáhá získat neziskovým organizacím peníze na projekt, i když zde není přímo uvedeno, že se jedná o crowdfunding, přestože působí na stejném principu.

6 PROJEKT: MĚSÍC PŘÍSTUPNÉHO DESIGNU

Jak již bylo zmíněno v úvodní charakteristice občanského sdružení CZECHDESIGN.CZ, tato organizace se nezabývá pouze podporováním designu a informování o něm veřejnost, ale jedná se i takový design, který přispívá ke zkvalitnění každodenního života společnosti. Mám na mysli přístupný design pro všechny osoby, ať už jsou to teenageři či senioři, zdravotně či lidé s omezením, jde o univerzální design, který neklade překážky znevýhodněním osobám a svým charakterem nediskriminuje žádné skupiny obyvatel. Tím odstraňuje bariéry a může být navíc i vizuálně přitažlivý. Toto je hlavní smysl i cíl projektu Měsíc přístupného designu.

Veškeré informace o projektu Měsíc přístupného designu mi poskytla koordinátorka projektu, Kamila Matějková. V návaznosti na společný rozhovor a poskytnutí materiálu, se pokusím prezentovat stručně tento projekt čtenáři a následně mým úkolem bude sehnat pro tento jedinečný projekt finanční prostředky k jeho uskutečnění/zajištění. Na projektu se již momentálně pilně pracuje, aby mohl být ke konci září 2013 představen veřejnosti.

6.1 Představení projektu

Projekt „**Měsíc přístupného designu**“ je dosud největší akcí občanského sdružení CZECHDESIGN.CZ v oblasti přístupného designu a v rámci něho se uskuteční dvoudenní festival, který veřejnosti, odborníkům, architektům a designérům představí možnosti a způsoby, jakými lze správně využívat design k odstraňování bariér, a to jak v soukromém, tak ve veřejném sektoru. Projekt zahrnuje i publikaci, putovní výstavu „Design v nejlepších letech“ po všech krajích v České republice a slavnostní předání ocenění „Equal Design Award“ za vytváření podmínek pro uplatňování koncepce přístupného designu.

Hlavním těžištěm projektu je odborný výzkum v této oblasti realizovaný členy CZECHDESIGN.CZ a navazování spolupráce se zahraničními odborníky, stejně jako spolupráce s českými organizacemi činnými v této oblasti. Měsíc přístupného designu je projektem, který ve svém dlouhodobém důsledku zlepšit postavení znevýhodňovaných sociálních skupin, jako jsou lidé na vozíčku, lidé s jinou formou zdravotního omezení a senioři. Na projektu bude sdružení CZECHDESIGN.CZ spolupracovat se vzdělávacími institucemi po celé republice, ale také s odborníky na problematiku bezbariérovosti, pohybový handicap, zrakové postižení a gerontologii.

Na projektu spolupracuje mimo jiné i finská odbornice na problematiku přístupného designu, Päivi Tahkokallio, pedagožka a zakladatelka The Finnish Design For All Network. Dále je to společnost Tyfloservis, sdružení Okamžik, Pražská organizace vozíčkářů, sdružení Asistence. Spolupráci sdružení CZECHDESIGN.CZ navazuje také s iniciativami Chodící lidé, Světluška, Bezmezí a dalšími organizacemi a institucemi pomáhající lidem s omezeními, které se zapojí do doprovodného programu festivalu. Významnou skupinou aktivně zapojenou do projektu budou tvořit lidé s různými omezeními, kteří budou především aktivní tvůrci doprovodné programové složky festivalu

6.2 Východiska projektu

Východiskem pro potřeby projektu je postavení seniorů a zdravotně či sociálně znevýhodněných skupin obyvatel v dnešní společnosti. Jakým účinným způsobem jim lze pomoc? Možná řešení lze nalézt ve všech oblastech lidské činnosti. Oblast designu a architektury je jednou z těch, která problémy jmenovaných cílových skupin řeší odstraňováním bariér již v počátku návrhu, kdy má designér či architekt možnost zamyslet se nad přístupností a užitelností svého výsledného produktu či stavby. Dle statistik, tvoří lidé se zdravotním omezením zhruba 10% populace. Významně se tato problematika týká seniorů, kteří jsou silnou skupinou okolo 15%, přičemž v roce 2050 se podle prognóz toto číslo vyšplhá až na celých 30%.

Bohužel design je u nás chápán jen jako estetická stránka věci a v porovnání s ostatními západoevropskými zeměmi, kde je design stále více uplatňován jako prostředek začleňování osob s omezenými možnostmi, se nelze srovnávat. Design může pozitivně ovlivnit například městské prostředí, školství, prostředky městské hromadné dopravy, nemocnice a jiné veřejné služby. Dokonce obaly výrobků mohou být tvořeny kreativně a s důvtipem pro co nejširší okruh lidí. Taková přístupná řešení mohou zjednodušit, ale také i zpříjemnit život zmiňovaným skupinám tím, že jim nekladou překážky a začleňují je do společnosti, která se s takovými problémy aktuálně nepotýká. Díky tomuto metodickému přístupu mohou vznikat předměty a prostředí vhodné pro všechny skupiny.

Pokud se nezlepší informovanost veřejnosti, veřejné správy, designérů a architektů o skutečných potřebách lidí s omezeními, i pomoc poskytovaná s dobrou vůlí se pak může mít účinkem. Atraktivně podané principy a metody přístupného designu správným cílovým skupinám tak v budoucnu výrazně přispějí k vytváření rovného prostředí pro všechny.

6.3 Hlavní cíl projektu

Cílem projektu je tedy přiblížit metody a výhody přístupného designu přitažlivou formou co největšímu počtu designérů, teoretiků a pedagogů designu, studentů, architektů, výrobních firem, zástupců státní správy činných v této oblasti a laické veřejnosti. Projekt bude mít výrazný edukativní dopad, přispěje ke zvyšování sociální a kulturní úrovně, zlepšení sociální infrastruktury a přinese významnou inovaci v sociální sféře.

6.4 Projektový tým

Projekt „Měsíc přístupného designu“ je organizačně zajištěn šestičlenným týmem dobrovolníků CZECHDESIGN (tabulka č. 8.), který je od roku 2011 veden Ludmilou Boháčovou.

Členové týmu:

Tabulka 10 Rozdělení členů projektového týmu a jejich funkcí

Jméno člena týmu	Funkce
Ludmila Boháčová	Manažerka projektu, hlavní produkční
Veronika Loušová	Odborné vedení projektu
Mikuláš Hapka	Komunikace s partnery a médii
Jana Vinšová	Konzultant, odborný dohled
Filip Dědic	Příprava programu projektu
Dagmar Macáková	Příprava programu projektu
Kamila Matějková	Fundraiser projektu

Zdroj: Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ; vlastní úprava

Podpůrný tým projektu:

Jana Mattasová - ředitelka GALERIE/CZD

Radka Pitrmucová - grafička a projektová manažerka

Denisa Jandová - produkce projektu Design Menu

Marie Bauerová - marketingová specialistka CZECHDESIGN.CZ

Michaela Juřenčáková - prezentace českého designu na zahraničních přehlídkách

a další

6.5 Časový rámeček

Aktivity a časový plán projektu „Měsíc přístupného designu“:

1) Příprava projektu (květen - červen):

- vytvoření podrobného časového plánu a naplánování jednotlivých aktivit,
- intenzivní kontakt s organizacemi a institucemi přizvanými k projektu,
- navazování kontaktů se zahraničím (zejména s odborníky ze skandinávských zemí),
- sestavení podrobného programu festivalu, zajištění odborného vedení přednášek, diskuzí, workshopů a kreativních dílen,
- zajištění řádné mediální kampaně a vzniku webových stránek, publikace,
- zajištění tištěných výstupů, materiálů, zázemí a techniky potřebné k realizaci projektu, zajištění bezpečnostních podmínek.

2) Realizační fáze projektu (září):

- *Festival* - zajištění přednášek, projekce filmů či dokumentů, workshopů, kreativních dílen, diskuzí, besed,
- Vydání *publikace* (tištěná i elektronická verze) s výsledky festivalu,
- Ocenění „*Equal Design Award*“,
- Výstava „*Design v nejlepších letech - Usnadňme si stáří*“ v GALERII/CZD,
- Putování výstavy po krajích ČR.

3) Závěrečná fáze a vyhodnocovací aktivity (září - prosinec):

- vyhodnocení, zda byly dosaženy stanovené cíle, dosažení počtu plánovaných účastníků, ohlasy od účastníků, ohlasy v médiích, možnosti pokračujících spoluprací, reflexe od partnerů a zapojených odborníků,
- zajištění šíření projektu - publikace, webové stránky, video reportáže, fotodokumentace, tištěné materiály a jejich propagace pomocí sociálních sítí a webových stránek partnerských organizací a oslovených odborných institucí.

6.6 Popis aktivit

Equal Design Festival - 26. - 27. září 2013

Dvoudenní festival v sobě spojí mnoho aktivit od přednášek, projekce filmů či dokumentů, až po workshopy, kreativní dílny, diskuze a besedy. Odbornou úroveň zajistí oslovení čeští i zahraniční odborníci na tuto problematiku. Festival se bude konat v prostorách Fakulty umění a tance AMU, který splňuje požadavky na kapacitu prostoru, bezbariérovost i lokaci v Praze 1. Hlavním cílem festivalu je skutečné boření bariér, nejen těch designových a architektonických, ale i bariér v komunikaci a překážek ve vzájemném porozumění. Jeho smysl tkví v nalézání řešení, kterých se může dosáhnout pouze prostřednictvím dialogu všech zainteresovaných skupin.

Ocenění Equal design Award - 27. září 2013

Důležitým bodem festivalu bude pak předání ceny za vytváření podmínek pro prosazení přístupného designu v českém prostředí. Zváni proto budou i příslušníci státní správy a všichni, kteří mohou svým působením přispívat k uvádění přístupného designu do praxe.

Vydání publikace (září)

Koncept přístupného designu bude šířit souhrnná tištěná, ale i elektronická publikace představující téma a výsledky festivalu. Bude také sloužit i jako metodická příručka o správném navrhování předmětů a prostředí, a která atraktivní formou podá důležité informace jinak zabalené v zákonech a vyhláškách a zároveň bude vysvětlovat smysl jejich dodržování. Publikace bude určena převážně pro designéry a architekty jako zprostředkovatel metodických přístupů při navrhování interiérů a exteriérů budov, bytových jednotek, veřejných prostranství a předmětů.

Výstava v GALERII/CZD - 10. září - 25. října 2013

Souběžně s festivalem proběhne také i výstava s názvem „Design v nejlepších letech - Usnadňme si stáří“, která bude po skončení festivalu putovat po krajích ČR. Kurátorkou výstavy bude Veronika Loušová, která se dlouhodobě zabývá odpovědným designem. Design přizpůsobený potřebám seniorů, jímž se jednou stane každý z nás, však mnohdy neevokuje atraktivní formu. Výstava se bude snažit ukázat, že i takovýto přístup k designu může splňovat všechny estetické požadavky a navíc ho neocení zdaleka jen senioři. Výstava bude putovat od listopadu do prosince 2013.

6.7 Výstupy projektu

Festival - předpokládaná návštěvnost 200 lidí, účast lidí s různými omezeními 30.

Equal Design Award - předání ocenění udělenou CZECHDESIGN, o. s. za vytváření podmínek pro uplatňování koncepce přístupného designu, která bude na festivalu slavnostně předána. Tato cena je zamýšlena jako každoročně udělované ocenění.

Výstava „**Design v nejlepších letech - usnadněme si stáří**“ v GALERII/CZD a v galerijních institucích v krajích ČR, předpokládaná návštěvnost 650 lidí.

Tištěná a elektronická publikace pro následný prodej a distribuci do uměleckoprůmyslových a technických škol - tištěný náklad 400 ks a dopad na 800 čtenářů

Webové stránky projektu, kde bude prezentován průběh festivalu a jeho výsledky, fotodokumentace a video festivalu i následně výstavy a předání ocenění - 5000 návštěvníků webu.

Pokračování projektu Měsíc přístupného designu

Dlouhodobý dopad bude mít projekt i na sociálně či zdravotně znevýhodněné skupiny obyvatel. Projekt Měsíc přístupného designu je startovním projektem, který má za cíl seznámit českou laickou i odbornou veřejnost s principy přístupného designu a jeho začlenění do společnosti. Občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ má v plánu realizaci dalších podobně zaměřených projektů na vzdělávání jak studentů, tak i pedagogů a usilovat i o zavedení těchto principů do výuky oficiální vzdělávací struktury. Dále bude vyvíjet tlak na výrobce a designéry, architektky a motivovat je k uplatňování metod přístupného designu.

6.8 Propagace projektu

Jak již bylo uvedeno, zapojení veřejnosti do projektu je naprosto klíčové. Proto je velice důležité udělat na festivalu dojem, aby veřejnost, (potenciální zákazníci) byli seznámeni s přístupným designem, aby jej v budoucnosti poptávali a vytvořili tak pozitivní tlak na produkci. S konceptem přístupného designu se veřejnost bude moci seznámit nejen na přednáškách, besedách a v kreativních dílnách a také i na výstavě v GALERII/CZD v Praze a postupně i v dalších krajích ČR.

Veřejnost bude o realizaci projektu informována prostřednictvím klasických propagačních kanálů, kterými jsou:

- propagace v tisku (Mladá fronta, Lidové noviny, Listy Prahy 1, Forbes, E15, Ekonom, Euro, Respekt a další) a na jejich internetových portálech (lidovky.cz, Maxidesign, Designportal.cz, Font, designeast.eu),
- propagace v rádiu (Radio 1, Radio Wave),
- portály neziskových organizací (Neziskovky.cz),
- portály pro lidi s různými omezeními (Tyflonet.cz, blindfriendly.cz),
- studentská média (Studentpoint, Ukáčko) a webové stránky škol a univerzit - Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze, Univerzita Karlova v Praze, Vysoká škola ekonomická v Praze, České vysoké učení technické v Praze, Západočeská univerzita v Plzni, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Vysoké učení technické v Brně a Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně,
- zajištění televizních spotů v regionální i národní televizi,
- distribuce tištěných materiálů (letáků a plakátů) do škol a univerzit, kaváren, kulturních institucí, kulturních a sociálních center,
- komunikační zdroje CZECHDESIGN (12 000 adres v adresáři CZECHDESIGN, 7 000 fanoušků sdružení na sociálních sítí Facebook a Twitter),
- publikační činnost a propagace na www.czechdesign.cz a na webových stránkách partnerských institucí, mediálních partnerů a sponzorů (bannery a články),
- propagace na sociálních sítích (Facebook CZECHDESIGN a Facebook GALERIE/CZD a sociální sítě partnerských institucí).

Výsledky budou komunikovány a propagovány následujícími způsoby - tištěná a elektronická publikace, webové stránky projektu, podrobná foto i videodokumentace příprav a průběhu festival, publikační činnost a propagace na www.czechdesign.cz a na webových stránkách partnerských institucí, propagace na sociálních sítích (facebook CZECHDESIGN a facebook GALERIE/CZD a sociální sítě partnerských institucí).

6.9 Náklady projektu

Ke správnému odhadnutí žádané podpory od různých nadací či podniků, je potřeba sestavit přehledný rozpočet plánovaných aktivit a jejich přibližné částky. Vždy se můžou náklady vyšplhat nad rozměr rozpočtu, proto je třeba tomuto úseku věnovat velkou pozornost. Pro účely projektu Měsíc přístupného designu je rozpočet sestaven v tabulce 11. Zde je uveden ve zjednodušené formě. Celková částka projektu je vypočtena na 721 000 Kč. Největší položky jsou v rozpočtu náklady na propagaci a mediální kampaň, organizační zajištění projektu a náklady na publikace.

V případě vypracování žádosti o finanční příspěvek je rozpočet stěžejní. Později v práci jsem sestavila obecný návrh žádosti o finanční příspěvek, kde jsou náklady v rozpočtu podrobně rozepsány.

Tabulka 11 Rozpočet projektu Měsíc přístupného designu

Náklady projektu	Celková částka
Technické zajištění (PC, jejich obsluha, apod.)	10 000 Kč
Kancelářské a hygienické potřeby	15 000 Kč
Výroba ocenění Equal Design Award - 3 ceny	30 000 Kč
Náklady spojené se zahraničními hosty (letenky, ubytování doprava)	70 000 Kč
Fotograf, kameraman a technika	8 000 Kč
Grafické výstupy festivalu	35 000 Kč
Propagace, mediální kampaň	105 000 Kč
Organizační zajištění projektu, produkce	100 000 Kč
Catering v průběhu festivalu (obědy, nápoje)	30 000 Kč
Nájem a obsluha přenosných WC pro vozíčkáře	20 000 Kč
Profesionální moderátor, tlumočníci, překladatel	28 000 Kč
Náklady na webové stránky	15 000 Kč
Náklady na prostor (pronájem, ostraha, osvětlení, ozvučení)	80 000 Kč
Náklady na publikaci (grafika, distribuce, tisk, licence, fotograf, autorské honoráře autorům)	105 000 Kč
Instalace výstavy, doprava exponátů	40 000 Kč
Grafické zpracování výstavy a tisky do výstavy	30 000 Kč
CELKEM	721 000 Kč

Zdroj: Interní dokumenty CZECHDESIGN.CZ; vlastní úprava

7 REŠERŠE MOŽNOSTÍ FINANCOVÁNÍ PROJEKTU

Nyní se dostáváme k hlavnímu výstupu celé práce na základě rešerše internetových zdrojů a knižních publikací zabývajících se problematikou financování k hledání relevantních zdrojů k zajištění projektu Měsíc přístupného designu. Bohužel nemůžu využít všech standardních grantových programů, jelikož sama organizace již o mnoho z nich žádala (jejich seznam uvádím na konci této kapitoly), proto jsem se soustředila na tyto dosud nevyužité granty.

V níže uvedené tabulce 12 jsou uvedeny zdroje, které by mohly finančně zajistit realizaci projektu. Jisté jsou částky na financování v rámci výstavního programu GALERIE/CZD, vlastní zdroje CZECHDESIGN a příspěvky od sponzorů a dárců. Sdružení potřebuje získat 200 000 k řádnému spuštění projektu a jeho uskutečnění a proto se zde budu podrobně věnovat nadacím a firmám, se kterými by mohla organizace navázat vhodnou spolupráci nejen na projektu, ale třeba i v budoucnosti.

Tabulka 12 Předpokládané zajištění projektu

Předpokládaná grantová podpora z veřejných zdrojů	250 000 Kč
Financování v rámci výstavního programu GALERIE/CZD (grantová podpora Ministerstvo kultury ČR, Magistrát hl. m. Prahy, Městská část Praha 1)	50 000 Kč
CZECHDESIGN.CZ - vlastní zdroje	21 000 Kč
Soukromí sponzoři a dárci	200 000 Kč
TŘEBA ZÍSKAT	200 000 Kč

Zdroj: Interní dokumenty CZECHDESIGN.CZ; vlastní úprava

Nyní stručně představím organizace, které poskytují grantové programy, o které by mohlo mít sdružení zájem. V tabulce 13 jsou uvedeny přehledně organizace, kterými se budu zabývat, částka, kterou poskytují a do kdy je možné podat žádost o příspěvek.

Tabulka 13 Přehled nadací poskytujících grantové programy

Název organizace	Poskytnutá částka	Uzávěrka žádostí
Nadace ČEZ	max. výše není stanovena	do 30. 9. 2013.
Nadace PRECIOSA	do 60 000 korun	do 30. června 2013.
Nadace Telefónica	10 - 70 000 korun	zatím není vyhlášena
Nadační fond LASVIT	údaje nejsou známy	není relevantní
Nadační fond FRAGILIS	dle donorů	není relevantní

Zdroj: vlastní zpracování

7.1 Nadace ČEZ

Tuto nadaci jsem již blíže popisovala ve své teoretické části, a pro potřeby získání finančních prostředků pro aktuální projekt jsem objevila vhodný grantový program s názvem „Podpora regionů pro rok 2013“. Jelikož se mi tato možnost financování projektu zdá nejvhodnější, rozhodla jsem se sestavit **návrh žádosti** o nadační příspěvek, který je uveden v příloze této práce.

Tento grantový program je zaměřen na podporu veřejně prospěšných projektů. Předkládané projekty se mohou týkat podpory dětí a mládeže, zdravotnictví, sociální péče, osob s handicapem, vzdělávání a kultury. Žadatelem mohou být všechny právnické osoby. Žadatel může podat i více žádostí o nadační příspěvek a spoluúčast žadatele Nadace nevyžaduje a maximální výše příspěvku není stanovena. Takže je zde reálná šance dosáhnout příspěvku 200 000 Kč. Žádost se podává prostřednictvím webového formuláře přímo na stránkách Nadace **do 30. 9. 2013**. (Podpora regionů, © 2013)

Nejlepší komunikace se společností je prostřednictvím mobilního spojení nebo emailové komunikace, která je taktéž uvedena na stránkách konkrétního grantového programu. Jediná komplikace je taková, že k otevření webového formuláře je třeba použít bezpečnostní klíč, který žadatel získá při prvním vstupu do žádosti a který mu přijde automaticky vygenerovaný na zadaný email. Při vyplňování žádosti doporučuji využít dokument s názvem: *Návod, jak vyplnit žádost*. V žádosti je třeba vyplnit informace o organizaci (základní informace, sídlo organizace, bankovní údaje, statutární zástupce organizace), informace o projektu (popis, činnosti žadatele, očekávaný rozpočet projektu). V případě schválení žádosti bude žadatel vyzván k zaslání povinných dokumentů v listinné podobě, které lze najít v příložené žádosti na konci práce. Pro získání víc informací lze stáhnout i dokumenty „Podmínky grantového řízení“ a „Nejčastější dotazy“. Ohledně výsledku budou statutární zástupci a kontaktní osoby informováni prostřednictvím e-mailem. (Podpora regionů, © 2013)

Myslím si, že tento grantový program je velmi vhodný pro projekt Měsíc přístupného designu, jelikož se přímo týká osob s handicapem, obsahuje i prvek vzdělání - na festivalu při přednáškách, workshopech, kreativních dílnách a dalších a navíc vyjde i podrobná publikace o projektu. Projekt podporuje veřejnost, aby se více zajímala o přístupný design pro lidi s omezeními a seniory.

7.1.1 Obecný návrh žádosti o poskytnutí finančního příspěvku

Pro lepší představu jak by správně měla vypadat žádost o poskytnutí finančního příspěvku, rozhodla jsem se udělat obecný návrh, který by byl nápomocen sdružení při tvorbě žádosti. Aby mohla být žádost úspěšná, je třeba vyplnit všechny podstatné údaje o organizaci, o projektu, který připravuje, dále rozpis nákladů projektu a jakou částku žadatel po subjektu poskytující finanční příspěvek požaduje. Samozřejmě si subjekt může vyžádat další informace o organizaci, ať už jde o účetní výkazy, výroční zprávy či finanční analýzy nebo spoluúčast žadatele na grantu. Nyní uvedu hlavní podstatné body, které by žádost měla obsahovat.

Základní informace o žadateli

- název žadatele
- právní forma, IČ
- registrovaná adresa organizace
- doručovací adresa (pokud je odlišná od výše uvedené registrované adresy)
- internetová stránka
- kontaktní osoba
- pracovní pozice
- e-mail, telefon a mobil na kontaktní osobu

Základní informace o projektu

- název projektu
- výzva, na kterou se projekt hlásí
- projektový email
- celkové náklady projektu
- požadovaný grant
- číslo účtu
- plánovaná doba realizace projektu
- počet měsíců

Charakteristika organizace

Zde by měl žadatel uvést stručný popis své organizace, vznik, cíle a poslání a především aktivity, které provádí, popřípadě projekty na kterých pracuje.

Charakteristika členů, zaměstnanců a spolupracovníků organizace

Organizace by měla uvést seznam členů organizace a především zaměstnanců, kteří na konkrétním projektu pracují, včetně jejich funkcí a popisu jejich vystudovaných oborů.

Základní popis projektu (anotace, popis výchozí situace, aktivity a časový plán, cíle projektu, výstupy projektu, předpokládané výsledky, zapojování/informování veřejnosti, spolupracující osoby a organizace)

Rozšířený popis projektu (potřebnost realizace projektu, změny a zlepšení, cílové skupiny, rozsah cílové skupiny, pokračování projektu)

Rozpočet projektu a jiné zdroje financování

Tabulka 14 Návrh tabulky rozpočtu projektu

Název položky	Celková/požadovaná částka
1. Osobní náklady	0.00 Kč
2. Investice	0.00 Kč
Dlouhodobý hmotný majetek nad 40 000,- za 1 ks	
Dlouhodobý nehmotný majetek nad 60 000,- za 1 ks	
3. Materiálové náklady	0.00 Kč
Drobný dlouhodobý hmotný maj. do 40 000,- za 1 ks	
4. Cestovné	0.00 Kč
(nepatří sem pohonné hmoty)	
5. Služby	0.00 Kč
(poštovné, nájem, hovorné, lektorné, honoráře a další)	
CELKEM	0.00 Kč

Zdroj: vlastní úprava

Přílohy

Tabulka 15 Povinné přílohy projektu

Typ	Název	Datum	Velikost
PDF dokument	Čestné prohlášení	22. 4. 2013	37 kB
PDF dokument	Doklad o registraci o. s.	22. 4. 2013	37 kB

Zdroj: vlastní úprava

Další přiložené soubory

- Výroční zpráva
- Závěrka za minulé období (rozvaha a výkaz zisků a ztráty)
- Jiný dokument o činnosti organizace

Pro účely této diplomové práce jsem vytvořila konkrétní žádost, kterou by mohlo sdružení použít pro získání nadačního příspěvku. Tato žádost je součástí Přílohy P I. Pro lepší představu, jak jsem žádost tvořila a zda splňuje podstatné údaje, které jsem uvedla výše, zde tuto žádost ještě blíže představím.

Při prvním přihlášení do webového formuláře na stránkách www.nadacecez.cz (a s použitím bezpečnostního klíče) se mi ukázala tabulka se základními informacemi o rozpracované žádosti, kde je uveden název grantového řízení: Podpora regionů 2013, začátek a konec podávání žádostí (26.11.2012 - 30.9.2013), datum a čas uložení/podání žádosti: 18.4.2013 a stav žádosti. V další kolonce jsou již informace o organizaci, kde jsem vyplnila svůj kontaktní email (pouze po případy náhlého kontaktování pracovníků ČEZ), dále jsem uvedla základní informace o organizaci (IČ, název organizace, forma právní subjektivity, sídlo organizace, korespondenční adresu, telefon, email a webové stránky, bankovní údaje a statutárního zástupce organizace - MgA. Veroniku Loušovou). Třetí částí vyplňování žádosti jsou již informace o konkrétním projektu. Uvedla jsem zde název projektu, místo realizace, celkové náklady na projekt (jedná se o 721 000 Kč), výše požadovaných prostředků od Nadace ČEZ a datum zahájení a ukončení projektu. Jako kontaktní osobu jsem zatím uvedla sebe, ale samozřejmě organizace si tento oddíl vyplní dle svého uvážení. Důležitým bodem na této stránce jsou ještě další údaje o projektu a to zda se projekt týká dětí, osob s handicapem a zda se na realizaci projektu aktivně podílí veřejnost/dobrovolníci.

Předposlední část se týká popisu projektu, kde jsem zadala, co konkrétně organizace pořídí z nadačního příspěvku, jestli nastane změna nebo zlepšení oproti původnímu stavu a komu projekt prospěje. U každého bodu bylo možné zadat pouze 400 znaků, což jsem shledávala praktické v tom, že zde žadatel dokazuje svoji schopnost popsat daný projekt jasně a stručně. Stejná situace se opakovala i u popisu činnosti žadatele. Poslední částí byl rozklad očekávaných zdrojů financování projektu, a jakou částku požadují po nadaci (jedná se o 200 000 Kč). Poslední část se zabývá pouze rozpočtem požadovaných finančních prostředků od Nadace ČEZ, tedy přesněji na co vše konkrétně bude použito 200 000 Kč. Zde jsem byla překvapena, že Nadace nepožaduje kompletní rozpočet, pouze rozklad částek z jejího příspěvku. Pro odeslání kompletní žádosti je třeba udělit souhlas se zveřejněním projektu, souhlas s poskytnutím osobních údajů a prohlášení, že veškeré údaje v žádosti jsou pravdivé. Žádost obsahuje veškeré podstatné údaje uvedené v obecném návrhu žádosti.

7.2 Nadace PRECIOSA

Nadace Preciosa vyhlašuje od roku 2001 každoročně grantové řízení (otevřené veřejné kolo rozdělování nadačních příspěvků) na podporu vzdělávání a školství a humanitárních a sociálních projektů z výnosů prostředků Nadačního investičního fondu za předchozí kalendářní rok. Příjemcem grantu může být pouze právnická osoba, což občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ splňuje. Výše nadačního příspěvku ve prospěch jednoho žadatele (projektu) nesmí překročit 60 tisíc Kč. Žadatel může podat v rámci grantu pouze jednu žádost obsahující jeden projekt. (Granty, © 2013)

Zaměření grantu je na vzdělávání a školství a má název: *Odborná a vzdělávací činnost uměleckých škol a uměleckých směrů studia*. Výše uvedenou částku nadačního příspěvku by mohlo sdružení použít na zajištění odborného vedení přednášek, workshopů a besed s českými i zahraničními odborníky na festival. K žádosti je nutno přiložit projekt činnosti, na který se grant žádá (cíle a etapy realizace, věcné využití prostředků), popis dosud dosažených výsledků v oblasti činnosti, pro kterou byl grant vypsán a kontaktní údaje žádající organizace (kontaktní osoba a podpis statutárního zástupce), včetně rozpočtu projektu s uvedením objemu vlastních a případně dalších vložených prostředků. Jako poslední je třeba uvést ještě doklad o platné registraci žadatele (pro uzavření darovací smlouvy) a číslo bankovního účtu žadatele, kam případný nadační příspěvek zaslat. Nejlepší pro sdružení je zkontaktovat výkonného ředitele nadace Ing. Ivana Schötta. (Granty, © 2013)

Žádost o grant se posílá v listinné podobě do **30. června 2013** na adresu Nadace PRECIOSA, Opletalova 17, 466 67 Jablonec nad Nisou. Mimo tuto grantovou žádost může sdružení požádat i o nadační příspěvek, který je uveden zvlášť na stránkách nadace a má trochu jiné podmínky k čerpání. Žádost o nadační příspěvek může podat sdružení kdykoliv a je třeba dodat mimo klasické základní údaje o žadateli a popisu projektu, účel žádosti související s posláním žadatele a do jaké oblasti aktivit nadace žádost spadá, potřebný termín poskytnutí nadačního příspěvku, dobu čerpání případné finanční podpory (požadovanou finanční podporu uvést v rozmezí nebo alternativy užití či potřeba a rozpočet nákladů) a charakter podpory, zda je finanční nebo věcná. Popřípadě dodat i přehled dříve poskytnuté pomoci Nadací. (Granty, © 2013)

7.3 Nadace Telefónica

Celoevropský program Nadace Telefónica ve spolupráci s Nadací rozvoje občanské společnosti podporuje dobrovolnické aktivity pro komunitu. Projekty by měly iniciovat pozitivní změny v blízkém či širším okolí, ve kterém mladí lidé žijí nebo přinést prospěch a užitek ostatním lidem (např. místní komunitě, dětem z místní školy, studentům univerzity, dětem z dětského domova, lidem s postižením, starým lidem z domova důchodců a další).

Podmínkou pro poskytnutí podpory je sestavení týmu minimálně 3 osob (od 13 do 26 let), vyloučeny jsou ovšem právnické osoby, tedy i občanská sdružení. Žádat může pouze neformální tým. V rámci jedné výzvy je možné přihlásit pouze jeden projekt v rámci týmu. Takže tímto programem lze podpořit například jednu ucelenou aktivitu projektu a žádat mohou dobrovolníci sdružení, kteří utvoří neformální tým ze tří osob. Organizace disponuje velkým množstvím dobrovolníků z řad studentů, takže je zde velká možnost úspěchu dostat se do programu. V případě úspěchu může sdružení získat částku v rozmezí 10 - 70 000 korun na realizaci projektu. Přihlašovaný projekt musí být ze 100 % financován z prostředků programu Think Big (na pokrytí všech nákladů musí postačovat podpora z programu Think Big - náklady musí být v maximální výši 70 000 korun). Může být součástí nějaké větší akce, ale předkládaný projekt musí být samostatně realizovatelný. I když je potřeba získat vyšší částku pro zajištění projektu, v případě, že tým v tomto programu uspěje, bude to pro sdružení dost velká pomoc, a jak už jsem zmiňovala, může se tím zafinancovat část aktivit, podle plánovaného rozpočtu. Dále tým získá telekomunikační balíček O2, podporu mentora z řad zaměstnanců společnosti Telefónica a zúčastní se workshopů a vzdělání ohledně základů projektového a finančního managementu, komunikace v týmu, public relations, administrace projektu v programu Think Big. Projektem realizovaným v rámci Think Big může být jak jednodenní akce, tak dlouhodobá činnost, trvající však maximálně 6 měsíců. Peníze získané na realizaci projektu lze použít pouze na nákupy (např. nákup materiálu, vybavení, služeb), které jsou nezbytné pro realizaci aktivit projektu. Projektové náklady musí vzniknout v období realizace projektu (po podpisu smlouvy) a musí být uhrazeny nejpozději do předložení závěrečné zprávy. K žádosti je samozřejmě potřeba doložit i rozpočet projektu. Peníze nelze použít na finanční odměny pro členy týmu či na různé pokuty nebo bankovní poplatky. Další výzvu do programu Think Big otevře Nadace Telefónica na **jaře 2013**. (Think big, © 2013)

7.4 Nadační fond FRAGILIS

Posláním nadačního fondu Fragilis je vyhledávání a následná podpora projektů v Čechách i na celém světě, které řeší problematiku znevýhodněných osob a přispívají k jejich začleňování do běžné společnosti. Sám prostředky nedisponuje, pouze vyvěšuje na svých stránkách projekty, na které mohou přispívat návštěvníci stránek (donoři). Pro publikaci projektu na stránkách nadačního fondu musí splnit určitá pravidla. (Zažádat o grant, © 2011)

Žádat o nadační příspěvek mohou všechny neziskové organizace a jiné subjekty, které plánují dlouhodobé a originálně zaměřené projekty vycházejících z potřeb dané komunity. Fragilis je velice specifický nadační fond tím, že jeho zodpovědné osoby aktivně vyhledávají projekty, které by mohly podpořit. Vybrané subjekty osloví a ty pak do daného data podají své žádosti o příspěvek. Samozřejmě mohou neziskové organizaci žádat o nadační příspěvek i z vlastní iniciativy. Pro postup do schvalovacího řízení je třeba zaslat stručný projektový záměr v maximálním rozsahu jedné strany formátu A4. V případě kladného usnesení po prostudování a posouzení projektového záměru členy nadačního fondu, vyzvou danou neziskovou organizaci k vyplnění žádosti. Žádost se podává elektronicky na adresu info@fragilis.org a doporučeně na adresu nadačního fondu (Na Pomezí 19, 150 00, Praha 5). Informace o přidělení nadačního příspěvku žadatel obdrží prostřednictvím e-mailu na kontaktní adresu, kterou uvedl ve své žádosti. Dále to probíhá tak, že členové nadačního fondu navštíví již probíhající projekt, aby zkontrolovali, zda vše probíhá dle projektového záměru, který jim byl zaslán, a následně zařadí projekt do jejich databáze (vyvěsí na svých stránkách), kde je nabízen pro podporu jednotlivým donorům. Zároveň bude součástí nabídky sbírkových akcí nadačního fondu. Nadační příspěvek může být poskytnut buď v celkové, nebo v částečné výši projektového rozpočtu. Donoři po návštěvě stránek Fragilis mohou přes bankovní účet jednorázově či trvalou platbou podporovat konkrétní projekt, který je na stránkách vyvěšen. Žadatel má dále povinnost zpracovávat čtvrtletně průběžnou zprávu o realizaci projektu (dle časového harmonogramu) a kontrole dodržování rozpočtu projektu. Dále pak slouží jak pro účely nadačního fondu, tak i pro prezentaci činností projektu donátorům. (Zažádat o grant, © 2011)

Když tedy celé shrnu, jedná se o velmi specifický fond, který netvoří grantové programy, ale pomáhá neziskovým organizacím ve vyhledávání sponzorů a získávání finančních prostředků skrz sbírkové akce. Tento princip mi velmi připomíná crowdfunding, který jsem vysvětlovala v teoretické části.

7.5 Nadační fond LASVIT

Nadační fond LASVIT vznikl zápisem do obchodního rejstříku v Praze dne 16. 01. 2012. Zřizovatelem je společnost LASVIT, s. r. o. zabývající se návrhářskou, designérskou a aranžérskou činností v oblasti výroby a zpracování předmětů ze skla, luxusních designových svítidel současných i klasických. Účelem nadačního fondu je shromažďování prostředků a zdrojů a jejich poskytování fyzickým a právnickým osobám a neziskovým organizacím za účelem jejich finanční, materiální, personální a jiné podpory v mnoha oblastech (sociální a humanitární, školství a vzdělávání či sport a sportovní aktivity), ale zejména nás pro tuto chvíli bude zajímat program „*Podpora mladých designérů a vzdělávacích projektů v oblasti designu*“. V zakladatelské listině Nadačního fondu Lasvit je uvedeno, že podmínky pro poskytování nadačních příspěvků a okruh osob, kterým bude možné nadační příspěvek poskytnout, nadační fond stanoví ve svém statutu. Avšak ten zatím není zveřejněn, takže tyto informace jsou pro teď neznámé. (Nadační fond Lasvit, 2012)

Jelikož nadační fond Lasvit je činný pouze jeden rok, nejsou zatím zpracované žádné grantové programy, avšak o nadační příspěvek se dá zažádat kdykoliv. Navíc má nadační fond ve svém programu pro čerpání finančních prostředků přímo zakotvenu podporu mladých designérů, což je pro sdružení CZECHDESIGN přímo ušité na míru. Zájem o tento nadační fond má i samotné sdružení. V roce 2012 Nadační fond Lasvit podpořil mnoho NNO, tím že zdvojnásobil částku, kterou organizace získaly od sponzora. Možná by se to mohlo opakovat i letos. V případě potřeby je třeba se obrátit na výkonnou ředitelku Lenku Sálou, popřípadě se ozvat na email: nadacnifond@lasvit.com; mobil: 607 970 928.

7.6 Dílčí shrnutí

Vyhledávání možných zdrojů, respektive grantových programů, na zajištění projektu Měsíc přístupného designu nebylo vůbec jednoduché. Podařilo se mi najít mnoho nadací a vhodných grantových programů, bohužel však nebylo možné je využít, z důvodu ukončení žádostí na konkrétní programy v dubnu 2013. Tudíž je možné na tyto programy žádat opět až další rok, což sdružení CZECHDESIGN nyní moc nepomůže, jelikož shání zdroje na projekt, který začíná již toto září.

Pro tuto práci jsem vybrala tyto tři nadace a dva nadační fondy, protože nejen se že svým zaměřením podobají posláním sdružení, ale stále mají aktuální výzvy do grantových pro-

gramů, nebo lze zažádat o nadační příspěvek kdykoliv během roku. V průběhu celé práce, pokud jsem narazila na jakýkoliv program, který by se dal využít k financování projektu Měsíc přístupného designu, dávala jsem okamžitě vědět hlavní produkční CZECHDESIGN Kamile Matějkové, která se mnou celou dobu aktivně spolupracovala.

Avšak zaujalo mě pár grantových programů, které by mohla organizace využít v roce 2014, pokud podá žádost již do konce tohoto roku, a které jsem uvedla v předchozí kapitole této práce, kde navrhuji další možnosti financování budoucích projektů.

Zde je uveden přehled žádostí o granty, o které CZECHDESIGN, o. s. již žádal:

Občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ již dříve posílal spoustu žádostí o grant či dotaci, aby mohl řádně finančně zajistit projekt Měsíc přístupného designu. Práce to není vůbec jednoduchá, což lze vidět ze seznamu neúspěšných žádostí. Ovšem stále tu jsou žádosti, které čekají buď na přijetí, nebo odmítnutí. Ale výsledek bohužel do v momentu odevzdání nebude znán, jelikož výsledky se sdružení dozví až na konci dubna či května. Doufám, že mé předchozí návrhy organizaci pomohou a podaří se jí sehnat dostatek finančních zdrojů, aby se mohl projekt již letos zrealizovat. Poskytnuté výsledky neúspěšných a čekajících žádostí mi poskytla opět Kamila Matějková, hlavní produkční CZECHDESIGN.CZ.

Neúspěšné grantové žádosti:

Ministerstvo pro místní rozvoj – program „Dotace nestátním neziskovým organizacím“,

Ministerstvo zdravotnictví – program „Vyrovňávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením“,

Mládež v akci,

Nadace Vodafone – program „V pohybu“,

ReStart Česko,

Cena SozialMarie.

Žádosti čekající na výsledky:

Ministerstvo práce a sociálních věcí – Podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností pro rok 2013,

Magistrát hlavního města Prahy – grant v sociální oblasti, akce celostátního významu,

Nadační fond AVAST,

Nadace OKD – program „Pro radost“

8 ZHODNOCENÍ PROJEKTU MĚSÍC PŘÍSTUPNÉHO DESIGNU

Vícezdrojové financování neziskové organizace spočívá v získávání a využívání více zdrojů financování NO, a to s cílem zabezpečit nezávislost na jednom zdroji a vyhnout se tak případným negativním důsledkům při neočekávaném selhání tohoto zdroje. (Stejskal, Kuvíková a Maťátková, 2012, s. 94)

V této kapitole jsem se rozhodla zhodnotit efektivnost navrhovaného projektové řešení projektu „Měsíc přístupného designu“ a prezentovat tak své myšlenky ohledně aktivit občanského sdružení CZECHDESIGN.CZ

Projekt tak jak je zatím zhruba vytvořen na mě působí pocitem ojedinelosti a jedinečného nápadu. Samozřejmě existuje spousta projektů zaměřené na pomoc seniorů ve smyslu stavby domova důchodců a zajištění osobní asistentky při ošetřování. Ale nikdo zatím nepřišel s nápadem, že se může ulehčit nejen seniorům, ale i ostatním lidem s nějakým omezením přímo u zrodu nějakého výrobku. Ovšem nejen tento projekt, také i celé sdružení CZECHDESIGN, tvořené především studenty, je zcela originální. Navíc ikdyž se organizace zaměřuje především na design a jeho osvětu, tento projekt je zaměřením spíše sociální rázu se špetkou designu, který se bude projevovat v tvorbě výrobků ulehčující jeho používání.

Když zhodnotím organizační zajištění, na projektu pracuje 6 členů CZECHDESIGN, kteří se aktivně podílejí na koncepci celého projektu a jeho organizaci, ale samozřejmě se na projektu podílejí zčásti i ostatní členové a dobrovolníci sdružení, aby se podařilo zajistit vše co je potřeba. Tím, že je jádro tvořené studenty, tedy mladými aktivními lidmi, které tato problematika velice zajímá, je i tento projekt velmi dynamický a dobře promyšlený.

Časový plán a aktivity v něm navržené jsou velice dobře stanoveny a celý harmonogram projektu na sebe navazuje a nejsou zde žádné odchylky od stanového cíle projektu. Realizační fáze je velice dobře promyšlena, jak tím, že celá akce začne dvoudenním festivalem, kde se veřejnost dozví vše potřebné o tomto projektu, ale i následně navazující publikace s výsledky festivalu, která bude k dostání v tištěné ale i elektronické podobě. Dále fáze oceňování nejlepších designérů v oblasti přístupného designu je velice atraktivně udělaná. Celý projekt je dovršen výstavou v GALERII/CZD a její následné putování po muzeích a galeriích krajských měst v celé České republice. Líbí se mi i návrhy do budoucna, projekt nebude pouze jednoletou záležitostí, ale aktivity budou i nadále pokračovat a organizace

doufá i v řadu spolupracujících subjektů, respektive pedagogů designu, architektů, výrobních firem ale i orgánů státní správy. Co by bylo vhodné ještě k tomuto projektu doplnit, je například i zapojení mladých rodin s dětmi. Víím, že jedna aktivita sdružení se zaměřovala spolu s Občanským sdružením Nedoklubko na navrhování oblečků a hraček pro předčasně narozený miminka. V tomto směru by mohlo zapojit malé děti i do tohoto projektu.

Co se týče marketingového zajištění projektu, veřejnost bude o realizaci projektu informována pomocí klasických propagačních kanálů, kterými je tisk, rádia, portály různých neziskových organizací, studentská média, televizní spoty a distribuce tištěných materiálů. Projekt bude samozřejmě propagován i na oficiálních stránkách CZECHDESIGN.CZ, na jejím profilu sociálních sítí (Facebook a Twitter), ale i na spřátelených webových stránkách věnovaných kultuře a designu. Na čem by se podle mě mělo ještě zapracovat je logo tohoto projektu, které by tak zviditelnilo celou akci. Bylo by viděno jak na festivale, tak ve vydané publikaci a samozřejmě na stránkách sdružení.

Celkové náklady na realizaci tohoto projektu se vyšplhaly na 721 000 Kč. Samozřejmě jde zatím o předběžný návrh rozpočtu, takže se samozřejmě mohou v průběhu realizaci náklady i změnit. Z toho důvodu organizace v současné době hledá různé možnosti financování, aby mohla bezpečně zajistit průběh celé akce. Silné zázemí má sdružení vytvořeno z veřejných zdrojů - z rozpočtu z Ministerstva kultury, Státního fondu kultury a Městské části Praha 1. I z vlastních podnikatelských aktivit má sdružení připraveno nějaké prostředky, které by mohly krýt část nákladů. Avšak pro realizaci celého projektu stále nemá k dispozici dostatek finanční prostředků. Doufám tedy, že mé předložené návrhy organizaci pomohou v realizaci tohoto úžasného nápadu.

Co se týče závěrečného doporučení pro tento projekt, organizace je jej schopná jak zorganizovat, tak zajistit veškeré potřebné podklady, materiální zázemí a propagaci. Ovšem ve financování se jí tak moc nedaří. A to jediné ji brzdí k uskutečnění tohoto projektu. Letos již žádala o mnoho grantových programů a zatím většinou neúspěšně. Ještě se samozřejmě čeká na výsledky těch grantů, které byly podány nedávno, avšak bohužel výsledky do odevzdání této práce nebudou známy. Takže zde vycházím z předpokladu, že jsem pro organizaci našla a podrobně rozepsala pět možných zdrojů (3 nadace a 2 nadační fondy), které by mohla oslovit a domluvit se na spolupráci.

Pro projekt Měsíc přístupného designu jsem našla mnoho vhodných zdrojů, které však nemohou být použity z důvodu brzkého odevzdávání žádostí, jejichž data se pohybovaly od prosince 2012 do začátku dubna 2013. Nejvhodnější grantové programy, které jsem nemohla využít pro tento projekt, lze nalézt v kapitole 5.6 - Návrhy financování budoucích projektů.

Když shrnu dosavadní uvedené zdroje, doporučuji k bližšímu prozkoumání právě zahraniční zdroje (operační programy EU pro Prahu, finanční mechanismus EHP/Norska) a dále grantové programy nadací (NSU, VIA a Vodafone) nebo program vládního výboru pro zdravotně postižené občany, který se zdá být vhodný k zajištění projektu Měsíc přístupného designu, jelikož právě hlavním sledovaným cílem je aktivně zapojit, především na festivalu, občany se zdravotním či jiným omezením a seniory. Bohužel dotační řízení pro rok 2013 skončilo v prosinci 2012, proto je program pro sdružení použitelný až pro další ročník tohoto projektu, pokud v něm hodlá sdružení pokračovat.

Novinkou pro organizaci by mohlo být využití dárcovských SMS nebo crowdfunding, který se v dnešní době velice rychle rozvíjí. Nebylo by špatné považovat i o členských poplatcích, ze kterých by mohlo sdružení taktéž financovat své aktivity.

Do budoucna by mělo sdružení více prostudovat nové možnosti financování a zajištění tak svých aktivit a dalších projektů. Dle mého názoru by se mělo sdružení ohlédnout po více zahraničních zdrojích, které zatím dostatečně nevyužila. Například by se jí vyplatila spolupráce s Finskem přes některý z nadnárodních operačních programů EU. Tuto zemi zde uvádím proto, že již sdružení navázalo spolupráci s finskou odbornicí Päivi Tahkokallio na problematiku přístupného designu. Také díky neschopnosti oslovit soukromé sponzory či individuální dárci sdružení přichází o tyto potenciální zdroje.

ZÁVĚR

Význam neziskového sektoru pro rozvoj společnosti jako celku je v dnešní době nedoceníitelný. Nejenže sdružuje lidi společných zájmů, pomáhá také řešit zásadní otázky, se kterými si veřejná správa neumí poradit, nebo jí to trvá až příliš dlouho. Skrz neziskové organizace se podporuje mnoho aktivit v různých oblastech od sociálních služeb, zdravotnictví přes kulturu, sport a vzdělávání. O to vše se stará nemálo nestátních neziskových organizací a v dnešní době vzniká i mnoho nadací a nadačních fondů, které těmto NNO pomáhají finančně zajišťovat jejich poslání. Avšak právě tím, že jsou organizace neziskové, mají mnohdy těžké zajistit finanční prostředky pro svůj provoz a aktivity spojené s hlavním posláním.

V práci jsem seznámila čtenáře s problematikou vícezdrojového financování nestátních neziskových organizací a na základě podrobného studia jsem pro občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ vyhledala vhodné zdroje financování k zajištění plánovaného projektu Měsíc přístupného designu. Při podrobnějším zkoumání nabízených grantových programů nadacemi a nadačními fondy jsem došla k názoru, že nejvíce se daří čerpat prostředky pro NNO v oblasti sociálních služeb, vzdělávání a pak až teprve přichází na řadu kultura. Toto velmi ztěžuje práci při hledání vhodných finančních prostředků pro zajištění aktivit sdružení CZECHDESIGN, jehož oblast působení se prolíná částečně s kulturou částečně i s oblastí sociálních služeb (v případě projektu Měsíc přístupného designu). Bohužel ne každá nadace/nadační fond nabízí pro takto specifickou organizaci vhodný grantový program. Při hledání nových možností financování jsem objevila širokou škálu zdrojů, které by mohlo sdružení CZECHDESIGN využít. V porovnání s tím, jak málo zdrojů sdružení v dnešní době využívá, věřím v to, že moje návrhy pomohou rozšířit spektrum zdrojů financování pro jejich aktivity. Sdružení jsem podala doporučení ohledně zahraničních prostředků a široké škále nadací/nadačních fondů a našla i další specifické typy individuálního dárcovství.

Nejdůležitější ovšem je zajistit, aby nebylo sdružení závislé pouze na jednom zdroji, který by mohl ohrožovat finanční stabilitu organizace, ale čerpat finanční prostředky z různých zdrojů. A pokud se organizaci v současné době daří, neměla by usnout na vavřínech ale nadále pokračovat ve vytyčených aktivitách a dosáhnout tak svého cíle. Myslím si, že pro úspěšné vyhledávání zdrojů je důležitá i publicita a dobré povědomí veřejnosti o organizaci, protože informace hrají v dnešní době důležitou roli.

Projekt Měsíc přístupného designu musím zhodnotit jako velmi ojedinělý projektový zá-
měr. Opravdu s takovým zaměřením a širokou škálou aktivit od festivalu, přednášek,
workshopů, výstavy, a vydání publikace s cílem dostat filozofii přístupného designu do
povědomí všech lidí nemá projekt v historii sdružení obdoby. A aby design nebyl vnímán
pouze jako na dekorace do bytu, či originální doplněk k šatům, ale mohl být představen
jako jednoduchý nástroj pro všechny skupiny lidí a usnadňoval každodenní život lidem se
zdravotním omezením a seniorům. Práce na tomto projektu, respektive hledání všech mož-
ných zdrojů na zajištění tohoto záměru, mě velice bavila a naplňovala pocitem, že pomá-
hám v něčem, co možná změní život mnoha lidem. Věřím, že projektlepší podmínky pro
lidi s omezeními v oblasti, na kterou zatím ještě nikdo nemyslel.

Výstupem mé práce byl i návrh žádosti, který je uveden na konci v příloze. Na základě této
žádosti může sdružení získat finanční prostředky od Nadace ČEZ. Díky ojedinělé činnosti,
specifickým zájmům a aktivní celoroční činnosti bude sdružení schopno své projekty dále
rozvíjet a pomocí mých návrhů ohledně dalších možností financování doufám, že nebude
mít problém se zajištěním těchto projektů. Věřím, že můj návrh žádosti o nadační příspě-
vek Nadace ČEZ bude nápomocný a že se tato spolupráce s nadací podaří a zajistí tak zajiš-
tění projektu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

MONOGRAFIE

BOUKAL, Petr, 2009. Nestátní neziskové organizace: teorie a praxe. Praha: Oeconomica, 303 s. ISBN 978-80-245-1650-9.

MARTINCOVÁ, Olga, 1998. *Nová slova v češtině: Slovník neologizmů*. Praha: Academia, 356 s. ISBN 80-200-0640-0.

MATĚJKOVÁ, Kamila, 2012. *Fundraising neziskové organizace z oblasti kultury: Občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ*. Praha, Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze. Vedoucí práce Mgr. Barbara Hucková.

OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK, 2010. Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit. Praha: Grada, 261 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Praha: C.H. Beck, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

Průvodce fondy EU pro neziskové organizace, 2005. 2. vyd. Praha: Nadace rozvoje občanské společnosti, 224 s. ISBN 80-902-3025-3.

RAKUŠANOVÁ, Petra a Barbora STAŠKOVÁ, 2007. *Organizovaná občanská společnost v České republice*. Praha: Professional Publishing, 116 s. ISBN 978-808-6946-221.

REKTOŘÍK, Jaroslav, 2010. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.

SALAMON, Lester M. a Helmut K. ANHEIER, 1997. *Defining the nonprofit sector: a cross-national analysis*. New York: Manchester University Press, 526 p. ISBN 07-190-4902-4.

STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŽÁTKOVÁ, 2012. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 169 s. ISBN 978-80-7357-973-9.

TAKÁČOVÁ, Hana, 2010. *Účetnictví neziskových organizací*. Praha: Oeconomica, 184 s. ISBN 978-80-245-1664-6.

TETŘEVOVÁ, Liběna, 2009. *Veřejný a podnikatelský sektor*. Praha: Professional Publishing, 190 s. ISBN 978-80-86946-90-0.

PRÁVNÍ PŘEDPISY

Prováděcí vyhláška č. 504/2002 Sb., pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví.

Usnesení vlády České republiky ze dne 7. února 2001 č. 114 o Zásadách vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy.

Usnesení vlády České republiky ze dne 13. června 2012 č. 410 o Hlavních oblastech státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím pro rok 2013.

Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon České národní rady č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury ČR a o změně některých zákonů.

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 589/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů o změně některých souvisejících zákonů.

Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů.

Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě o změně některých zákonů.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

INTERNETOVÉ ZDROJE

BERKLEE - COLLEGE OF MUSIC, 2013. *Crowd Funding* [online]. [cit. 2013-04-24].
Dostupné z: http://www.berklee.edu/bt/194/crowd_funding.html

BOUKAL, Petr, 2012. *Vícezdrojové financování kulturních organizací* [online].
[cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.vse.cz/eam/149>

BUNĚČNÁ TERAPIE, © 2004 - 2010. *Pojem sponzorství a dárcovství* [online].
[cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://bunecnaterapie.cz/2008/pojem-sponzorstvi-a-darcovstvi>

BUSINESS INFO, 2010. *Finanční mechanismus Evropského hospodářského prostoru a Norska* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z:
http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/financni-mechanismus-ehp-a-norska-7645.html?utm_source=portal&utm_medium=web&utm_campaign=clanky_souvisejici#ridici

COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES, 2001. *Green paper - Promoting a European framework for Corporate Social Responsibility* [online]. [cit. 2013-04-24].
Dostupné z: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2001/com2001_0366en01.pdf

CZECHDESIGN.CZ, 2010. *Hroši v DOXu* [online]. [cit. 2013-04-24].
Dostupné z: <http://www.czechdesign.cz/index.php?status=c&clanek=2227&lang=1>

CZECHDESIGN.CZ, 2011. *Kde je ten CZECHDESIGN.* [online]. [cit. 2013-04-24].
Dostupné z: <http://www.czechdesign.cz/index.php?status=c&clanek=2434&lang=1>

ČESKÁ POZICE, 2013. *Kultura: Crowdfunding* [online]. [cit. 2013-04-24].
Dostupné z: <http://www.ceskapozice.cz/magazin/kultura/cesti-muzikanti-ochutnavaji-crowdfunding>

ČESKÁ TELEVIZE, 2012. *ČT24: Kultura* [online]. [cit. 2013-04-24].
Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kultura/167901-statni-fond-kultury-je-opet-schopen-podporovat-kulturu/>

DESIGN MATCH 08, 2008. [online]. [cit. 2013-04-24].
Dostupné z: <http://2008.designmatch.cz/index.php?page=Page&lang=cz>

DESIGN PORTÁL, 2007. *Konec Design centra ČR* [online]. [cit. 2013-04-24].
Dostupné z: <http://www.designportal.cz/nazory-komentare/design-centrum-zruseno.html>

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA - KULTURA, 2013. *Granty 2014* [online]. [cit. 2013-04-24].
Dostupné z: http://kultura.praha.eu/jnp/cz/granty/archiv/granty_2014/index.html

KOMERČNÍ BANKA, © 2013. *KB EU Point* [online]. [cit. 2013-04-29].
Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/kb-eu-point/o-kb-eu-point.shtml?nrref=eupointcz>

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 1 - KULTURA, 2013. *Granty* [online]. [cit. 2013-04-24].
Dostupné z: <http://www.praha1.cz/cps/granty-kultura.html>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2011. *Podpis Memorand o porozumění s Norskem, Islandem a Lichtenštejnskem* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z:
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove_zpravy_62745.html?year=2011

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2012. *EHP a Norské fondy v České republice* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z:
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Brozura_Granty_EHP_a_Norska_WEB_2013-01-25.pdf

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2012. *Financování neziskových organizací* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z:
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/nezisk_organizace.html

MINISTERSTVO KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY, © 2007. *Granty a dotace* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/profesionalni-umeni/granty-a-dotace/default.htm>

MLÁDEŽ V AKCI, 2007 - 2013. *O programu Mládež v akci* [online]. [cit. 2013-04-24].
Dostupné z: <http://www.mladezvakci.cz/informace-o-programu/o-programu-mladez-v-akci/>

MLADÝ OBAL, © 2009-2012. [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://mlady-obal.cz/>

NADACE ČEZ, © 2013. *Podpora regionů* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z:
<http://www.nadacecez.cz/cs/vyhlasovana-grantova-rizeni/podpora-regionu.html>

NADACE ČEZ, 2013. *O nadaci* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.nadacecez.cz/cs/o-nadaci.html>

NADACE O2, © 2013. *Think big* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.o2thinkbig.cz/>

NADACE PRECIOSA, © 2013. *Granty* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.preciosa.com/cs/firma/nadace-preciosa/granty.html>

NADACE PRO SOUČASNÉ UMĚNÍ PRAHA, © 2006. [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: http://fca.fcca.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=45&Itemid=60

NADACE VIA, ©2008. *Kdo jsme* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.nadacevia.cz/cz/o-nadaci/kdo-jsme>

NADACE VIA, 2013. *Pomáhej* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.nadacevia.cz/cz/granty-a-podpora/rozvoj-filantropie/pomahej-2013>

NADACE VODAFONE ČESKÁ REPUBLIKA, © 2013. *Vpohybu* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://nadacevodafone.cz/programy/vpohybu/>

NADAČNÍ FOND FRAGILIS, © 2011. *Zažádat o grant* [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupné z: <http://www.fragilis.org/cs/zazadat-o-grant/>

NEZISKOVKY.CZ, 2010. *Zpráva o stavu neziskového sektoru v České republice v roce 2010* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/data/Zprava_o_stavu_NS_2010txt11805.pdf

NEZISKOVKY.CZ, 2013. *Statistika počtu neziskových organizací* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_538_543/fakta_neziskovky-v_statistika-poctu-neziskovych-organizaci/

OBCHODNÍ REJSTRÍK FIREM, 2012. *Nadační fond LASVIT* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://obchodnirejstrik.cz/nadacni-fond-lasvit-24202118/>

PĚNKAVOVÁ Jitka a Petra WAGNEROVÁ, 2005. *Správní právo: Zákon o veřejných sbírkách v praxi krajských úřadů* [online]. roč. XXXVIII, č. 5/2005 [cit. 2013-03-14]. ISSN 0139-6005. Dostupné z: http://arnika.org/soubory/dokumenty/ekoporadna/Vzorova_podani_a_zakony/Obcanska_sd_ruzeni/Vyklady_a_judikaty/komentar_sbirky.pdf

PRAHA FONDY EU, 2012. *Operační program Praha - Adaptabilita* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.prahafondy.eu/cz/oppa.html>

PRAHA FONDY EU, 2012. *Operační program Praha - Konkurenceschopnost* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.prahafondy.eu/cz/oppk.html>

PROCULTURE, 2011. *Kulturní politika v ČR* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.proculture.cz/cultureinfo/kulturni-politika-v-cr/statni-fond-kultury-opet-funkcni-2921.html>

SVĚTLO, © 2013. *CZECHDESIGN* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: http://www.odbornecasopisy.cz/index.php?id_document=35012

ŠANCE DĚTEM, 2013. *Firemní dárcovství* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.sancedetem.cz/cs/chci-pomoci/firemni-darcovstvi.shtml>

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY, ©2009-2013. *Rada vlády pro nestátní neziskové organizace* [online]. [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/rnno/zakladni-informace-767/>

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY, 2012. *Dotáční řízení 2013* [online]. [cit. 2013-04-25]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/vvzpo/dotacni-program-podpora-vua/dotacni-rizeni-2013-97982/>

OSTATNÍ ZDROJE

Interní zdroje CZECHDESIGN.CZ

Interní zdroje Městské části Praha 1

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CSR	Corporate Social Responsibility - společenská zodpovědnost firem
DC ČR	Design centrum ČR
DPH	Daň z přidané hodnoty
EHP	Evropský hospodářský prostor
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
HMP	Hlavní město Praha
MČ Praha 1	Městská část Praha 1
NKM	Národní kontaktní místo
NNO	Nestátní nezisková organizace
NO	Nezisková organizace
NSU	Nadace pro současné umění
OPPA	Operační program Praha - adaptabilita
OPPK	Operační program Praha - konkurenceschopnost
RVNNO	Rada vlády pro nestátní neziskové organizace
SFK	Státní fond kultury

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1</i> Členění národního hospodářství podle principu financování.....	17
<i>Obrázek 2</i> Struktura nestátních neziskových organizací k roku 2012	19
<i>Obrázek 3</i> Vývoj počtu občanských sdružení v letech 1990 - 2012	21
<i>Obrázek 4</i> Logo Občanského sdružení CZECHDESIGN.CZ	42
<i>Obrázek 5</i> Logo soutěže Design Match 2008	43
<i>Obrázek 6</i> Logo soutěž Mladý obal 2013	44
<i>Obrázek 7</i> Portál CZECHDESIGN.CZ	45
<i>Obrázek 8</i> Prostory GALERIE/CZD a odborná knihovna věnovaná designu.....	46
<i>Obrázek 9</i> Logo GALERIE/CZD	47
<i>Obrázek 10</i> Tvorba českých designérů v soutěži Redbull Art of Can.....	49
<i>Obrázek 11</i> Financování CZECHDESIGN.CZ, o. s. v roce 2009	51
<i>Obrázek 12</i> Financování CZECHDESIGN.CZ, o. s. v roce 2010	52
<i>Obrázek 13</i> Financování CZECHDESIGN.CZ, o. s. v roce 2011	53
<i>Obrázek 14</i> Složení externích příjmů v roce 2012.....	54

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1</i> Specifikace NNO a jejich právních forem	18
<i>Tabulka 2</i> Druhy podporovaných aktivit na rok 2013	24
<i>Tabulka 3</i> Členové CZECHDESIGN.CZ, o. s.	41
<i>Tabulka 4</i> Výstavní program v letech 2005 - 2013	47
<i>Tabulka 5</i> Financování občanského sdružení CZECHDESIGN.CZ	50
<i>Tabulka 6</i> Zjednodušená rozvaha CZECHDESIGN.CZ v letech 2009 - 2012.....	59
<i>Tabulka 7</i> Zjednodušené náklady CZECHDESIGN.CZ v letech 2009 - 2012	61
<i>Tabulka 8</i> Zjednodušené výnosy CZECHDESIGN.CZ v letech 2009 - 2012	63
<i>Tabulka 9</i> Struktura SWOT analýzy	65
<i>Tabulka 10</i> Rozdělení členů projektového týmu a jejich funkcí	78
<i>Tabulka 11</i> Rozpočet projektu Měsíc přístupného designu.....	83
<i>Tabulka 12</i> Předpokládané zajištění projektu.....	84
<i>Tabulka 13</i> Přehled nadací poskytujících grantové programy	84
<i>Tabulka 14</i> Návrh tabulky rozpočtu projektu.....	87
<i>Tabulka 15</i> Povinné přílohy projektu.....	87

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: ŽÁDOST O NADAČNÍ PŘÍSPĚVEK NADACE ČEZ

PŘÍLOHA P I: ŽÁDOST O NADAČNÍ PŘÍSPĚVEK NADACE ČEZ

Nadace ČEZ

Stránka č. 1 z 6

NADACE ČEZ Podpora regionů 2013

Vyplní nadace: Číslo žádosti Poznámka
Číslo smlouvy Rozsah projektu

Informace o organizaci

Váš e-mail *ostadalova.v@atlas.cz

Základní informace

IČ * 26633191
Název organizace * Občanské sdružení CZECHDESIGN.CZ
Zkratka organizace
Forma právní subjektivity * sdružení (svaz, spolek, společnost, klub aj.)
Jste plátcí DPH NE
Zřizovatel

Sídlo organizace

Ulice K Safině Č.p. 562 Č.o.
Město * Praha PSČ * 14900
Kraj * Praha
Telefon * 535141177 Fax
E-mail * ostadalova.v@atlas.cz
www: www.czechdesign.cz

Korespondenční adresa

Ulice Vojtěšská Č.p. 3 Č.o.
Město Praha 1 PSČ 11000

Bankovní údaje

Název banky * Raiffeisenbank Kód banky 5500
Předčíslí účtu Číslo účtu * 1448636001

Celkové náklady na projekt * 721000 Kč
Výše požadovaných prostředků od Nadace ČEZ * 200000 Kč

Statutární zástupce organizace

Titul před MgA. Jméno * Veronika Příjmení * Loušová
Titul za E-mail * veronika.lousova@czechdesign.cz
Funkce statutární orgán - předsedkyně CZECHDESIGN.CZ Telefon * 777889900

Informace o projektu

Základní informace

Název projektu *Měsíc přístupného designu

Místo realizace projektu *

Ulice Č.p. Č.o.

Město * Praha PSČ * 11000

Kraj * Praha

GPS souřadnice

Organizační jednotka

Název CZECHDESIGN.CZ, o. s.

Město Praha

Kraj Praha

Datum zahájení projektu *03.05.2013 Datum ukončení projektu *31.12.2013

Kontaktní osoba – odesílatel žádosti

Titul před Bc. Jméno *Veronika Příjmení *Ošťádalová

Titul za E-mail * ostadalova.v@atlas.cz

Funkce koordinátorka projektu Telefon * 535141177 Mobil * 776667767

Další údaje o projektu

Typ projektu PR-STE

Projekt se týká dětí NE Projekt se týká osob s handicapem ANO

Na realizaci projektu se aktivně podílí veřejnost/dobrovolníci ANO

Členění Pomoc potřebným

Popis projektu

Co konkrétně pořídíte z nadačního příspěvku? *

Zviditelnění projektu v mediální kampani a propagace, tvorba webových stránek projektu. Dále je potřeba pronajmout prostory Fakulty umění a tance AMU, které splňují naše požadavky na kapacitu prostoru a bezbariérovost. Dále jsou to služby typu vytvoření fotek do publikace, licenční poplatky, tisky do výstavy, grafické zpracování výstavy a tisk publikace. Nájem a obsluha přenosných WC pro vozíčkáře.

Co se změní, zlepší oproti původnímu stavu? *

Realizací projektu se laická i odborná veřejnost seznámí s principy přístupného designu a bude podniknuto množství aktivit k podpoře zapojení těchto přístupů do praxe. Tyto skutečnosti ve svém důsledku povedou k vytváření přístupného prostředí pro celou společnost bez omezení, vytváření bariér nebo nutnosti speciálních opatření pro zdravotně či sociálně znevýhodňované skupiny obyvatel.

Komu projekt prospěje? *

Cílem je přiblížit výhody přístupného designu co největšímu počtu designérů, teoretiků, pedagogů designu, studentů, architektů, výrobních firem, zástupců státní správy, laické veřejnosti. Šířením povědomí o správném způsobu navrhování a přístupném designu ve společnosti, chceme vytvořit tlak na tvůrce, aby rovný přístup uplatňovali v produktech. Důležitou skupinou účastníků jsou lidé s různými omezeními.

Popis činnosti žadatele

Popište činnost Vaší organizace *

Jsme dobrovolnická organizace podporující a prezentující český design na celostátní úrovni různými aktivitami, přičemž zohledňujeme a upozorňujeme na jeho sociální rovinu jako nástroje pro vytváření přístupného prostředí a produktů bez bariér. V současnosti spravujeme webový portál věnovaný designu, provozujeme galerii, kde pořádáme výstavy, přednášky, besedy a workshopy pro designéry i veřejnost.

Kolik let existuje Vaše organizace * 10

Kolik pracovníků Vaše organizace zaměstnává * 3

Kvalifikace a předpoklady organizace pro úspěšnou realizaci projektu *

Hlavním těžištěm projektu je odborný výzkum v této oblasti realizovaný členy sdružení, navazování spolupráce se zahraničními odborníky, stejně jako spolupráce s českými organizacemi. V současné době se tým věnuje budování sítě kontaktů a spolupracujících organizací. Dále jsou oslovováni odborníci na problematiku bezbariérovosti, pohybový handicap, zrakové postižení a gerontologii.

Očekávané zdroje financování projektu *

	Částka	%
Výše požadovaných prostředků od Nadace ČEZ	200000	Kč 28 %
Spoluúčast žadatele	21000	Kč 3 %
Finanční prostředky od jiných subjektů		
Soukromí sponzoři a dárci	200000	Kč 28 %
Ministerstvo kultury ČR, Magistrát hl.m.Prahy, Městská část Praha 1	50000	Kč 7 %
Předpokládaná grantová podpora z veřejných zdrojů	250000	Kč 35 %
Celkové náklady na projekt	721000	Kč 100 %

Osoby, které mohou projekt doporučit

Jméno a příjmení, organizace, funkce, tel/e-mail

Titul před Bc. **Jméno *** Kamila **Příjmení *** Matějková
Titul za **E-mail *** kamila.matejkova@czechdesign.cz
Funkce hlavní produkční CZECHDESIGN.CZ **Telefon *** 606789987

Rozpočet požadovaných finančních prostředků od Nadace ČEZ**Rozpočet nadačního příspěvku**

Kategorie - název rozpočtované položky	Částka	Poznámky
1) Osobní náklady		
Celkem za kategorií	0	Kč
2) Materiálové náklady		
Celkem za kategorií	0	Kč
3) Služby		
Propagace, mediální kampaň	50000	Kč
Nájem a obsluha přenosných WC pro vozíčkáře	20000	Kč
Náklady na webové stránky	10000	Kč
Pronájem prostor	20000	Kč
Fotografie do publikace, licenční poplatky	10000	Kč
Tisky do výstavy, grafické zpracování výstavy	30000	Kč
Tisk publikace	60000	Kč
Celkem za kategorií	200000	Kč
4) Ostatní provozní a finanční náklady		
Celkem za kategorií	0	Kč
CELKOVÝ ROZPOČET NADAČNÍHO PŘÍSPĚVKU	200000	Kč

Pokud jste plátcem DPH a oprávněně uplatňujete odpočet DPH na vstupu (tj. při pořízení zdanitelných plnění), můžete poskytnuté finanční prostředky použít pouze k úhradě cen zboží a služeb bez DPH. Nadace si může vyžádat upřesnění rozpočtu.

Prohlášení**Souhlas se zveřejněním projektu**

Svým podpisem potvrzuji, že souhlasím s poskytnutím veškerých informací (vyjma os. dat) týkajících se této žádosti o nadační příspěvek Nadaci ČEZ.

Souhlas s poskytnutím osobních údajů

Svým podpisem potvrzuji, že souhlasím s poskytnutím osobních údajů uvedených v této Žádosti o nadační příspěvek Nadace ČEZ za účelem zařazení do databáze Nadace ČEZ. Veškerá osobní data budou chráněna v souladu se zněním zákona č. 101-2000 Sb. O ochraně osobních údajů.

Prohlášení

Svým podpisem potvrzuji, že veškeré údaje této žádosti jsou pravdivé, shodné s údaji v elektronicky podané žádosti a odpovídají skutečnosti. Souhlasím s Podmínkami grantového řízení Podpora regionů pro rok 2013, jež jsou v souladu s Grantovými pravidly Nadace ČEZ.

Jméno a příjmení statutárního zástupce:

.....
Podpis, případně razítko

Jméno a příjmení statutárního zástupce:

.....
Podpis, případně razítko

Datum: 18.04.2013

V případě schválení žádosti bude žadatel vyzván k zaslání povinných dokumentů v listinné podobě:

1. Žádost o nadační příspěvek s podpisem statutárního zástupce (tento dokument)
 2. Doklad o jmenování/volbě statutárního zástupce - úředně ověřená kopie
 3. Doklad o zřízení nebo vedení bankovního účtu - úředně ověřená kopie
 4. Doklad o registraci (stanovy, zřizovací listina apod.) - kopie
 5. Doklad o přidělení IČ (ČSÚ, výpis z obchodního rejstříku) - kopie
 6. Souhlas zřizovatele s přijetím nadačního příspěvku, včetně výslovného uvedení, zda jde majetek do vlastnictví organizace nebo zřizovatele (platí pouze pro příspěvkové organizace)
- Uvedené dokumenty jsou nezbytnou podmínkou pro uzavření Smlouvy o poskytnutí nadačního příspěvku.

Nepovinné přílohy:

1. Výroční zpráva, závěrka za minulé období či jiný dokument o činnosti

Nadace ČEZ

Duhová 1531/3, 140 53 Praha 4

web: www.nadacecez.cz

IČ: 26721511

Zapsaná v nadačním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl N, vložka č. 462

Nadace ČEZ 1.0.1.3 © 2012 SEFIRA spol. s r.o.